

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

październik - grudzień 2015 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI.....	3
➤ Nowe kwoty progowe w zamówieniach publicznych	3
➤ Publikacja rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r.	4
➤ Publikacja nowego tekstu jednolitego ustawy Prawo zamówień publicznych	4
➤ Sprawozdawczość - klauzule społeczne	5
➤ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych.....	6
➤ Wzór regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 30 tys. euro ..	7
➤ Uruchomienie pilotażu systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Internal Market Information System) w obszarze zamówień publicznych.....	7
➤ Ostrzeżenie o zagrożeniach związanych z oferowaniem w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego nielicencjonowanego oprogramowania.....	11
➤ Zmiany oraz nowe usługi na Platformie eKatalogi	11
AKTUALNE ORZECZNICTWO	13
➤ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie dotyczący bankowej gwarancji wadialnej dla konsorcjum	13
DZIAŁANIA EDUKACYJNE.....	14
➤ Konferencja „Zastosowania nowoczesnych narzędzi w procesie udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane. Technologia BIM (Building Information Modeling) w przygotowaniu i realizacji inwestycji publicznych"	14
➤ Zielone zamówienia publiczne - IX konferencja.....	16
➤ III Ogólnopolska Konferencja „Społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne”. ..	20
➤ Seminarium "Kontrola zamówień publicznych" w Warszawie	22
➤ Seminarium "Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego"	24
PRAWO EUROPEJSKIE.....	26
Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości	26
OPINIE PRAWNE	46
Wyłączenie stosowania ustawy - Prawo zamówień publicznych w przypadku zamówień, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych (art. 4 pkt 8a) ustawy Pzp).....	46

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.....	48
Nieprawidłowości związane z szacowaniem wartości zamówienia publicznego w świetle kontroli Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadzanych w latach 2013 – 2015.....	48
ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	79
Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych.....	79
ANALIZY SYSTEMOWE.....	90
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2015 – 31.12.2015.....	90

AKTUALNOŚCI

➤ **Nowe kwoty progowe w zamówieniach publicznych**

Z dniem **1 stycznia 2016 r.** weszły w życie Rozporządzenia Komisji UE ws. kwot progowych obowiązujących w zamówieniach publicznych.

Kwoty progowe w odniesieniu do dyrektyw ws. zamówień publicznych z 2004 r. i dyrektywy obronnej

[Rozporządzenie Komisji \(UE\) 2015/2340 z dnia 15 grudnia 2015 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień](#)

[Rozporządzenie Komisji \(UE\) 2015/2341 z dnia 15 grudnia 2015 r. zmieniające dyrektywę 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień](#)

[Rozporządzenie Komisji \(UE\) 2015/2342 z dnia 15 grudnia 2015 r. zmieniające dyrektywę 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień](#)

[Komunikat Komisji - Równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE \(2015/C 418/01\)](#)

Kwoty progowe w odniesieniu do nowych dyrektyw ws. zamówień publicznych z 2014 r.

[Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2015/2170 z dnia 24 listopada 2015 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień](#)

[Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2015/2171 z dnia 24 listopada 2015 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień](#)

[Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2015/2172 z dnia 24 listopada 2015 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień](#)

[Komunikat Komisji - Równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE \(2015/C 392/01\)](#)

➤ **Publikacja rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r.**

Od 1 stycznia 2016 r. zmianie ulega wysokość kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych oraz zmianie ulegają kwoty wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej zostały ogłoszone rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r.:

1. [w sprawie średniego kursu złotego](#) w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (poz. 2254);
2. [w sprawie kwot wartości zamówień](#) oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (poz. 2263).

➤ **Publikacja nowego tekstu jednolitego ustawy Prawo zamówień publicznych**

22.12.2015 r. w Dzienniku Ustaw pod pozycją 2164 zamieszczone zostało Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie ogłoszenia [jednolitego tekstu ustawy – Prawo zamówień publicznych](#).

Jednocześnie udostępniamy Państwu link do strony internetowej Dziennika Ustaw zawierającej opublikowane Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo zamówień publicznych:

<http://dziennikustaw.gov.pl/du/2015/2164/1>

Tekst obwieszczenia zawierający tekst jednolity ustawy – Prawo zamówień publicznych jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych w zakładce „Repozytorium wiedzy / Prawo zamówień publicznych – regulacje / Prawo krajowe / Ustawa Pzp”.

➤ **Sprawozdawczość - klauzule społeczne**

Uprzejmie przypominamy o obowiązku sprawozdawczym wynikającym z przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 28 lipca 2015 r. „**Zaleceń w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych w zamówieniach publicznych**”. W świetle ww. dokumentu, kierownicy jednostek administracji rządowej zobowiązani są do przekazywania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych corocznej informacji o stosowaniu klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych.

Obowiązek sprawozdawczy dotyczy:

- ministrów w zakresie urzędu obsługującego ministra;
- kierowników jednostek podległych lub nadzorowanych przez ministrów, jeżeli jednostki te zobowiązane są do prowadzenia audytu wewnętrznego na podstawie art. 274 ust. 2 lub art. 274 ust. 4-6 ustawy o finansach publicznych;
- kierowników następujących jednostek podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów: Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Zamówień Publicznych, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polskiej Agencji Kosmicznej, Urzędu Regulacji Energetyki, Rządowego Centrum Legislacji, Polskiej Akademii Nauk oraz urzędów zapewniających obsługę Komisji Nadzoru Finansowego i Rzecznika Praw Pacjenta;
- wojewodów w zakresie urzędu obsługującego wojewodę;
- dyrektorów instytucji gospodarki budżetowej w administracji publicznej.

Roczną Informację o stosowaniu klauzul społecznych w zamówieniach publicznych należy przekazać drogą elektroniczną, za pomocą formularza dostępnego na stronie: <http://klauzule.uzp.gov.pl/>. W celu zalogowania się do aplikacji internetowej należy skorzystać z tokena oraz przepisać kod obrazkowy (CAPTCHA).

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Token został wskazany w piśmie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 11 stycznia br. skierowanym do ministrów, wojewodów oraz kierowników jednostek podległych i nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów.

Jednocześnie przypominamy, iż termin na przekazanie wypełnionego formularza upływa **1 marca br.**

W przypadku dalszych pytań, proszę o kontakt z p. Marcinem Skowronem – głównym specjalistą w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej UZP (tel. 022 458 77 52, e-mail: Marcin.Skowron@uzp.gov.pl).

[Zalecenia Rady Ministrów w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych](#)

[Zakres informacji o stosowaniu przez administrację rządową klauzul społecznych w zamówieniach publicznych](#)

[Wzór formularza](#)

UWAGA: informacja techniczna

W przypadku wystąpienia nieprawidłowego widoku formularza (brak polskich znaków) należy zmienić ustawienia w wykorzystywanej przeglądarce (wybierając kodowanie UTF-8).

➤ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych

12 listopada 2015 r. zostało opublikowane Rozporządzenie 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w zakresie zamówień publicznych w Dzienniku Urzędowym UE. Rozporządzenie uchyliło Rozporządzenie 842/2011 z dnia 19 sierpnia 2011 r.

➤ **Wzór regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 30 tys. euro**

Działając na podstawie art. 154 pkt 10 ustawy Prawo zamówień publicznych, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przygotował wzór regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych (powstały w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych). Podkreślenia wymaga, że dokument ma charakter wyłącznie przykładowy, a jego stosowanie jest dobrowolne. Zamawiający mogą modyfikować wzór regulaminu, dostosowując jego treść do swoich potrzeb, w szczególności w zakresie wartości zamówienia, od której stosowany będzie regulamin, metod szacowania wartości zamówienia, kryteriów wyboru wykonawcy, wprowadzenia słowniczka pojęć czy przesłanek odstąpienia od stosowania regulaminu. Dokonując modyfikacji należy mieć na uwadze obowiązek przestrzegania przez zamawiających stosownych przepisów (w tym ustawy o finansach publicznych) oraz podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych, tj. zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i przejrzystości.

➤ **Uruchomienie pilotażu systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Internal Market Information System) w obszarze zamówień publicznych**

18.04.2015 roku Komisja Europejska uruchomiła program pilotażowy modułu „Zamówienia publiczne” w systemie wymiany informacji na rynku wewnętrznym (*Internal Market Information System - tzw. system IMI*).

System IMI to bezpieczne narzędzie działające online, które umożliwia organom administracji w krajach Unii Europejskiej, Islandii, Lichtensteinie i Norwegii wymianę informacji przewidzianą w unijnych przepisach dotyczących jednolitego rynku.

Działanie systemu IMI

System IMI pomaga organom administracji odnaleźć swojego odpowiednika w innych krajach w celu szybkiego i skutecznego porozumienia się z nim. System docelowo będzie dostępny we wszystkich językach Unii Europejskiej i od roku 2008 jest **bezpłatnie** udostępniany wszystkim państwom członkowskim przez Komisję Europejską, która nim administruje.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

W chwili obecnej, system IMI obejmuje **następujące moduły:**

- **Kwalifikacje zawodowe** (dyrektywa 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych oraz zmieniająca ją dyrektywa 2013/55/UE) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- **Usługi** (dyrektywa 2006/123/WE dotycząca usług na rynku wewnętrznym) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Gospodarki;
- **Delegowanie pracowników** (dyrektywa 96/71/WE dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług oraz dyrektywa 2014/67/UE w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE) – koordynatorem modułu jest Główny Inspektorat Pracy;
- **Transport gotówki euro** (rozporządzenie (UE) nr 1214/2011 w sprawie zawodowego transgranicznego transportu drogowego gotówki euro między państwami strefy euro) – Polska nie uczestniczy w tym module;
- **SOLVIT** (nieformalny system rozwiązywania sporów w Europie, zalecenie Komisji 2013/461/UE) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Gospodarki;
- **Prawa pacjentów** (dyrektywa 2011/24/WE w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Zdrowia;
- **Handel elektroniczny** (dyrektywa 2001/31/WE o handlu elektronicznym) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji;
- **Licencje maszynistów kolejowych** (decyzja wykonawcza Komisji 2014/89/UE w sprawie projektu pilotażowego dla dyrektywy 2007/59/WE) – koordynatorem modułu jest Urząd Transportu Kolejowego.

W celu ułatwienia wymiany informacji między dwoma właściwymi organami w różnych krajach, system IMI będzie zawierał **gotowe, przetłumaczone pytania, które można zadać zagranicznej instytucji, jak również różne warianty odpowiedzi, z których instytucja odpowiadająca może skorzystać.**

System IMI zawiera **następujące elementy, z których można korzystać niezależnie:**

- Bazę organów administracji zarejestrowanych w systemie IMI. Baza zawiera zestawienie podmiotów z całej Unii Europejskiej odpowiedzialnych za wymianę i przekazywanie informacji;

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

- Element pozwalający na wysyłanie wniosków o informacje do wybranych instytucji. Element ten działa w oparciu o gotowe zestawy pytań i odpowiedzi dostępne we wszystkich językach urzędowych. Oznacza to że zarówno podmiot, który wysła wniosek, jak i podmiot który na niego odpowiada posługują się swoimi językami ojczystymi. Udzieloną odpowiedź system automatycznie tłumaczy na język wnioskującego;
- Element pozwalający na wysyłanie, odbieranie i przesyłanie powiadomień i ostrzeżeń oraz
- Repozytoria informacji.

Pilotaż systemu IMI w obszarze zamówień publicznych

W dniu 18 kwietnia 2015 roku został uruchomiony pilotaż systemu IMI w obszarze zamówień publicznych, którego podstawę prawną określają nowe dyrektywy w sprawie zamówień publicznych, wskazujące w art. 86 (dyrektywa 2014/24/UE) oraz w art. 102 (dyrektywa 2014/25/UE), iż „*aby przetestować przydatność stosowania systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI), ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1024/2012, do celów wymiany informacji objętych niniejszą dyrektywą, do dnia 18 kwietnia 2015 r. zostanie uruchomiony projekt pilotażowy*”.

System IMI w obszarze zamówień publicznych ma służyć do wymiany informacji oraz weryfikacji dokumentacji składanej przez wykonawców z innych państw Unii Europejskiej biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego o wartości przekraczającej progi stosowania dyrektyw. Organami właściwymi w przedmiotowym obszarze będą zamawiający (w roli wnioskodawców) oraz instytucje wydające odpowiednie certyfikaty i dokumenty, prowadzące rejestry (w roli odpowiadających na wnioski).

Pilotaż w ramach zamówień publicznych obejmie **następujące zagadnienia**, w ramach których zamawiający z innych państw Unii Europejskiej będą mogli kierować pytania do odpowiednich instytucji w Polsce oraz w ramach których polscy zamawiający będą mogli złożyć wnioski o przekazanie informacji do instytucji na terenie UE:

- Zgodnie z **art. 86 dyrektywy 2014/24/UE** tematyka wniosków obejmie:

Art. 42 – Specyfikacje techniczne;

Art. 43 – Etykiety;

Art. 44 – Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe;

Art. 57 – Podstawy wykluczenia;

Art. 59 – Jednolity Europejski Dokument Zamówienia;

Art. 60 – Środki dowodowe;

Art. 62 – Normy zapewnienia jakości i normy zarządzania środowiskowego;

Art. 64 – Urzędowe wykazy zatwierdzonych wykonawców;

Art. 69 – Rażąco niskie oferty.

- Zgodnie z **art. 102 dyrektywy 2014/25/UE** tematyka wniosków obejmie:

Art. 62 – Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe;

Art. 81 – Normy zapewnienia jakości i normy zarządzania środowiskowego;

Art. 84 – Rażąco niskie oferty.

W chwili obecnej trwa **stopniowa rejestracja podmiotów na platformie**. System jest również sukcesywnie uzupełniany o tłumaczenia udostępnionych dokumentów oraz zestawów predefiniowanych pytań na język polski. Docelowo, system IMI będzie dostępny we wszystkich językach Unii Europejskiej.

Rejestracja wnioskodawców (zamawiający)

W związku z uruchomieniem projektu pilotażowego dla modułu „Zamówienia publiczne” Urząd Zamówień Publicznych **zachęca wszystkie instytucje zamawiające do rejestrowania się w systemie IMI**.

Aby zarejestrować się w systemie IMI jako wnioskodawca należy wysłać na adres e-mail koordynatora modułu „Zamówienia publiczne” – **imi@uzp.gov.pl** zgłoszenie zawierające:

- dane osoby chcącej założyć konto,
- dane instytucji oraz
- adres e-mail na który ma zostać przesłane zaproszenie do samodzielnej rejestracji w systemie IMI.

Na adres podany w zgłoszeniu koordynator prześle link z zaproszeniem umożliwiającym samodzielne założenie konta. Po dokonaniu rejestracji i zatwierdzeniu wprowadzonych danych przez koordynatora, użytkownik uzyska **pełen, bezpłatny dostęp do zasobów oferowanych przez IMI, jak również możliwość składania wniosków o informację do odpowiednich instytucji**.

Rejestracja podmiotów udzielających odpowiedzi na wnioski

Uruchomienie nowego modułu „Zamówienia publiczne” wiąże się ze stopniowym rejestrowaniem w systemie IMI podmiotów, które będą udzielały odpowiedzi na pytania podmiotów zamawiających. W chwili obecnej Urząd Zamówień Publicznych rozpoczął

stopniową rejestrację polskich instytucji do których z wnioskiem o uzyskanie informacji będą mogły zwrócić się instytucje z pozostałych państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Materiały informacyjne i szkoleniowe

Dodatkowe informacje dotyczące działania systemu IMI odnajdą Państwo na następujących stronach internetowych:

- Informacje o systemie IMI na stronie Komisji Europejskiej;
- Informacje o systemie IMI na stronie Ministerstwa Gospodarki (krajowego koordynatora IMI w Polsce);
- Wersja testowa systemu IMI;
- Materiały informacyjno-szkoleniowe na stronie Ministerstwa Gospodarki.

➤ Ostrzeżenie o zagrożeniach związanych z oferowaniem w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego nielicencjonowanego oprogramowania

Celem zwrócenie uwagi na poważne ryzyko związane z narastającym problemem nielegalnego rozpowszechniania nielicencjonowanego oprogramowania publikujemy pismo przekazane do Urzędu Zamówień Publicznych dotyczące wykrytych w ostatnim czasie zagrożeń związanych z oferowaniem w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego nielicencjonowanego oprogramowania z podrobionymi etykietami lub certyfikatami mającymi świadczyć o jego autentyczności.

Nielegalne oprogramowanie w zamówieniach publicznych

➤ Zmiany oraz nowe usługi na Platformie eKatalogi

Na platformie zakupowej eKatalogi zostały wprowadzone nowe funkcjonalności. Modyfikacje są efektem spotkań z jej użytkownikami, którzy zgłaszali swoje uwagi i poprawki do systemu. Udoskonalą one proces sprzedaży oraz ułatwią korzystanie z tego narzędzia.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Jedną z istotnych modyfikacji jest obliczanie kosztów dostawy – nie będą one określane w karcie produktu, ale obliczane na podstawie sumy brutto zamówienia i opcji dostawy. Każdy Wykonawca sam określi wszelkie niezbędne informacje do obliczania kosztów dostawy zamówień. Ułatwi to Zamawiającym wybór najkorzystniejszej oferty.

Do czasu określenia kosztów dostawy wykonawca nie może tworzyć nowych kart produktów, oraz usuwać ani klonować kart. Oferty Wykonawców, którzy nie określili kosztów dostawy, nie są widoczne na Platformie.

Kolejną zmianą jest funkcjonalność pozwalająca Wykonawcom na masowe zamieszczanie ofert poprzez wypełnienie szablonów kart produktów przy pomocy pobranych z Platformy i wypełnionych plików w wybranych formatach. Skrócenie czasu wypełniania kart produktów pomoże Wykonawcom w publikowaniu wielu ofert jednocześnie.

Zmieniły się również możliwości przesyłania zapytania ofertowego i udzielania na nie odpowiedzi. Obecnie treść zapytania może być bardziej rozbudowana, a wykonawca może odpowiedzieć całym katalogiem produktów. Daje to obu stronom – Wykonawcom i Zamawiającym – możliwość przekazania pełniejszej informacji o warunkach zakupu oraz oferowanych produktach.

Szczegółowe informacje dotyczące zaimplementowanych zmian znajdą Państwo w instrukcjach dostępnych po zalogowaniu na Platformie w dziale „instrukcje obsługi”.

Na Platformie uruchomione zostały także nowe nabory. Odpowiadając na potrzeby zgłaszane przez Wykonawców, Platforma daje teraz możliwość oferowania usług szkoleniowych, seminaryjnych, kursów językowych oraz szkoleń w dziedzinie rozwoju. Dla ułatwienia tego procesu przygotowano *Instrukcję wypełnienia karty usługi*, dostępną na platformie w dziale „Nabory”.

Platforma eKatalogi to szansa na wejście na bardzo szeroki rynek zamówień poniżej progu ustawy Prawo zamówień publicznych, wartego w 2014 roku łącznie dla zamówień klasycznych i sektorowych 69,9 mld zł., a w przypadku samych zamówień klasycznych aż 28,3 mld zł. Na platformie zarejestrowane są między innymi ministerstwa, urzędy miast, gmin, starostw i województw, oraz inne jednostki korzystające z zamówień publicznych. Mogą one dokonywać zamówień do 414 000 euro w przypadku zamawiających sektorowych i 30 000 euro w odniesieniu do pozostałych jednostek.

Zachęcamy do zamieszczania swoich ofert wszystkich Wykonawców z branży szkoleniowej. Przypominamy, że eKatalogi umożliwiają oferowanie usług bez limitu ilości, oraz są w pełni

bezpłatne – Wykonawca nie ponosi opłat ani za wystawienie swojej oferty, ani za zrealizowane transakcje.

Dla ułatwienia zapoznania się z tym narzędziem, do dyspozycji użytkowników została oddana wersja demonstracyjna, na której można przejść procedurę zamieszczenia ofert i sprzedaży bądź kupna bez żadnych zobowiązań. Jest ona dostępna pod adresem demo.ekatalogi.uzp.gov.pl

AKTUALNE ORZECZNICTWO

➤ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie dotyczący bankowej gwarancji wadialnej dla konsorcjum

14 października 2015 r. zapadł wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie uwzględniający m.in. skargę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 1 lipca 2015 r. (sygn. akt: 1251/15).

Odpis wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 października 2015 r. (sygn. akt: XXIII Ga 1313/15) wydanego w sprawie ze skargi Prezesa UZP na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 1 lipca 2015 r. (sygn. akt: 1251/15).

Skarga Prezesa UZP z dnia 22 lipca 2015 r.

Sąd wskazał, iż w sytuacji gdy bankowa gwarancja wadialna została wystawiona po zawarciu umowy konsorcjum, a podmiot zlecający jej wystawienie działał jako lider konsorcjum w ramach szerokiego umocowania do działania w imieniu i na rzecz drugiego z wykonawców, nie zostały spełnione przesłanki wykluczenia takiego konsorcjum z udziału w postępowaniu z powodu niewniesienia wadium. Sąd zwrócił uwagę na niepodzielny charakter świadczenia konsorcjum i wskazał, że współkonsorcjanci za zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego odpowiadają jak dłużnicy solidarni. Sąd podkreślił również abstrakcyjny i samodzielny, niezależny od świadczenia głównego, charakter bankowej gwarancji wadialnej.

Wydany w niniejszej sprawie wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie ma istotne znaczenie systemowe w kontekście rozbieżności w orzecznictwie na tle treści gwarancji wadialnej wystawionej dla wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego, a także praktyki stosowania ustawy Pzp.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

➤ Konferencja „Zastosowania nowoczesnych narzędzi w procesie udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane. Technologia BIM (Building Information Modeling) w przygotowaniu i realizacji inwestycji publicznych”

4 grudnia 2015 roku Urząd Zamówień Publicznych zorganizował we współpracy ze Stowarzyszeniem BIM dla polskiego budownictwa konferencję „Zastosowania nowoczesnych narzędzi w procesie udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane. Technologia BIM (Building Information Modeling) w przygotowaniu i realizacji inwestycji publicznych. W konferencji udział wzięło blisko 200 osób reprezentujących instytucje zamawiające, podmioty administracji publicznej centralnej i samorządowej, instytucje naukowe oraz przedstawiciele mediów.

Konferencja została otwarta przez p.o. Prezesa UZP Dariusza Piastę, który wskazał, iż celem przedsięwzięcia jest przybliżenie tematyki wynikającej z regulacji dyrektyw w zakresie zamówień publicznych, rekomendujących wykorzystanie technologii BIM (Building Information Modelling – modelowanie informacji o budynkach) przy realizacji zamówień publicznych w obszarze inwestycji budowlanych

Prelekcję na temat „Elektronicznej Platformy Katalogów Produktów – eKatalogi – korzyści ze stosowania narzędzia dla zamawiających”, wygłosiła Pani Małgorzata Przewalska z Departamentu Informacji Edukacji i Analiz Systemowych Urzędu Zamówień Publicznych.

Następnie Pani dr Justyna Pożarowska, Radca Generalny z Departamentu Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Urzędu Zamówień Publicznych przybliżyła „Możliwości wykorzystania nowoczesnych narzędzi modelowania danych w kontekście regulacji nowych dyrektyw z zakresu zamówień publicznych”.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Pan Piotr Miecznikowski, Prezes Zarządu Stowarzyszenia BIM dla polskiego Budownictwa, zaprezentował organizacje działające na rzecz BIM w Polsce.

Ideę BIM oraz zagadnienia związane ze stosowaniem tej technologii w przygotowaniu i realizacji inwestycji publicznych zaprezentował Pan Dariusz Kasznia, reprezentujący Stowarzyszenie BIM dla polskiego Budownictwa.

W kolejnym wystąpieniu Pan Wiktor Piwkowski z BIM Task Group, przybliżył działalność tej międzynarodowej inicjatywy społecznej mającej na celu pozyskanie globalnej wiedzy i doświadczeń, dotyczących implementacji BIM w gospodarce.

BIM jako jedno z narzędzi wdrożenia Narodowego Forum Kontraktowego (NFK) zostało zaprezentowane przez Pana Rafała Sebastiana Bałdysa ze Stowarzyszenia BIM dla polskiego Budownictwa.

Referat Pana prof. Adama Glema z Politechniki Poznańskiej przybliżył uczestnikom zasadę OpenBIM jako otwartą komunikację i koordynację procesu przygotowania i realizacji inwestycji.

Kolejna prelekcja - Pana Pawła Wierzowieckiego, z V4 BIM Task Group - dotyczyła korzyści zastosowania technologii BIM w projektowaniu i realizacji inwestycji publicznych.

Prezentacja procesu projektowego i wniosków istotnych przy realizacji zamówień publicznych z użyciem BIM na przykładzie siedziby Wydziału Rzeźby ASP w Warszawie została omówiona przez Pana Wojciecha Gawinowskiego z BIM klaster partnerzy projektanci.

Następnie Pan Jerzy Rusin z BIM Klaster zademonstrował skanowanie i modelowanie budynku istniejącego na potrzeby remontów, rozbudowy i przyszłego zarządzania na przykładzie Sądu Rejonowego w Katowicach.

Konferencję zamknęło wystąpienie Pani Katarzyny Orlińskiej-Dejer z BIM Klaster, podczas którego zostały omówione wymogi techniczne i formalne w zagranicznych przetargach publicznych w kontekście technologii BIM.

Spotkanie zakończyła żywa dyskusja uczestników i prelegentów, świadcząca o dużym zainteresowaniu omawianymi zagadnieniami.

[Prezentacje wygłoszone podczas konferencji](#) dostępne są na serwerze FTP.

➤ **Zielone zamówienia publiczne - IX konferencja**

3 grudnia br. w Warszawie odbyła się **IX doroczna konferencja w zakresie zielonych zamówień publicznych** zorganizowana przez Urząd Zamówień Publicznych.

Głównym celem wydarzenia było upowszechnienie informacji na temat środowiskowych aspektów powiązanych z tematyką zamówień publicznych, a także prezentacja konkretnych studiów przypadku (case studies). W konferencji udział wzięło ok. 110 osób - przedstawiciele polskich organów administracji publicznej odpowiedzialnych za zamówienia publiczne w macierzystych jednostkach.

Konferencję otworzył p. **Dariusz Piasta** – p.o. Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Prezes Piasta podkreślił kluczową rolę Urzędu w kreowaniu polityki zielonych zamówień publicznych w skali kraju. Zielone zamówienia publiczne są promowane przez UZP w ramach działań ujętych w „Krajowym Planie Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2013-2016”, który został przyjęty przez Komitet ds. Europejskich w dniu 3 kwietnia 2013 r. Inicjatywy podejmowane w tym zakresie przez Urząd mają charakter działań miękkich, czego wymiernym efektem była przedmiotowa konferencja.

Pani **Magdalena Olejarz** - dyrektor Departamentu Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej UZP dokonała analizy możliwości odwołania się do aspektów środowiskowych w świetle projektu nowej ustawy Prawo zamówień publicznych przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 27 października br. Projekt nowej ustawy Pzp ma na celu implementację do ustawodawstwa krajowego przepisów unijnych dyrektyw w zakresie zamówień publicznych (tj. dyrektyw 2014/24/UE, 2014/25/UE). Projekt nowych regulacji krajowych rozszerza m.in. możliwość wykorzystania etykiet, w tym etykiet środowiskowych w zamówieniach publicznych zezwalając na bezpośrednie odwołanie do nich w opisie przedmiotu zamówienia, kryteriach oceny ofert czy też warunkach realizacji zamówienia. Dodatkowo omówiono przepisy dot. kryteriów udzielenia zamówienia, które wprowadzają kryterium kosztu określonego z wykorzystaniem podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia. Pani Olejarz zwróciła także uwagę na dopuszczalność w świetle projektu nowych krajowych regulacji zastosowania kryteriów oceny ofert odnoszących do wszystkich aspektów oraz wszystkich etapów cyklu życia przedmiotu zamówienia publicznego. Jak podkreślono, termin implementacji dyrektyw do porządków prawnych państw członkowskich UE upływa 18 kwietnia 2016 r.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Pan **Marcin Skowron** - główny specjalista w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej UZP dokonał z kolei przeglądu obowiązujących przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych pod kątem możliwości uwzględniania aspektów środowiskowych w postępowaniach przetargowych. Zwrócił przy tym uwagę na możliwość opisu przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie wymagań funkcjonalnych mogących obejmować opis oddziaływania na środowisko. Wskazał także na katalog przestępstw skutkujących wykluczeniem wykonawcy z procedury przetargowej obejmujący przestępstwa przeciwko środowisku. P. Skowron omówił także przepisy dotyczące kryteriów oceny ofert i przykładowy ich katalog wskazany bezpośrednio w ustawie Pzp.

Pan **Maciej Kapalski** – główny specjalista z Departamentu Energii Odnawialnej nowo powołanego Ministerstwa Energii (dawne Ministerstwo Gospodarki) w ramach swojego wystąpienia omówił zagadnienie gwarancji pochodzenia energii z OZE oraz ich możliwości wykorzystania w ramach zamówień publicznych na dostawę energii. Gwarancja pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł jest dokumentem stanowiącym potwierdzenie odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej została wytworzona z OZE. Ich przekazanie następuje niezależnie od przeniesienia praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z OZE, czyli tzw. zielonych certyfikatów. Podmiotem odpowiedzialnym za wydawanie gwarancji pochodzenia jest Urząd Regulacji Energetyki.

W dalszej części konferencji p. **Maciej Krzyczkowski** - główny specjalista ds. ekzarządzania z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przybliżył uczestnikom konferencji zagadnienie unijnego systemu zarządzania środowiskowego EMAS. Zwrócił przy tym uwagę, iż formalnym potwierdzeniem wdrożenia systemu w organizacji jest wpis do rejestru EMAS prowadzony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. System ekzarządzania i audytu (EMAS) umożliwia przedsiębiorstwom i organizacjom skuteczną realizację obowiązków w zakresie ochrony środowiska, jak i optymalizację ponoszonych kosztów zarządzania energią i zasobami. Pan Krzyczkowski zaprezentował również uczestnikom konferencji przykłady środków zarządzania środowiskowego dla branży remontowo-budowlanej w świetle systemu EMAS.

Pan **Zbigniew Gieleciak** - Prezes Zarządu Regionalnego Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A. w Tychach zaprezentował przykłady realizacji w ramach zamówień publicznych eko-innowacyjnych inwestycji w sektorze wodno-ściekowym. Jednym

z omówionych na konferencji przykładów zielonych inwestycji RCGW jest zastosowanie wysokosprawnych agregatów kogeneracyjnych wykorzystywanych do jednoczesnej produkcji energii elektrycznej i ciepła z biogazu. Działania Regionalnego Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A. w Tychach zostały dostrzeżone również na szczeblu europejskim. Podmiot ten jest pierwszym polskim laureatem nagrody EMAS w kategorii małe organizacje sektora publicznego.

W dalszej części konferencji zaprezentowane zostały przykłady zielonych zamówień publicznych z branży motoryzacyjnej. Pierwszy z przykładów dotyczył zrealizowanego przez Komendę Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu postępowania przetargowego na zakup ogumienia do pojazdów służbowych. Pani **Julita Dudzińska** - kierownik Sekcji Zamówień Publicznych oraz st. inspektor **Paweł Kęsiak** również reprezentujący Sekcję Zamówień Publicznych szczegółowo omówili zrealizowane przez KWP postępowanie na dostawę opon do pojazdów służbowych z wykorzystaniem dostępnych etykiet dla opon. W opisie przedmiotu zamówienia wskazano minimalne akceptowane parametry dla poszczególnych kategorii opon, a zastosowane pozacenowe kryteria oceny ofert (tj. kryterium efektywności paliwowej i kryterium bezpieczeństwa odwołujące się do drogi hamowania na mokrej nawierzchni) oraz przypisana im odpowiednio wysoka waga pozwoliły na zakup ogumienia o możliwie najlepszych parametrach użytkowych. Wykonawcy byli zobowiązani przedstawić etykiety dla opon celem potwierdzeniem spełniania przez zaoferowane opony wymogów wskazanych przez Zamawiającego.

Następnie p. **Bożena Skowrońska** – kierownik Działu Zamówień oraz p. **Ryszard Wróbel** – kierownik Sekcji Autobusowej Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie zaprezentowali zrealizowane postępowanie przetargowe na dostawę autobusów miejskich zasilanych energią elektryczną. Zamówienie MPK S.A. w Krakowie wpisuje się w powszechne dążenie do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisku i zapobiegania dalszym zmianom klimatycznym. W przedmiotowym postępowaniu na dostawę 4 sztuk fabrycznie nowych niskopodłogowych autobusów miejskich na energię elektryczną, aspekty środowiskowe zostały uwzględnione m.in. w warunkach technicznych zamawianych pojazdów oraz ekologicznych kryteriach oceny ofert o wadze 30 % (kryterium techniczne i kryterium zużycia jednostkowego energii elektrycznej). Zakup autobusów elektrycznych stanowi pierwszy etap planowanych przez MPK S.A. w Krakowie inwestycji zmierzających do tego, aby usługi zbiorowego transportu publicznego były realizowane z wykorzystaniem

niskoemisyjnych i ekologicznych autobusów, zgodnie z europejskimi trendami i standardami środowiskowymi.

Kolejna prezentacja służyła omówieniu doświadczeń Centrum Nauki Kopernik w realizacji postępowania przetargowego na świadczenie profesjonalnych usług sprzątnia. Prezentacji tego przykładu dokonała pani **Mariola Karczmarz** – gł. specjalista ds. zamówień publicznych z Działu Prawno-Administracyjnego CNK. Opisując przedmiot zamówienia określono technologię utrzymania czystości poprzez szczegółowe wskazanie m.in. technologii czyszczenia jak i charakterystyki chemicznej środków czystości. W ramach kryteriów kwalifikacji podmiotowej Wykonawców ocenie podlegały kwalifikacje osób bezpośrednio nadzorujących i zarządzających personelem sprzątającym. Wykonawcy byli również zobowiązani do przedłożenia branżowego certyfikatu jakości poświadczającego, że usługi realizowane są zgodnie z profesjonalnymi technologiami sprzątnia, przy wykorzystaniu odpowiednich maszyn, narzędzi i środków chemicznych oraz przy udziale wykwalifikowanego personelu. Ponadto, środki chemiczne stosowane do wykonania prac oraz środki eksploatacyjne do dozowników sanitarnych musiały spełniać odpowiednie normy środowiskowe. Z kolei, w ramach kryteriów oceny ofert, zastosowano kryterium „koncepcja wykonania usługi” o wadze 40%, w ramach którego ocenie podlegał m.in. dobór nowoczesnych narzędzi i maszyn oraz prawidłowych środków chemicznych, czy też sposób organizacji pracy gwarantujący spełnienie wymagań Zamawiającego.

Pan **Krzysztof Kielak** – Zastępca Dyrektora ds. ochrony roślin i rolnictwa ekologicznego z Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przybliżył uczestnikom konferencji zagadnienie systemów jakości żywności uwzględniających wymogi ochrony środowiska. Zwrócił przy tym uwagę na możliwości ich wykorzystania w zamówieniach publicznych na dostawę żywności ekologicznej. Celem produkcji ekologicznej jest stworzenie zrównoważonego systemu zarządzania rolnictwem, w którym uwzględnia się systemy i cykle przyrody, utrzymuje i poprawia zdrowotność gleby, wody, roślin i zwierząt oraz równowagę między nimi czy też korzysta w odpowiedzialny sposób z energii i zasobów naturalnych (tj. wody, gleby, materii organicznej i powietrza). Z kolei funkcjonowanie systemu kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym jest podstawowym gwarantem dla konsumenta (w tym konsumenta z sektora publicznego), że środki spożywcze znajdujące się na rynku wyprodukowane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego i są wolne od

zanieczyszczeń (jak np. pozostałości środków ochrony roślin i hormonów), a podczas ich produkcji niestosowano nawozów sztucznych i organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Materiały i zdjęcia z konferencji dostępne **TUTAJ**

➤ **III Ogólnopolska Konferencja „Społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne”**

20 listopada 2015 roku Urząd Zamówień Publicznych zorganizował **III Ogólnopolską Konferencję „Społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne”**. W konferencji udział wzięło 150 osób reprezentujących instytucje zamawiające (do których przede wszystkim skierowana była konferencja), podmioty administracji publicznej zaangażowane we wsparcie rozwoju ekonomii społecznej, same podmioty ekonomii społecznej, organizacje pożytku publicznego, instytucje naukowe oraz przedstawiciele mediów.

Konferencja została otwarta przez **p.o. Prezesa UZP Dariusza Piastę** oraz w zastępstwie Szefa Służby Cywilnej p. Claudii Torres-Bartyzel – **p. Krzysztofa Motykę** i składała się z trzech bloków tematycznych. Pierwszy blok tematyczny dotyczył regulacji prawnych w zakresie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych i objął cztery referaty. Pierwszy z referatów (**p. Justyna Pożarowska, UZP**) dotyczył krajowych regulacji w zakresie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych i zwracał uwagę na fakt, że pojęcie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych zdecydowanie wykracza poza kwestie zatrudniania na podstawie umowy o pracę jak również jest znacznie szersze niż pojęcie klauzul społecznych. W ramach drugiego z referatów, **p. Magdalena Olejarsz (UZP)** szczegółowo zanalizowała przepisy nowych dyrektyw adresujące aspekty społeczne jednocześnie omawiając sposób ich uwzględnienia w nowej ustawie Prawo zamówień publicznych oraz w Ustawie o koncesjach na roboty budowlane i usługi. Trzeci z referatów (**p. Beata Kalinowska, KPRM**) odniósł się do przyjętych w lipcu 2015 r. Zaleceń Rady Ministrów, które nakładają konkretne obowiązki na instytucje administracji rządowej dotyczące realizacji klauzul społecznych. W ostatnim referacie **p. Andrzej Pietrasiewicz (Akces Lab)** bazując na Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności omówił kwestie przystosowania stron internetowych do potrzeb różnych kategorii osób niepełnosprawnych jak również odniósł się do kwestii udziału

osób niepełnosprawnych w procedurach zamówień publicznych po stronie instytucji zamawiającej.

Drugi panel konferencyjny dotyczył możliwości współpracy sektora publicznego z sektorem ekonomii społecznej w ramach realizacji zamówień publicznych. Jako pierwszy **p. Krzysztof Cibor (FISE)** omówił europejskie przykłady wsparcia podmiotów ekonomii społecznej przez działania władz miejskich prezentując przykłady Bristolu, Trydentu oraz Londynu. Następnie **p. Olga Filipiak-Wadas** z Wolskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wskazała na spójność misji jaką jest pomoc społeczna z ideą prospołecznych zamówień publicznych, pokazała logikę udzielania zamówień prospołecznych w Ośrodku oraz historię współpracy MOPS ze spółdzielniami socjalnymi koncentrując się na współpracy ze spółdzielnią socjalną „Kto rano wstaje” obsługującą Ośrodek i jego podopiecznych w zakresie potrzeb cateringowych. Następnie **p. Andrzej Czarnocki** ze spółdzielni socjalnej „Kto rano wstaje” opowiedział historię powstania spółdzielni i rozwoju jej działalności do którego impuls stanowiły zamówienia OPS Wola omawiając również działalność pozacateringową spółdzielni oraz pokazując bezpośrednie korzyści odnoszone przez osoby zatrudnione w spółdzielni. Na koniec **p. Ewa Hevelke (FISE)** scharakteryzowała sektor przedsiębiorczości społecznej, omówiła kwestię certyfikacji produktów będących efektem jego działania oraz wskazała portale będące źródłem wiedzy o sektorze jak i bazy danych stanowiące aktualne katalogi podmiotów ekonomii społecznej będących potencjalnymi współpracownikami administracji publicznej.

Ostatni panel konferencyjny poświęcono zaprezentowaniu prospołecznych zapisów dokumentacji zamówieniowych (w tym SIWZ) pochodzących z procedur przetargowych trzech wybranych instytucji. Jako pierwsza **p. Bożena Zaremba** z Urzędu m.st. Warszawy omówiła typy zamówień w których Urząd standardowo uwzględnia kwestie społeczne wskazując jednocześnie na przyjęte we wrześniu 2015 r. zarządzenie Prezydenta Miasta zobowiązujące również podmioty podległe miastu do uwzględniania kwestii społecznych w zamówieniach. Następnie **p. Przemysław Szelerski** z Ministerstwa Finansów po omówieniu polityki MF w zakresie prospołecznych zamówień odniósł się do powiązań między zamówieniami publicznymi a dyscypliną finansów publicznych a także zwrócił uwagę na odwracające się trendy administracyjne w ramach których to nie jak dotychczas stosowanie klauzul społecznych wymaga uzasadnienia, ale uzasadnienia takiego coraz częściej wymaga fakt niezastosowania klauzul. **P. Ewa Grządziela (UZP)** zaprezentowała przygotowania UZP do procedury udzielenia zamówienia z zastosowaniem klauzuli zatrudnieniowej jak i z

elementami zielonych zamówień publicznych. Jako ostatni **Małgorzata Przewalska (UZP)** opowiedziała o realizowanym przez UZP projekcie eKatalogi jako o potencjalnym narzędziu za pośrednictwem którego podmioty ekonomii społecznej mogą reklamować produkowane przez siebie produkty i docelowo również świadczone usługi.

Udział w konferencji wzięło kilka podmiotów ekonomii społecznej – dwa z nich bardziej szczegółowo przedstawiając swoją działalność w ramach referatów (Spółdzielnia „**Akses Lab**” oraz Spółdzielnia „**Kto rano wstaje**”). **Zakład Aktywności Zawodowej ze Stanisławowa** (Fundacja „**Praca dla niewidomych**”) zatrudniający na co dzień 58 osób niepełnosprawnych zaprezentował przykłady swojego menu cateringowego przygotowywanego na potrzeby imprez organizowanych przez zamawiających publicznych, jak również inne produkty spożywcze będące rezultatem działalności ZAZ-u. Spółdzielnia socjalna „**Filemania**” wystawiła szereg wyprodukowanych z filcu przedmiotów reklamowych i biurowych. Ponadto, w ramach odrębnego stanowiska Urząd Zamówień Publicznych pokazywał w praktyce funkcjonowanie elektronicznego systemu eKatalogów.

Prezentacje

Zdjęcia

➤ **Seminarium "Kontrola zamówień publicznych" w Warszawie**

16 listopada 2015 r. w Warszawie odbyło się seminarium Urzędu Zamówień Publicznych pt. „**Kontrola zamówień publicznych**”, które stanowiło forum wymiany wiedzy i opinii, umożliwiające dyskusję oraz zaprezentowanie spostrzeżeń i propozycji na najbliższą perspektywę przedstawicieli instytucji, zajmujących się badaniem poprawności zlecenia zamówień publicznych.

W seminarium wzięło udział około 100 uczestników reprezentujących przedstawicieli zamawiających i instytucje kontrolujące poprawność przeprowadzania procedur udzielania zamówień publicznych. W trakcie spotkania zaprezentowane zostały istotne zagadnienia dotyczące udzielania zamówień publicznych oraz kontroli systemu i standardów obowiązujących przy stosowaniu ustawy Pzp.

Seminarium rozpoczęła prelekcja Pana Grzegorza Borkowskiego z Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju na temat „*Błędów w realizacji procedur Pzp jako źródeł nieprawidłowości w*

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej". Następnie Pan Bartosz Pomykała z Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie przedstawił „*Doświadczenia Najwyższej Izby Kontroli w obszarze kontroli zamówień publicznych na przykładzie wybranych kontroli.*” Problematykę zmów przetargowych w świetle kontroli przybliżyła Pani Magdalena Fonfara z Departamentu Ochrony Konkurencji w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów w prelekcji pt. „*Kompetencje Prezesa UOKiK w zakresie zwalczania zmów przetargowych.*” Z kolei Pan Mateusz Winiarz, Zastępca Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie, zaprezentował uczestnikom seminarium „*Zamówienia publiczne w samorządzie – doświadczenia kontrolne regionalnych izb obrachunkowych.*” Tematem kolejnej prezentacji, wygłoszonej przez Panią Magdalenę Grabarczyk, Wiceprezes Krajowej Izby Odwoławczej, była „*Realizacja zasady jawności postępowania i jej ustawowe ograniczenia w praktyce orzeczniczej KIO*”. Seminarium zakończyło wystąpienie Pana Daniela Wicińskiego, Dyrektora Departamentu Kontroli Doraźnej w Urzędzie Zamówień Publicznych, pt. „*Zamówienia IT – złe praktyki stwierdzone w kontrolach Prezesa UZP oraz dobre praktyki.*”

Obrady seminarium moderowała Pani Anita Wichniak – Olczak, Dyrektor Departamentu Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych Urzędu Zamówień Publicznych.

Uczestnicy spotkania wykazali duże zainteresowanie prezentowanymi przez prelegentów zagadnieniami. Przedsięwzięcie było dla nich okazją do zapoznania się z ważnymi kwestiami dotyczącymi procedury udzielania zamówień z punktu widzenia instytucji kontrolujących, co powinno wpłynąć pozytywnie na proces zapobiegania nieprawidłowościom w zamówieniach publicznych.

Prezentacje wygłoszone podczas seminarium:

Błędy w realizacji procedur Pzp jako źródło nieprawidłowości w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej

Doświadczenia Najwyższej Izby Kontroli w obszarze kontroli zamówień publicznych na przykładzie wybranych kontroli

Kompetencje Prezesa UOKiK w zakresie zwalczania zmów przetargowych

Zamówienia publiczne w samorządzie – doświadczenia kontrolne regionalnych izb obrachunkowych

Realizacja zasady jawności postępowania i jej ustawowe ograniczenia w praktyce orzeczniczej KIO

Zamówienia IT – złe praktyki stwierdzone w kontrolach Prezesa UZP oraz dobre praktyki

➤ **Seminarium "Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego"**

W dniu 23 października 2015r. w Poznaniu odbyło się zorganizowane przez Urząd Zamówień Publicznych seminarium zatytułowane „*Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego*”. W przedsięwzięciu uczestniczyło blisko 70 osób – przedstawiciele instytucji wydających środki publiczne. W trakcie spotkania zostały zaprezentowane zagadnienia ważne z punktu widzenia procesu udzielania zamówień publicznych.

Spotkanie otworzyła prelekcja na temat *Elektronicznej Platformy Katalogów Produktów – eKatalogi*, którą wygłosiła Pani Anita Wichniak-Olczak, Dyrektor Departamentu Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych Urzędu Zamówień Publicznych.

Pan Dariusz Kasznia, ekspert reprezentujący Stowarzyszenia BIM dla Polskiego Budownictwa omówił zagadnienia związane ze Stosowaniem technologii BIM w przygotowaniu i realizacji inwestycji publicznych.

Następnie Pani Aneta Fąfara, Dyrektor Biura Organizacyjno-Administracyjnego w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim podzieliła się z uczestnikami seminarium doświadczeniami wynikającymi z planowania i prowadzenia postępowań o zamówienie publiczne Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Zagadnienia związane z nieprawidłowościami przy udzielaniu zamówień publicznych w ramach projektów realizowanych ze środków EFS na podstawie doświadczeń z perspektywy finansowej 2007-2013 przybliżył Pan Marcin Nowak, Naczelnik Wydziału Kontroli w Departamencie Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Wystąpienie Pana Jacka Zębali, eksperta z Departamentu Kontroli Dorącznej z Urzędu Zamówień Publicznych dotyczyło funkcji ubezpieczenia OC wykonawcy zamówienia publicznego w postępowaniach o udzielenie zamówienia oraz w trakcie realizacji zamówienia.

Seminarium zamknęło wystąpienie Pani Kingi Reinholz, Naczelnika Wydziału w Departamencie Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze Środków UE Urzędu Zamówień

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Publicznych, w którym zaprezentowano kwestie naruszeń w zakresie kryteriów oceny ofert i rażąco niskiej ceny w świetle nowych regulacji ustawy Prawo zamówień.

Spotkanie stanowiło platformę wymiany doświadczeń praktyków udzielających zamówień publicznych i miało na celu wzmocnienie dobrych praktyk i właściwych wzorów postępowań.

PRAWO EUROPEJSKIE

Orzecznictwo

Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości

1. Orzeczenie z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie C-115/14

Regiopost - Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 56 TFUE – Swoboda świadczenia usług – Ograniczenia – Dyrektywa 96/71/WE – Artykuł 3 ust. 1 – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 26 – Zamówienia publiczne – Usługi pocztowe – Przepisy jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego wymagające od oferentów oraz ich podwykonawców zobowiązania się do zapłaty minimalnego wynagrodzenia pracownikom wykonującym usługi stanowiące przedmiot zamówienia.

W sprawie **C-115/14** wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym w postępowaniu RegioPost GmbH & Co. KG przeciwko Stadt Landau in der Pfalz, przy udziale: PostCon Deutschland GmbH, Deutsche Post AG, postawiono następujące pytania prejudycjalne:

- 1) Czy art. 56 akapit pierwszy TFUE w związku z art. 3 ust. 1 dyrektywy [96/71] należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisom prawa krajowego, które w sposób bezwzględny nakazują instytucji zamawiającej udzielać zamówień jedynie przedsiębiorcom, którzy w imieniu zarówno własnym, jak i swoich podwykonawców zobowiążą się na piśmie przy składaniu oferty do zapłaty swoim pracownikom płacy minimalnej ustalonej przez państwo w przypadku publicznych, lecz już nie prywatnych zamówień, gdy brak jest ustawowo ustalonej powszechnie obowiązującej płacy minimalnej oraz układu zbiorowego wiążącego potencjalnego wykonawcę zamówienia oraz ewentualnych podwykonawców?
- 2) W razie udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze: Czy prawo Unii dotyczące zamówień publicznych, a w szczególności art. 26 dyrektywy [2004/18], należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ono przepisom krajowym takim jak § 3 ust. 1 zdanie trzecie LTTG przewidującym obowiązkowe wykluczenie oferty w przypadku niezłożenia przez podmiot gospodarczy już na etapie składania oferty

odrębnego oświadczenia, iż w przypadku udzielenia zamówienia zobowiązuje się on do określonego działania, do którego w przypadku udzielenia zamówienia byłby zobowiązany na podstawie umowy nawet bez złożenia tego oświadczenia?

W przedmiocie pytań prejudycjalnych Trybunał stwierdził, iż:

Dyrektywa 2004/18 znajduje zastosowanie w postępowaniu głównym, jako że wartość spornego zamówienia publicznego znacznie przekracza odpowiedni próg zastosowania tej dyrektywy, który w czasie rozpatrywanych w postępowaniu głównym okoliczności ustalony był na 200 000 EUR, przez co też należy uznać, że zamówienie to niewątpliwie ma transgraniczne znaczenie.

Przepis krajowy jako że ustanawia wymóg, by wszyscy oferenci i podwykonawcy zobowiązali się wobec instytucji zamawiającej wypłacać pracownikom mającym realizować dane zamówienie publiczne określone ustawowo minimalne wynagrodzenie, należy zakwalifikować jako „warunek szczególny związany z realizacją zamówienia” dotyczący „kwestii społecznych” w rozumieniu art. 26 tej dyrektywy.

Jeżeli krajowy akt prawny należy do dziedziny będącej przedmiotem wyczerpującej harmonizacji na szczeblu Unii, powinien być oceniany w świetle przepisów tego środka harmonizacji, a nie postanowień prawa pierwotnego Unii (zob. podobnie w szczególności wyroki DaimlerChrysler, C-324/99, EU:C:2001:682, pkt 32; Brzeziński, C-313/05, EU:C:2007:33, pkt 44; Komisja/Węgry, C-115/13, EU:C:2014:253, pkt 38).

Omawiana dyrektywa nie reguluje w sposób wyczerpujący dziedziny warunków szczególnych związanych z realizacją zamówienia, przez co uregulowania będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym można oceniać w świetle prawa pierwotnego Unii.

Należy więc zbadać przepis krajowy w świetle art. 3 ust. 1 dyrektywy 96/71 w związku z jego skutkami dla przedsiębiorstw mających siedzibę poza niemieckim terytorium, które mogły przejawiać zainteresowanie udziałem w danym przetargu publicznym i rozważyć delegowanie swoich pracowników na to terytorium, ze względu na to, że przedsiębiorstwa te mogły zrezygnować z udziału ze względu na stawiany im wymóg zobowiązania się do przestrzegania minimalnego wynagrodzenia.

W tym względzie należy stwierdzić, że przepis taki należy zakwalifikować jako „przepis ustawowy” w rozumieniu art. 3 ust. 1 akapit pierwszy tiret pierwsze tej dyrektywy, ustanawiający „minimalne stawki płacy” w rozumieniu art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) dyrektywy. Po pierwsze bowiem, w odróżnieniu od ustawy o udzielaniu zamówień publicznych kraju związkowego Dolna Saksonia, będącej przedmiotem sprawy Ruffert (C-346/06, EU:C:2008:189), przepis taki sam ustanawia omawianą minimalną stawkę wynagrodzenia. Po drugie, w czasie wystąpienia okoliczności faktycznych rozpatrywanych w postępowaniu głównym, ani AEntG, ani inne uregulowanie krajowe nie przewidywały dla branży usług pocztowych niższego wynagrodzenia.

Kwalifikacji tej nie podważa fakt, że rozpatrywany przepis krajowy znajduje zastosowanie do zamówień publicznych, a nie do zleceń prywatnych, gdyż przesłanka powszechnego zastosowania, określona w art. 3 ust. 8 akapit pierwszy dyrektywy 96/71, stosuje się wyłącznie do układów zbiorowych lub do orzeczeń arbitrażowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy tiret drugie tej dyrektywy.

Art. 26 dyrektywy 2004/18 w związku z dyrektywą 96/71 zezwala na to, by przyjmujące państwo członkowskie ustanowiło w ramach udzielania zamówienia publicznego bezwzględnie wiążącą normę minimalnej ochrony, o której mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) tej dyrektywy (...) wymagającą od przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach członkowskich stosowania minimalnej stawki wynagrodzenia wobec pracowników oddelegowanych na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w celu realizacji tego zamówienia publicznego (pkt 66).

[...] na podstawie przepisów krajowych, zapłaty minimalnego wynagrodzenia przez oferentów i ich potencjalnych podwykonawców mających siedzibę w państwie członkowskim innym niż to, do którego należy instytucja zamawiająca, i w którym minimalne stawki wynagrodzenia są niske, stanowi dodatkowy ciężar gospodarczy, którego skutkiem może być powstrzymanie, utrudnianie lub zmniejszenie atrakcyjności realizacji ich świadczeń w przyjmującym państwie członkowskim. W związku z tym przepis tego rodzaju jak ten rozpatrywany w postępowaniu głównym może stanowić ograniczenie w rozumieniu art. 56 TFUE (zob. podobnie wyrok Bundesdruckerei, C-549/13, EU:C:2014:2235, pkt 30). Taki przepis krajowy co do zasady może być uzasadniony celem ochrony pracowników (zob. podobnie wyrok Bundesdruckerei, C-549/13, EU:C:2014:2235, pkt 31).

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Przepis ustawowy zapewnia minimalną ochronę socjalną, gdyż w czasie gdy miały miejsce okoliczności faktyczne rozpatrywane w postępowaniu głównym, ani AEntG, ani inne uregulowanie krajowe nie przewidywały dla branży usług pocztowych niższego wynagrodzenia minimalnego.;

Art. 26 dyrektywy 2004/18 należy interpretować zatem w ten sposób, że nie sprzeciwia się uregulowaniu jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego, takiemu jak to będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, które nakazuje oferentom i ich podwykonawcom przedstawienie przy składaniu oferty pisemnego zobowiązania do zapłaty pracownikom zatrudnionym przy realizacji usług będących przedmiotem danego zamówienia publicznego minimalnego wynagrodzenia określonego przez wspomniane uregulowanie.

W przedmiocie pytania drugiego czy art. 26 dyrektywy 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się uregulowaniu jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego, takiemu jak to będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, które wymaga wykluczenia z udziału w przetargu publicznym oferentów i ich podwykonawców, którzy odmówią przedstawienia przy składaniu oferty pisemnego zobowiązania do zapłaty pracownikom zatrudnionym przy realizacji usług będących przedmiotem danego zamówienia publicznego minimalnego wynagrodzenia określonego przez wspomniane uregulowanie.

Z odpowiedzi udzielonej na pierwsze pytanie wynika, że wspomniany art. 26 należy interpretować w ten sposób, iż nie sprzeciwia się on uregulowaniu jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego, takiemu jak to będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, które nakazuje oferentom i ich podwykonawcom przedstawienie przy składaniu oferty pisemnego zobowiązania do zapłaty pracownikom zatrudnionym przy realizacji usług będących przedmiotem danego zamówienia publicznego minimalnego wynagrodzenia określonego przez wspomniane uregulowanie.

W przypadku braku tego oświadczenia przy składaniu oferty oraz niezłożenia go na wezwanie oferta zostaje wykluczona z przetargu..

Wykluczenia z udziału w tym przetargu nie można zaś zakwalifikować jako kary. Jest ono konsekwencją uchybienia, polegającego na braku dołączenia do oferty pisemnych zobowiązań (...), co stanowi uchybienie wymogowi zapisanemu w sposób szczególnie przejrzysty w ogłoszeniu o zamówieniu, mającemu na celu podkreślenie przede wszystkim

wagi przestrzegania bezwzględnie obowiązującej normy minimalnej ochrony, wyraźnie dozwolonemu na podstawie art. 26 dyrektywy 2004/18. 84 Tym samym, ponieważ ten artykuł nie zabrania też wymagania pisemnego zobowiązania do przestrzegania tej normy, zezwala on na tego rodzaju wykluczenie. Trybunał orzekł, co następuje:

Trybunał orzekł, co następuje:

- 1) Artykuł 26 dyrektywy 2004/18 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi zmienionej rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1251/2011 z dnia 30 listopada 2011 r. należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego, takiemu jak to będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, które nakazuje oferentom i ich podwykonawcom przedstawienie przy składaniu oferty pisemnego zobowiązania do zapłaty pracownikom zatrudnionym przy realizacji usług będących przedmiotem danego zamówienia publicznego minimalnego wynagrodzenia określonego przez wspomniane uregulowanie.
- 2) Artykuł 26 dyrektywy 2004/18 zmienionej rozporządzeniem nr 1251/2011 należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się uregulowaniu jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego, takiemu jak to będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, które wymaga wykluczenia z udziału w przetargu publicznym oferentów i ich podwykonawców, którzy odmówią przedstawienia przy składaniu oferty pisemnego zobowiązania do zapłaty pracownikom zatrudnionym przy realizacji usług będących przedmiotem danego zamówienia publicznego minimalnego wynagrodzenia określonego przez wspomniane uregulowanie.

2. Orzeczenie z dnia 22 października 2015 r. w sprawie C-552/13

Grupo Hospitalario Quirón SA - Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na usługi – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 23 ust. 2 – Zarządzanie publicznymi usługami opieki zdrowotnej – Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, za które odpowiadają szpitale publiczne, w placówkach prywatnych – Wymóg udzielania świadczeń w danej gminie

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

W sprawie **C-552/13** mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, w postępowaniu Grupo Hospitalario Quirón SA przeciwko Departamento de Sanidad del Gobierno Vasco, Instituto de Religiosas Siervas de Jesús de la Caridad, zostało postawione następujące pytanie prejudycjalne:

- 1) Czy jest zgodne z prawem Unii, aby w trakcie udzielania zamówień na zarządzanie publiczną usługą opieki zdrowotnej był ustalony wymóg, aby świadczenia zdrowotne będące przedmiotem tego zamówienia publicznego były wykonywane wyłącznie w danej gminie, która to gmina może nie być gminą zamieszkania pacjentów?.
- 2) Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni prawa Unii z dziedziny zamówień publicznych, a w szczególności art. 23 ust. 2 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi.

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy, Trybunał stwierdził, co następuje:

[...] oba przetargi (...) stanowią zamówienia publiczne na usługi w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) i d) dyrektywy 2004/18, których wartość przekracza próg określony w art. 7 tej dyrektywy, nie zaś koncesje na usługi w rozumieniu art. 1 ust. 4 tejże dyrektywy, gdyż wynagrodzenie dla wykonawcy pochodzi w całości od instytucji zamawiającej, która ponosi także ryzyko gospodarcze.

Należy także zauważyć, że jak wynika z pkt 7 i 8 niniejszego wyroku, przetargi te, dotyczące świadczeń opieki zdrowotnej, podlegają jedynie przepisom art. 23 i art. 35 ust. 4 dyrektywy 2004/18.

W drugiej kolejności należy podkreślić, po pierwsze, że art. 23 ust. 2 dyrektywy 2004/18, będący przepisem, któremu podlegają omawiane przetargi i który daje wyraz zasadzie równego traktowania, stanowi, iż specyfikacje techniczne powinny umożliwiać oferentom równy dostęp.

Wymóg, że (...) placówka koniecznie musi leżeć w danej gminie mającej stanowić miejsce wyłącznego udzielania danych świadczeń opieki zdrowotnej, przewidziany w szczególnych warunkach administracyjnych i specyfikacjach technicznych przetargów (...), stanowi (...)

terytorialne ograniczenie wykonania zamówienia, które nie pozwala osiągnąć (...) celu, czyli zapewnienia bliskości i dostępności wspomagającej prywatnej placówki szpitalnej, w interesie pacjentów, ich bliskich oraz personelu medycznego, który musi udać się na miejsce do tej placówki, przy jednoczesnym zagwarantowaniu równych i niedyskryminacyjnych warunków dostępu do przetargów wszystkim oferentom.

[...] Specyfikacje techniczne obu przetargów będących przedmiotem sporu w postępowaniu głównym dotyczą konieczności zapewnienia wyboru bliskiej i dostępnej wspomagającej prywatnej placówki szpitalnej, w interesie pacjentów, ich bliskich oraz personelu medycznego, który musi udać się do tej placówki; kryteria te są nierozzerwalnie związane z charakterem poszukiwanych usług.

[...] Wymóg umiejscowienia, taki jak ten zawarty w szczególnych warunkach administracyjnych i specyfikacjach technicznych przetargów (...), skutkuje automatycznym wykluczeniem oferentów, którzy nie mogą udzielać rozpatrywanych świadczeń w placówce położonej w danej gminie, niezależnie od tego, czy spełniają pozostałe wymogi specyfikacji warunków zamówienia oraz specyfikacji technicznych tych przetargów.

Należy też podkreślić w tym względzie, że jak podnosi sąd odsyłający, liczni pacjenci, którzy mają korzystać ze świadczeń udzielanych w prywatnej placówce szpitalnej wykonawcy, mają miejsce zamieszkania poza gminą, na której terytorium musi mieścić się ta placówka zgodnie z rozpatrywanym warunkiem lokalizacji.

Zatem wymóg ten nie gwarantuje wszystkim oferentom, którzy mogliby zapewnić bliskość i dostępność prywatnej wspierającej placówki szpitalnej, równego i niedyskryminacyjnego dostępu do obu przetargów będących przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, gdyż daje on dostęp do tych przetargów wyłącznie oferentom, którzy mogą udzielać danych świadczeń w placówce położonej w wyznaczonej w ogłoszeniach o zamówieniu gminie. Wymóg ten jest zatem niezgodny z art. 23 ust. 2 dyrektywy 2004/18.

Trybunał orzekł, co następuje:

W świetle powyższego na przedstawione pytanie należy odpowiedzieć, że art. 23 ust. 2 dyrektywy 2004/18 sprzeciwia się ustanowieniu wymogu takiego jak ten będący przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, w postaci specyfikacji technicznej zawartej w ogłoszeniach o zamówieniu publicznym dotyczących udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, zgodnie

z którym świadczenia opieki zdrowotnej będące przedmiotem przetargów muszą być udzielane wyłącznie przez placówki szpitalne położone w określonej gminie, która to gmina może nie być gminą zamieszkania pacjentów, których dotyczą te świadczenia, ponieważ wymóg ów powoduje automatyczne wykluczenie oferentów, którzy nie mogą udzielać omawianych świadczeń w tego rodzaju placówce położonej w tej gminie, ale spełniają wszystkie pozostałe warunki tego zamówienia.

3. Orzeczenie z dnia 22 października 2015 r. w sprawie C-425/14

Impresa Edilux Srl WYROK TRYBUNAŁU (dziesiąta izba) z dnia 22 października 2015 r.(*) Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Dyrektywa 2004/18/WE – Podstawy wykluczenia z udziału w postępowaniu przetargowym – Zamówienie poniżej progu wymaganego dla zastosowania tej dyrektywy – Podstawowe zasady traktatu FUE – Oświadczenie o przyjęciu porozumienia o zgodności z prawem dotyczącego zwalczania działalności przestępczej – Wykluczenie z powodu braku złożenia takiego oświadczenia – Dopuszczalność – Proporcjonalność

W sprawie **C-425/14** mającej za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w postępowaniu Impresa Edilux Srl, jako pełnomocnik tymczasowego związku przedsiębiorstw (konsorcjum), Società Italiana Costruzioni e Forniture Srl (SICEF) (konsorcjum), Società Italiana Costruzioni e Forniture Srl (SICEF) przeciwko Assessorato Beni Culturali e Identità Siciliana – Servizio Soprintendenza Provincia di Trapani, Assessorato ai Beni Culturali e dell'Identità Siciliana, UREGA – Sezione provinciale di Trapani, Assessorato delle Infrastrutture e della Mobilità della Regione Siciliana, przy udziale Icogen Srl, postawiono następujące pytania prejudycjalne:

1. Czy prawo Unii, a w szczególności art. 45 dyrektywy 2004/18/WE, stoi na przeszkodzie przepisowi – takiemu jak art. 1 ust. 17 ustawy nr 190/2012 – który zezwala instytucjom zamawiającym przewidzieć, iż niewyrażenie zgody przez przedsiębiorstwa lub brak pisemnego dowodu takiej zgody [...] na zobowiązania zawarte w tzw. »porozumieniach o zgodności z prawem«, a ogólniej, w porozumieniach między instytucjami zamawiającymi a uczestniczącymi przedsiębiorstwami, mających na celu przeciwdziałanie infiltracji zorganizowanej

przestępczości do sektora zamówień publicznych, stanowi zgodną z prawem podstawę wykluczenia tych przedsiębiorstw z danego przetargu?

2. Czy w rozumieniu art. 45 dyrektywy 2004/18 ewentualne zawarcie w prawie państwa członkowskiego prawa do wykluczenia opisanego w poprzednim pytaniu można uznać za wyjątek od zasady enumeratywności podstaw wykluczenia uzasadniony nadrzędną koniecznością zwalczania prób infiltracji zorganizowanej przestępczości do postępowań w sprawie udzielania zamówień publicznych?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy, Trybunał stwierdził, co następuje:

Szczególne i rygorystyczne procedury przewidziane w dyrektywach Unii w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych mają zastosowanie wyłącznie do zamówień, których wartość przekracza próg wyraźnie przewidziany w każdej z tych dyrektyw. W związku z tym przepisy tych dyrektyw nie mają zastosowania do zamówień, których wartość nie osiąga określonego w nich progu (zob. wyrok *Enterprise Focused Solutions*, C-278/14, EU:C:2015:228, pkt 15 i przytoczone tam orzecznictwo). W związku z tym art. 45 dyrektywy 2004/18 nie ma zastosowania w ramach postępowania głównego (pkt 19).

Udzielanie zamówień publicznych, które ze względu na ich wartość nie są objęte zakresem zastosowania dyrektyw Unii, podlega jednak podstawowym i ogólnym zasadom traktatu FUE, w szczególności zasadzie równego traktowania i niedyskryminacji z uwagi na przynależność państwową, a także wynikającemu z nich obowiązkowi przejrzystości, o ile dane zamówienie posiada niewątpliwe transgraniczne znaczenie w świetle określonych obiektywnych kryteriów (zob. podobnie wyrok *Enterprise Focused Solutions*, C-278/14, EU:C:2015:228, pkt 16 i przytoczone tam orzecznictwo).

Ponieważ przepisy szczególnego uregulowania postępowania w sprawie zamówienia będącego przedmiotem sporu dotyczą udziału przedsiębiorstw innych niż przedsiębiorstwa mające siedzibę we Włoszech istnieje określone znaczenie transgraniczne zamówienia.

Należy przyznać państwom członkowskim określony zakres uznania w celu przyjmowania środków mających zagwarantować przestrzeganie zasady równego traktowania i obowiązku przejrzystości, które obowiązują instytucje zamawiające we wszystkich postępowaniach w

sprawie udzielenia zamówienia publicznego. Każde państwo członkowskie może bowiem lepiej określić w świetle charakterystycznych dla niego względów historycznych, prawnych, ekonomicznych i społecznych sytuacje sprzyjające zaistnieniu zachowań mogących pociągać za sobą obchodzenie tej zasady i tego obowiązku (zob. podobnie wyrok Serrantoni i Consorzio stabile edili, C-376/08, EU:C:2009:808, pkt 31 i 32, oraz przytoczone tam orzecznictwo) (pkt 26).

Środek taki, jak obowiązek oświadczenia o przyjęciu porozumienia o zgodności z prawem, wydaje się być w stanie umocnić równe traktowanie i przejrzystość w udzielaniu zamówień. Ponadto, w zakresie, w jakim obowiązek ten ciąży bez różnicy na każdym kandydacie lub ofercie, nie kłóci się on z zasadą niedyskryminacji.

Niemniej jednak, zgodnie z zasadą proporcjonalności, która stanowi ogólną zasadę prawa Unii, taki środek nie powinien wychodzić poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia zamierzonego celu (zob. podobnie wyrok Serrantoni i Consorzio stabile edili, C-376/08, EU:C:2009:808, pkt 33 oraz przytoczone tam orzecznictwo).

Porozumienie w części dot. oświadczenia uczestnika, iż nie zawarł on lub nie zawrze żadnego porozumienia z innymi uczestnikami postępowania przetargowego zmierzającego do ograniczenia lub uniknięcia konkurencji, ogranicza się do celu polegającego na ochronie zasad konkurencji i przejrzystości postępowań w sprawie udzielenia zamówień publicznych. Takie zobowiązania i oświadczenia dotyczą lojalnego zachowania kandydata lub oferenta wobec występującej w postępowaniu głównym instytucji zamawiającej oraz współpracy z siłami porządkowymi. W związku z tym, nie wychodzą one poza to, co jest konieczne dla zwalczania infiltracji zorganizowanej przestępczości do sektora zamówień publicznych.

W kwestii porozumienia o zgodności z prawem w części dotyczącej oświadczenia uczestnika, iż nie pozostaje on w żadnym stosunku kontroli lub powiązania z innymi konkurentami stwierdzono, iż automatyczne wykluczenie kandydatów lub oferentów, którzy pozostają w takim stosunku z innymi kandydatami lub oferentami, wychodzi poza to, co jest konieczne w celu zapobiegania zachowaniem polegającym na zмовie, a tym samym, w celu zapewnienia stosowania zasady równego traktowania i przestrzegania obowiązku przejrzystości. Takie automatyczne wykluczenie stanowi bowiem niewzruszalne domniemanie wzajemnego wpływu ofert złożonych w tym samym przetargu przez przedsiębiorstwa, które łączy stosunek kontroli lub związek przedsiębiorstw. W ten sposób wyklucza ono możliwość wykazania

przez tych kandydatów lub oferentów niezależności ich ofert, a tym samym jest sprzeczne z interesem Unii polegającym na zapewnieniu jak największego udziału oferentów w przetargu (zob. podobnie wyroki Assitur, C-538/07, EU:C:2009:317, pkt 28 - 30, a także Serrantoni i Consorzio stabile edili, C-376/08, EU:C:2009:808, pkt 39 i 40)).

W zakresie oświadczenia, zgodnie z którym uczestnik nie zawarł lub nie zawarł porozumienia z innymi uczestnikami postępowania przetargowego - wykluczając w ten sposób jakiegokolwiek porozumienie pomiędzy uczestnikami, w tym porozumienia, które nie są w stanie ograniczać gry konkurencyjnej - stwierdzono, iż takie oświadczenie wychodzi poza to, co jest konieczne dla ochrony zasady konkurencji w dziedzinie zamówień publicznych..

Z powyższego wynika zatem, że obowiązek uczestnika postępowania przetargowego oświadczenia, po pierwsze o braku stosunku kontroli lub pozostawania w związku z innymi konkurentami, oraz po drugie, o braku porozumienia z innymi uczestnikami postępowania przetargowego, z tym skutkiem, że w braku takiego oświadczenia zostaje on automatycznie wykluczony z tego postępowania, narusza zasadę proporcjonalności.

Porozumienie w części dotyczącej oświadczenia uczestnika, że nie podzleci on żadnego rodzaju zadania innym przedsiębiorstwom uczestniczącym w przetargu oraz że ma on świadomość, że w przeciwnym przypadku nie otrzyma on zgody na takie umowy podwykonawstwa oznacza niewzruszalne domniemanie, zgodnie z którym ewentualne podzlecenie przez wykonującego zamówienie po udzieleniu zamówienia innemu uczestnikowi tego samego przetargu skutkować będzie znową pomiędzy dwoma odnośnymi przedsiębiorstwami, bez pozostawienia im możliwości wykazania, że jest przeciwnie. W ten sposób, takie oświadczenie wychodzi poza to, co jest konieczne dla zapobiegania zachowaniom stanowiącym znowę..

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Trybunał orzekł, iż:

- 1) Podstawowe i ogólne zasady traktatowe, a w szczególności zasady równego traktowania i niedyskryminacji, a także wynikający z nich obowiązek przejrzystości, powinny być interpretowane w ten sposób, iż nie sprzeciwiają się one przepisowi prawa krajowego, na podstawie którego instytucja zamawiająca może przewidzieć, że kandydat lub oferent zostaje automatycznie wykluczony z postępowania przetargowego dotyczącego zamówienia publicznego z powodu braku złożenia wraz z

jego ofertą pisemnego oświadczenia o przyjęciu zobowiązań i deklaracji zawartych w porozumieniu o zgodności z prawem, takim jak sporne w postępowaniu krajowym, którego celem jest zwalczanie infiltracji zorganizowanej przestępczości do sektora zamówień publicznych. Niemniej jednak, ponieważ porozumienie to zawiera oświadczenia, że kandydat lub oferent nie znajduje się w stosunku kontroli lub powiązania z innymi kandydatami lub oferentami, że nie zawarł on ani nie zawrze porozumienia z innymi uczestnikami postępowania przetargowego i nie podzleci żadnego rodzaju zadań innym przedsiębiorstwom uczestniczącym w tym postępowaniu, brak takich oświadczeń nie może skutkować automatycznym wykluczeniem kandydata lub oferenta ze wspomnianego postępowania.

Nie ma natomiast konieczności udzielania odpowiedzi na pytanie drugie. W rzeczywistości bowiem (...) pytanie to dotyczy w szczególności art. 45 ust. 1 akapit trzeci dyrektywy 2004/18, który przewiduje wyjątek dla nadrzędnych wymogów interesu ogólnego od przewidzianego w akapicie pierwszym tego ustępu obowiązku wykluczenia przez instytucję zamawiającą z udziału w przetargu publicznym każdego kandydata lub oferenta, który został skazany prawomocnym wyrokiem sądu z powodu jednej lub kilku przyczyn wymienionych w tym przepisie.

4. Orzeczenie z dnia 6 października 2015 r. w sprawie C-203/14

Consorti Sanitari del Maresme - Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 267 TFUE – Właściwość Trybunału – Status organu odsyłającego jako sądu – Niezawisłość – Obligatoryjna jurysdykcja – Dyrektywa 89/665/EWG – Artykuł 2 – Organy odpowiedzialne za procedury odwoławcze – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 1 ust.8 i art. 52 – Procedury udzielania zamówień publicznych – Pojęcie „podmiotu publicznego” – Organy administracji publicznej – Włączenie.

W sprawie **C-203/14** mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym w postępowaniu Consorti Sanitari del Maresme przeciwko Corporació de Salut del Maresme i la Selva, do Trybunału skierowano następujące pytania prejudycjalne:

- 1) Czy zgodnie z dyrektywą 2004/18 organy administracji publicznej należy uznać za podmioty publiczne?
- 2) W przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy zgodnie z dyrektywą 2004/18 organy administracji publicznej należy uznać za wykonawców, a tym samym czy mogą one uczestniczyć w przetargach publicznych?
- 3) W przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy zgodnie z dyrektywą 2004/18 organy administracji publicznej mogą i powinny być wpisane do urzędowych wykazów zatwierdzonych przedsiębiorców budowlanych, dostawców lub usługodawców lub dysponować certyfikacją udzieloną przez publiczne lub prywatne instytucje certyfikacyjne, znanej w prawie hiszpańskim jako system klasyfikacji działalności gospodarczej?
- 4) Czy zgodnie z dyrektywą 2004/18 doszło do niewłaściwej transpozycji tej dyrektywy w drodze dekretu z mocą ustawy 3/2011 do prawa hiszpańskiego, a jeżeli ma to miejsce, czy hiszpański prawodawca ograniczył w drodze art. 62 i 65 dekretu z mocą ustawy dostęp organów administracji publicznej do rejestrów klasyfikacji działalności gospodarczej?
- 5) W sytuacji gdy organy administracji publicznej mogą uczestniczyć w przetargach, lecz nie mogą zostać wpisane do klasyfikacji działalności gospodarczej – zgodnie z dyrektywą 2004/18 – jakie są środki służące do wykazania ich zdolności do zawierania umów?

W kwestii pytań prejudycjalnych Trybunał stwierdził, iż:

Pytania pierwsze i drugie należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 1 ust. 8 dyrektywy 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „wykonawcy” użyte w akapicie drugim tego przepisu obejmuje organy administracji publicznej i czy w związku z tym organy te mogą uczestniczyć w przetargach publicznych.

W tym względzie z motywu 4 dyrektywy 2004/18, który wyraźnie wskazuje na możliwość udziału „podmiotu prawa publicznego” jako oferenta w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, a także z art. 1 ust. 8 omawianej dyrektywy, który zakresem „wykonawcy” wyraźnie objął wszystkie „podmioty publiczne”, wynika, że dyrektywa 2004/18 nie wyklucza organów administracji publicznej z udziału w przetargach.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Dopuszcza się do złożenia oferty lub zgłoszenia kandydatury każdą osobę lub każdy podmiot, które (...) mogą być uznane za odpowiednie w celu zapewnienia realizacji tego zamówienia, (...) niezależnie od tego, czy posiadają status podmiotu prawa prywatnego, czy też podmiotu prawa publicznego, a także bez względu na to, czy działalność na rynku tej osoby lub tego podmiotu ma charakter regularny czy wyłącznie okazjonalny, lub też czy ta osoba lub podmiot jest subwencjonowana ze środków publicznych czy też nie (zob. wyrok CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, pkt 42; a także podobnie wyrok Data Medical Service, C-568/13, EU:C:2014:2466, pkt 35).

Jeżeli pewne podmioty mają prawo do oferowania, chociażby sporadycznie, odpłatnie usług na rynku, państwa członkowskie nie mogą zabraniać im uczestniczenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na takie usługi w zakresie, w jakim to prawo im przysługuje [zob. podobnie wyroki: CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, pkt 47-49; Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce i in., C-159/11, EU:C:2012:817, pkt 27; zob. również podobnie, w odniesieniu do przepisów dotyczących dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi, wyrok Data Medical Service, C-568/13, EU:C:2014:2466, pkt 36].

W konsekwencji na pytania pierwsze i drugie należy odpowiedzieć, że art. 1 ust. 8 dyrektywy 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „wykonawcy” użyte w akapicie drugim tego przepisu obejmuje organy administracji publicznej, które mogą zatem uczestniczyć w przetargach publicznych, o ile i w zakresie, w jakim mają one prawo do oferowania odpłatnie usług na rynku.

Pytanie trzecie dąży w istocie do ustalenia, czy art. 52 dyrektywy 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że krajowe organy administracji publicznej mogą zostać wpisane do krajowego wykazu urzędowego zatwierdzonych przedsiębiorców budowlanych, dostawców lub usługodawców albo uzyskać certyfikaty nadawane przez publiczne lub prywatne jednostki certyfikujące.

W odniesieniu do państw członkowskich, które wybrały wprowadzenie bądź urzędowych wykazów zatwierdzonych przedsiębiorców budowlanych, dostawców lub usługodawców, bądź certyfikacji przez publiczne lub prywatne jednostki certyfikujące, należy stwierdzić, że, mimo iż art. 52 ust. 1 i 5 dyrektywy 2004/18 zawiera pewne wymogi w zakresie określania warunków wpisu do tych wykazów i owej certyfikacji, dyrektywa ta nie określa ani w jakim

zakresie podmioty publiczne mogą zostać wpisane do odnośnych urzędowych wykazów lub korzystać ze wspomnianej certyfikacji, ani czy przedmiotowy wpis lub przedmiotowa certyfikacja są obligatoryjne, czy też nie.

Uregulowanie krajowe, które odmawia organom administracji publicznej uprawnionym, jako wykonawcy, do oferowania robót budowlanych, produktów lub usług określonych w odnośnym ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, wpisu do przedmiotowych wykazów lub uzyskania przedmiotowej certyfikacji, zastrzegając przy tym prawo do uczestnictwa w przetargu dla innych wykonawców, którzy są wpisani do tych wykazów lub posiadają certyfikację, pozbawiałoby prawo takich podmiotów publicznych do uczestnictwa w tym przetargu wszelkiej skuteczności i nie mogłoby w związku z tym zostać uznane za zgodne z prawem Unii.

Na pytanie trzecie należy odpowiedzieć, że art. 52 dyrektywy 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że nawet jeśli zawiera on pewne wymogi w zakresie określania warunków wpisu wykonawców do krajowych wykazów urzędowych i certyfikacji nie określa on w sposób wyczerpujący ani warunków wpisu tych wykonawców do krajowych wykazów urzędowych, czy też warunków ich dopuszczenia do certyfikacji, ani praw i obowiązków podmiotów publicznych w tym zakresie. W każdym razie dyrektywę 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, na mocy którego, z jednej strony, krajowe organy administracji publicznej uprawnione do oferowania robót budowlanych, produktów lub usług określonych w odnośnym ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia nie mogą zostać wpisane do tych wykazów lub nie mogą korzystać z owej certyfikacji, a z drugiej strony, prawo do uczestnictwa w danym przetargu jest zarezerwowane tylko dla wykonawców znajdujących się we wspomnianych wykazach lub dysponujących wspomnianą certyfikacją.

W kwestii pytania czwartego, czy doszło do właściwej transpozycji dyrektywy 2004/18 do prawa hiszpańskiego w drodze dekretu z mocą ustawy 3/2011 i czy, w stosownym przypadku, hiszpański prawodawca ograniczył w drodze art. 62 i 65 tego dekretu z mocą ustawy dostęp organów administracji publicznej do rejestrów klasyfikacji działalności gospodarczej, Trybunał nie ma obowiązku oceniania zgodności ustawodawstwa krajowego z prawem Unii ani dokonywania wykładni krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych (zob. w szczególności *Ascafor i Asidac*, C-484/10, EU:C:2012:113, pkt 33 i przytoczone tam

orzecznictwo). W konsekwencji Trybunał nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na pytanie czwarte.

W przedmiocie pytania piątego sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia czy w sytuacji, gdy organy administracji publicznej mogą uczestniczyć w przetargach publicznych, lecz nie mogą zostać wpisane do urzędowego wykazu zatwierdzonych wykonawców lub korzystać z certyfikacji udzielanej przez instytucję certyfikującą - za pomocą jakich środków organy administracji publicznej mogą wykazać swoją zdolność do zawarcia danej umowy zgodnie z dyrektywą 2004/18. Pytanie to nie spełnia przesłanek przewidzianych w art. 94 lit. c) regulaminu postępowania przed Trybunałem, na mocy którego wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym powinien zawierać omówienie powodów, dla których sąd odsyłający rozpatruje kwestię wykładni określonych przepisów prawa Unii, jak również związku, jaki dostrzega on między tymi przepisami a uregulowaniami krajowymi, które znajdują zastosowanie w postępowaniu głównym. W tych okolicznościach pytanie piąte należy uznać za niedopuszczalne.

Z powyższych względów Trybunał orzekł, co następuje:

- 1) Artykuł 1 ust. 8 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „wykonawcy” użyte w akapicie drugim tego przepisu obejmuje organy administracji publicznej, które mogą zatem uczestniczyć w przetargach publicznych, o ile i w zakresie, w jakim mają one prawo do oferowania odpłatnie usług na rynku.
- 2) Artykuł 52 dyrektywy 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że nawet jeśli zawiera on pewne wymogi w zakresie określania warunków wpisu wykonawców do krajowych wykazów urzędowych i certyfikacji nie określa on w sposób wyczerpujący ani warunków wpisu tych wykonawców do krajowych wykazów urzędowych, czy też warunków ich dopuszczenia do certyfikacji, ani praw i obowiązków podmiotów publicznych w tym zakresie. W każdym razie dyrektywę 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, na mocy którego, z jednej strony, krajowe organy administracji publicznej uprawnione do oferowania robót budowlanych, produktów lub usług określonych w odnośnym ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia nie mogą zostać wpisane do tych wykazów lub nie mogą korzystać z owej certyfikacji, a z drugiej strony, prawo do uczestnictwa w

danym przetargu jest zarezerwowane tylko dla wykonawców znajdujących się na wspomnianych wykazach lub dysponujących wspomnianą certyfikacją.

5. Orzeczenie z dnia 6 października 2015 r. w sprawie C-61/14

Orizzonte Salute - Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 89/665/EWG – Zamówienia publiczne – Uregulowania krajowe – Opłaty za dostęp do sądu administracyjnego w dziedzinie zamówień publicznych – Prawo do skutecznego środka prawnego – Opłaty o charakterze zniechęcającym – Sądowa kontrola aktów administracyjnych – Zasady skuteczności i równoważności – Effet utile.

W sprawie **C-61/14** mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w postępowaniu: Orizzonte Salute – Studio Infermieristico Associato przeciwko Azienda Pubblica di Servizi alla persona San Valentino – Città di Levico Terme, Ministero della Giustizia, Ministero dell’Economia e delle Finanze, Presidenza del Consiglio dei Ministri, Segretario Generale del Tribunale regionale di giustizia amministrativa di Trento, przy udziale: Associazione Infermieristica D & F Care, Camera degli Avvocati Amministrativisti, Camera Amministrativa Romana, Associazione dei Consumatori Cittadini Europei, Coordinamento delle associazioni e dei comitati di tutela dell’ambiente e dei diritti degli utenti e dei consumatori (Codacons), Associazione dei giovani amministrativisti (AGAm), Ordine degli Avvocati di Roma, Società italiana degli avvocati amministrativisti (SIAA), Ordine degli Avvocati di Trento, Consiglio dell’ordine degli Avvocati di Firenze, Medical Systems SpA, do Trybunału skierowano następujące pytanie prejudycjalne:

- 1) Czy zasady określone w dyrektywie [89/665] sprzeciwiają się uregulowaniu krajowemu [...], które ustanowiło wysokie kwoty opłaty standardowej za dostęp do sądu administracyjnego w dziedzinie zamówień publicznych?

W zakresie pytań prejudycjalnych Trybunał stwierdził, iż:

Artykuł 1 ust. 1 i 3 dyrektywy 89/665 zobowiązuje państwa członkowskie do przedsięwzięcia niezbędnych środków, aby zapewnić istnienie skutecznego, a w szczególności możliwie szybkiego odwołania od decyzji podjętych przez instytucje zamawiające, niezgodnych z

prawem Unii i zapewnić szeroką dostępność procedur odwoławczych dla każdego podmiotu, który ma lub miał interes w uzyskaniu danego zamówienia i który poniósł szkodę lub może ponieść szkodę w wyniku domniemanego naruszenia.

Dyrektywa 89/665 nie zawiera żadnego przepisu dotyczącego konkretnie opłat sądowych uiszczanych przez podmioty prawa, gdy wnoszą one, na podstawie art. 2 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy, skargę o stwierdzenie nieważności na decyzję uważaną za bezprawną, dotyczącą procedury udzielania zamówień publicznych.

W przypadku braku uregulowań Unii w tej dziedzinie zadaniem państw członkowskich jest określenie zasad postępowania administracyjnego i sądowego, aby zapewnić ochronę uprawnień podmiotów prawa wynikających z prawa Unii. Te zasady postępowania nie mogą jednak być mniej korzystne niż w przypadku podobnych postępowań w zakresie ochrony uprawnień wywodzonych z wewnętrznego porządku prawnego (zasada równoważności) i nie mogą powodować w praktyce, że korzystanie z uprawnień wynikających z prawa Unii stanie się niemożliwe lub nadmiernie utrudnione (zasada skuteczności) (wyroki: Club Hotel Loutraki i in., C-145/08 i C-149/08, EU:C:2010:247, pkt 74 a także eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, pkt 39).;

Co do zastosowania włoskiej opłaty standardowej na niekorzyść podmiotów gospodarczych o słabszej sytuacji finansowej należy stwierdzić, (...) że opłata ta jest nakładana bez rozróżnienia co do formy i wysokości, na wszystkie podmioty prawa zamierzające wnieść skargę na decyzję wydaną przez instytucje zamawiające. Należy stwierdzić, że taki system nie ustanawia dyskryminacji pomiędzy podmiotami działającymi w tej samej branży. Ponadto zgodnie z przepisami dyrektyw Unii w dziedzinie zamówień publicznych, takimi jak art. 47 dyrektywy 2004/18, udział przedsiębiorstwa w zamówieniu publicznym zakłada odpowiednią sytuację ekonomiczną i finansową.

W odniesieniu do zasady równoważności okoliczność, zgodnie z którą w dziedzinie udzielania zamówień publicznych opłata standardowa podlegająca uiszczeniu jest znacznie wyższa niż, z jednej strony, kwoty podlegające wpłacie w sporach administracyjnych objętych zwykłą procedurą, a z drugiej strony, opłaty sądowe pobierane w postępowaniach cywilnych, sama w sobie nie może wykazać naruszenia rzeczowej zasady. Zasada równoważności, (...) oznacza bowiem równe traktowanie skarg opartych na naruszeniu prawa krajowego i podobnych skarg opartych na naruszeniu prawa Unii, a nie równoważność

krajowych zasad proceduralnych mających zastosowanie do sporów o charakterze innym niż cywilne z jednej strony i spory administracyjne z drugiej strony, lub do sporów należących do dwóch różnych dziedzin prawa (zob. wyrok ÖBB Personenverkehr, C-417/13, EU:C:2015:38, pkt 74).

W niniejszej sprawie żadna okoliczność podniesiona przed Trybunałem nie może wesprzeć argumentu, zgodnie z którym system włoskiej opłaty standardowej ma inne zastosowanie do skarg opartych na uprawnieniach, jakie podmioty prawa wywodzą z prawa Unii dotyczącego zamówień publicznych, niż do skarg opartych na naruszeniu prawa wewnętrznego o tym samym przedmiocie. Należy z tego wywnioskować, że opłaty sądowe uiszczane przy wniesieniu skargi w postępowaniach sądowo-administracyjnych w dziedzinie zamówień publicznych, takie jak opłata standardowa w postępowaniu głównym, nie naruszają ani skuteczności (*effet utile*) dyrektywy 89/665, ani zasad równoważności i skuteczności.

Zgodnie z uregulowaniem krajowym opłata standardowa jest uiszczana nie tylko przy wpisie do rejestru skargi wszczynającej postępowanie, wniesionej na decyzję wydaną przez instytucję zamawiającą w dziedzinie zamówień publicznych, lecz taka sama kwota podlega zapłacie także z tytułu skargi wzajemnej i zarzutów uzupełniających, w których podniesione zostają nowe żądania.

Pobór wielokrotnych skumulowanych w ramach tego samego postępowania sądowoadministracyjnego opłat sądowych co do zasady nie jest sprzeczny ani z art. 1 dyrektywy 89/665 w świetle art. 47 karty, ani z zasadami równoważności i skuteczności.

Taki pobór przyczynia się bowiem co do zasady do dobrego funkcjonowania systemu sądowego, ponieważ stanowi źródło finansowania działalności sądowej państw członkowskich i zniechęca do składania wniosków, które są oczywiście bezzasadne lub mają na celu wyłącznie opóźnienie postępowania.

Cele te mogą uzasadnić wielokrotne stosowanie opłat sądowych takich jak będące przedmiotem postępowania głównego tylko wtedy, gdy przedmioty skarg lub dodatkowe zarzuty są faktycznie odrębne i stanowią znaczące rozszerzenie przedmiotu już zawisłego sporu. Jeśli natomiast nie ma to miejsca, obowiązek dodatkowego uiszczenia takich opłat sądowych ze względu na przedstawienie takich skarg lub zarzutów jest sprzeczny z

dostępnością środków zaskarżenia zagwarantowaną przez dyrektywę 89/665 i z zasadą skuteczności.

Z powyższych względów Trybunał orzekł, co następuje:

- 1) Artykuł 1 dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r., a także zasady równoważności i skuteczności należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one uregulowaniu krajowemu, które zobowiązuje do uiszczenia opłat sądowych takich jak opłata standardowa będąca przedmiotem postępowania głównego, przy wnoszeniu do sądów administracyjnych skarg z dziedziny zamówień publicznych.
- 2) Artykuł 1 dyrektywy 89/665, zmienionej dyrektywą 2007/66, a także zasady równoważności i skuteczności nie sprzeciwiają się ani wielokrotnemu pobieraniu opłat sądowych od podmiotu prawa, który wnosi kilka skarg sądowych dotyczących tego samego zamówienia publicznego, ani temu, aby ten podmiot prawa był zobowiązany do uiszczenia dodatkowych opłat sądowych, by móc podnieść dodatkowe zarzuty dotyczące tego samego zamówienia publicznego w ramach toczącego się postępowania sądowego. Jednakże w wypadku zaskarżenia przez zainteresowaną stronę, do sądu krajowego należy zbadanie przedmiotów skarg wniesionych przez podmiot prawa lub zarzutów podniesionych przez niego w ramach tego samego postępowania. Jeżeli sąd krajowy stwierdzi, że przedmioty te w rzeczywistości nie są odrębne lub nie stanowią znaczącego rozszerzenia przedmiotu już zawisłego sporu, jest on zobowiązany do zwolnienia tego podmiotu prawa z obowiązku zapłaty kumulatywnych opłat sądowych.

OPINIE PRAWNE

Wyłączenie stosowania ustawy - Prawo zamówień publicznych w przypadku zamówień, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych (art. 4 pkt 8a) ustawy Pzp)

Podmioty posiadające na gruncie art. 3 ust. 1 ustawy Pzp status zamawiającego zobowiązane są stosować przepisy ustawy Pzp przy wyborze kontrahenta, z którym zawierają umowę w sprawie zamówienia publicznego, tj. zawierają odpłatną umowę, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane. Powyższy obowiązek zostaje jednakże wyłączony m.in. w przypadkach określonych w art. 4 ustawy Pzp. Z uwagi na fakt, iż art. 4 ustawy Pzp stanowi wyjątek od zasady udzielania przez zamawiających zamówień publicznych w trybach określonych ustawą Pzp, przepis ten podlega wykładni zawężającej.

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 8a ustawy Pzp, ustawy nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju, jeżeli ich wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp.

W świetle treści art. 4 pkt 8a ustawy Pzp, jak i mając na uwadze obowiązek zawężającej wykładni ww. przepisu, należy podkreślić, iż zamawiający może skorzystać z wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp, jedynie w stosunku do zamówień, które charakteryzują się łącznym występowaniem wszystkich przesłanek, określonych w powołanym przepisie.

Po pierwsze, konieczne jest zatem ustalenie przez zamawiającego, że zamawiana usługa lub dostawa służy wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych bądź rozwojowych. Wobec braku zdefiniowania powyższych pojęć przez ustawę Pzp oraz faktu, że uzasadnienie nowelizacji wprowadzającej art. 4 pkt 8a do ustawy Pzp wskazuje jako jej ratio legis usunięcie bariery w rozwoju innowacyjności i nauki, ustaleniu zakresu znaczeniowego powyższych pojęć, pomocniczo może posłużyć ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1640), zwana dalej „u.z.f.n.”, która w art. 2 pkt 4 zawiera definicję prac rozwojowych, zaś w art. 2 pkt 3 lit. a i b pojęcie pracy badawczej

zostało użyte jako element definicji badania naukowego. Analiza porównawcza definicji zawartych w powyższych przepisach u.z.f.n., przeprowadzona w odniesieniu do terminów użytych przez ustawodawcę w art. 4 pkt 8a ustawy Pzp, prowadzi do konstatacji, że zakres znaczeniowy tych ostatnich pokrywa się z definicjami badania naukowego oraz prac rozwojowych, zawartymi w przepisach u.z.f.n. Jako wspólną i fundamentalną cechę badań naukowych oraz prac rozwojowych, na gruncie przepisów u.z.f.n., możemy wskazać ich oryginalność oraz to, że są dokonywane w celu zdobycia nowej wiedzy. Na gruncie tak ustalonej wykładni, zamawiający musi zatem wykazać, iż zamówienie, w stosunku do którego zamierza on zastosować wyłączenie, przewidziane w art. 4 pkt 8a, będzie realizowane w ramach badania naukowego bądź pracy rozwojowej.

Po drugie, art. 4 pkt 8a ustawy Pzp stanowi, iż usługi lub dostawy mogą być zamawiane wyłącznie w celu realizacji wymienionych w zamówieniu rodzajów prac. Oznacza to zatem, iż dana usługa lub dostawa nie może być wykorzystywana – niejako przy okazji – do realizacji innych celów niż konkretne badanie naukowe, ewentualnie innych celów związanych z pracami, o których mowa w art. 4 pkt 8a ustawy Pzp. Przykładowo – jeżeli jednostka dokonuje zakupu sprzętu komputerowego, to nie będzie on mógł służyć jednocześnie do wykonywania np. prac sekretarskich przy bieżącej obsłudze jednostki. Zamawiający nie będzie mógł skorzystać z omawianego wyłączenia również wtedy, gdy dostawy lub usługi są zamawiane co prawda w celu realizacji badań naukowych, ale takich, które będą służyć prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań i rozwoju.

Ostatnią z przesłanek warunkujących zastosowanie art. 4 pkt 8a ustawy Pzp jest wartość zamówienia, która musi być mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp.

Rekapitulując, zamawiający powinien zatem ustalić czy przedmiot zamówienia będzie używany wyłącznie w celu prowadzenia prac, o których mowa w art. 4 pkt 8a ustawy Pzp oraz czy nie służy on prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań i rozwoju.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Nieprawidłowości związane z szacowaniem wartości zamówienia publicznego w świetle kontroli Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadzanych w latach 2013 – 2015

Ustalenie przez Zamawiającego wartości szacunkowej zamówienia jest jedną z najważniejszych czynności dotyczących przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, bowiem w pierwszej kolejności przesądza o konieczności stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych (obowiązek stosowania ustawy Pzp uzależniony jest od przekroczenia wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp kwoty 30 000 euro), a z drugiej strony - w przypadku stwierdzenia obowiązku stosowania przepisów ustawy z uwagi na przekroczenie ww. progu - o prawidłowym wyborze procedury, w której postępowanie będzie prowadzone. Odnosząc się do wpływu należytego ustalenia wartości szacunkowej na przebieg postępowania o udzielenie zamówienia, stwierdzić należy, iż determinuje ono szereg kwestii związanych z przeprowadzeniem postępowania, m.in. ustalenie wartości zamówienia mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp decyduje o dopuszczalności wyboru określonych trybów postępowania (trybu określonego w art. 5 ust. 2 - 4 ustawy dotyczącego zamówień na usługi niepriorytetowe, negocjacji z ogłoszeniem – art. 55 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, zapytania o cenę – art. 70 ustawy Pzp, licytacji elektronicznej – art. 74 ust. 2 ustawy Pzp), obowiązku powołania komisji przetargowej (art. 19 ust. 2 ustawy Pzp), braku obligatoryjnego żądania dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu (art. 26 ust. 2 ustawy Pzp), obowiązku żądania wadium (art. 45 ust. 2 ustawy Pzp) oraz co najważniejsze w świetle nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie z dniem 19 października 2014 r. – wszczęcia przez Zamawiającego postępowania wyjaśniającego określonego w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp - próg „30%” wartości szacunkowej zamówienia stanowi limit wartości, który warunkuje powstanie po stronie zamawiającego obowiązku wezwania wykonawcy do złożenia wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Pzp, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, przy czym nie należy zapominać, że jeśli Zamawiający przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 i 4, przy ustalaniu wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówień uzupełniających (art. 32 ust. 3 ustawy Pzp). Warto również nadmienić, iż zgodnie z art. 34 ust. 4 ustawy Pzp, jeżeli zamówienie obejmuje usługi bankowe lub inne usługi finansowe, wartością zamówienia są opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia.

W myśl art. 32 ust. 2 ustawy Pzp, zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości. Z uwagi na powyższe, Zamawiający nie może więc dokonywać podziału zamówienia przez zniżenie jego wartości w taki sposób, aby na skutek ustalenia wartości dla każdej z wydzielonych części zamówienia doszło do nieuprawnionego wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp odnoszących się do zamówień o wartości powyżej określonego progu, czy też do nieuprawnionego zastosowania przepisów odnoszących się do zamówień o wartości poniżej określonego progu. W orzeczeniach Głównej Komisji Orzekającej i Regionalnych Komisji Orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, wyraźnie podkreśla się, że nie każdy podział zamówienia na części, a jedynie dokonany w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, narusza ustawową dyspozycję¹.

Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w treści art. 32 ust. 4 ustawy Pzp, w myśl którego jeżeli zamawiający dopuszcza możliwość składania ofert częściowych albo udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Oznacza to, iż zamawiający może z określonych względów (np. organizacyjnych, ekonomicznych, celowościowych itp.) dokonać podziału jednego zamówienia na części, dla których będzie prowadził odrębne postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, przy czym wartością każdej z części zamówienia, będzie łączna wartość wszystkich części zamówienia. W konsekwencji przy udzieleniu każdej z części zamówienia zamawiający będzie zobowiązany do stosowania przepisów ustawy Pzp właściwych dla łącznej wartości zamówienia.

¹ Orzeczenie Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 25 marca 2013 r. sygn. akt: DFP-53-28/2012.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Decydując, czy w okolicznościach danej sprawy doszło do niedozwolonego podziału zamówienia na części, należy ustalić, czy w danym przypadku mamy do czynienia z jednym zamówieniem, czy też z odrębnymi zamówieniami mając na uwadze okoliczności konkretnego przypadku. W tym celu należy posługiwać się takimi kryteriami jak podobieństwo przedmiotowe i funkcjonalne zamówienia (kryterium to powinno prowadzić do wyodrębnienia nie tylko zbliżonych przedmiotowo zamówień, ale także zamówień, które mimo braku przedmiotowego podobieństwa tworzą funkcjonalną całość), tożsamość czasowa zamówienia (możliwe udzielenie zamówienia w tym samym czasie, ewentualnie możliwość realizacji zamówienia w tym samym czasie) i możliwość wykonania zamówienia przez jednego wykonawcę. Innymi słowy konieczne jest ustalenie, czy dany rodzaj zamówienia mógł być wykonany w tym samym czasie, przez tego samego wykonawcę. Z odrębnymi zamówieniami będziemy mieli do czynienia w sytuacji, gdy przedmiot zamówienia ma inne przeznaczenie lub nie jest możliwym jego nabycie u tego samego wykonawcy (np. zakup mebli i sprzętu komputerowego). W przeciwnym wypadku, tzn. gdy udzielane zamówienia mają to samo przeznaczenie oraz dodatkowo istnieje możliwość ich uzyskania u jednego wykonawcy, należy uznać, iż mamy do czynienia z jednym zamówieniem. Przy czym dla przyjęcia powyższej oceny nie ma istotnego znaczenia ustalenie źródeł finansowania danego zamówienia. Jeżeli zatem w tym samym czasie możliwe jest udzielenie podobnego przedmiotowo i funkcjonalnie zamówienia, które może być wykonane przez jednego wykonawcę, mamy do czynienia z jednym zamówieniem, bez względu na fakt, czy jest ono finansowane przez zamawiającego z jednego, czy też z kilku różnych źródeł (np. z wykorzystaniem środków pochodzących z programów finansowanych ze środków UE). Wartość tak określonego zamówienia należy oszacować zgodnie z postanowieniami art. 32-35 ustawy Pzp.

Dla ustalenia, iż w danym przypadku mamy do czynienia z jednym zamówieniem, istotne są okoliczności istniejące w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zamawiający przystępując zatem do szacowania wartości zamówienia, powinien ustalić z należytą starannością planowaną liczbę usług, dostaw czy też robót budowlanych tego samego rodzaju, które zamierza nabyć, i oszacować ich łączną wartość, niezależnie od tego, czy zamierza je nabyć jednorazowo w ramach jednego postępowania, czy też sukcesywnie w ramach odrębnych postępowań. Jeżeli potrzeba udzielenia określonego zamówienia ujawni się dopiero po udzieleniu innego zamówienia podobnego przedmiotowo i funkcjonalnie, to w tym przypadku nie mamy do czynienia z nieuprawnionym dzieleniem zamówienia z uwagi na fakt, iż brak jest tożsamości czasowej takich zamówień.

Poniżej przedstawiono przykładowe naruszenia dyspozycji art. 32 ust. 2 i 4 ustawy Pzp stwierdzone podczas przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w latach 2013 - 2015.

Przykład 1 (KND/4/15, KND/5/15, KND/6/15):

1. Z dokumentów przekazanych do Urzędu Zamówień Publicznych wynika, iż Zamawiający przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowania na:

- „Zaprojektowanie, wykonanie i rozbudowę modułów wyborów do Parlamentu Europejskiego, wraz z administrowaniem i utrzymaniem” – nr postępowania ZP-3710-7/14;
- „Zaprojektowanie i wykonanie modułów do wyborów uzupełniających do Senatu RP wraz z administrowaniem i utrzymaniem” - ZP-3710-14/14;
- „Zaprojektowanie i wykonanie modułów do wyborów samorządowych 2014 r. wraz z administrowaniem i utrzymaniem” - ZP-3710-16/14.

Szacunkowa wartość zamówień została ustalona przez Zamawiającego odrębnie dla każdego z ww. postępowań i wyniosła:

- dla postępowania na „Zaprojektowanie, wykonanie i rozbudowę modułów wyborów do Parlamentu Europejskiego, wraz z administrowaniem i utrzymaniem” - 402.439,02 PLN netto (tj. 95.254,09 EUR netto) – wartość ustalona w dniu 30.01.2014 r.;
- dla postępowania na „Zaprojektowanie i wykonanie modułów do wyborów uzupełniających do Senatu RP wraz z administrowaniem i utrzymaniem” – 89.430,89 PLN netto (tj. 21.167,58 EUR netto) – wartość ustalona 11.06.2014 r.
- dla postępowania na „Zaprojektowanie i wykonanie modułów do wyborów samorządowych 2014 r. wraz z administrowaniem i utrzymaniem” – 524.390,24 PLN netto (tj. 124.118,97 EUR netto) – wartość ustalona w dniu 07.07.2014 r.,

co łącznie daje kwotę: 1.016.260,15 PLN (240.540,64 EUR).

Poszczególne postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zostały wszczęte odpowiednio 24 lutego 2014 r., 18 czerwca 2014 r. oraz 11 lipca 2014 r. Ogłoszenia o zamówieniach zostały opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych. Jednocześnie, przedmiotowe postępowania były poprzedzone postępowaniem w trybie przetargu nieograniczonego wszczętym w dniu 3 grudnia 2013 r., które obejmowało m.in. wdrożenie systemu Platforma Wyborcza 2.0 oraz administrowanie modułami wspólnymi dla wszystkich wyborów (system miał być przeznaczony do obsługi informatycznej m.in. wyborów do Parlamentu Europejskiego, wyborów uzupełniających do Senatu, wyborów samorządowych

ogólnokrajowych i wyborów w toku kadencji) i zostało unieważnione w dniu 28 stycznia 2014 r. na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Pzp podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Jednocześnie w myśl art. 32 ust. 2 ustawy Pzp zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości. Sens normatywny tego przepisu sprowadza się do ustalenia, iż zamawiający nie może dokonywać podziału zamówienia (zaniżać jego wartości) w taki sposób, aby na skutek ustalenia wartości dla każdej z wydzielonych części zamówienia doszło do nieuprawnionego wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp odnoszących się do zamówień o wartości powyżej określonego progu, czy też, z drugiej strony, do nieuprawnionego zastosowania przepisów odnoszących się do zamówień o wartości poniżej określonego progu. Innymi słowy nie jest zakazany sam podział jednego zamówienia na części, ale jest zakazany taki podział, którego skutkiem jest uniknięcie stosowania przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp właściwych dla zamówienia o określonej wartości szacunkowej.

Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w treści art. 32 ust. 4 ustawy Pzp, w myśl którego jeżeli zamawiający dopuszcza możliwość składania ofert częściowych albo udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Oznacza to, iż zamawiający może z określonych względów (organizacyjnych, ekonomicznych, celowościowych itp.) dokonać podziału jednego zamówienia na części, dla których to będzie prowadził odrębne postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, przy czym wartością każdej z części zamówienia będzie łączna wartość wszystkich części zamówienia. W konsekwencji przy udzieleniu każdej z części zamówienia zamawiający będzie zobowiązany do stosowania przepisów ustawy Pzp właściwych dla łącznej wartości zamówienia.

Ponadto zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy Pzp, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, zamawiający przekazuje ogłoszenie o zamówieniu Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. Z § 1 pkt 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

(Dz.U. poz. 1735) wynika, że Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia dotyczące zamówień przekazuje się, jeżeli wartość zamówień udzielanych przez Zamawiających z sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych (z uwzględnieniem wskazanych wyłączeń), jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 134.000 euro dla dostaw lub usług.

Należy zauważyć, iż zakres podmiotów poinformowanych o zamówieniu, a co za tym idzie podmiotów, które potencjalnie mogłyby złożyć ofertę wykonania zamówienia, zależy w dużej mierze od tego, gdzie opublikowane zostało ogłoszenie.

Z powyższych względów, istotne znaczenie ma stwierdzenie, czy wartość przedmiotowych zamówień obejmujących zaprojektowanie i wykonanie modułów do poszczególnych wyborów powinna być zsumowana, zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy Pzp. W takim bowiem przypadku, w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, wartość zamówienia przekraczałaby kwotę 134.000 euro, a wobec tego zamawiający zobowiązany byłby do zastosowania zaostrzonej procedury określonej w ustawie Pzp, w tym przepisów dotyczących miejsca publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Zatem, właściwe oszacowanie wartości zamówienia jest kwestią niezwykle istotną – nieprawidłowe oszacowanie wartości, które skutkuje zamieszczeniem ogłoszenia w niewłaściwym – krajowym publikatorze ogranicza dostęp do informacji o zamówieniu.

W celu oceny, czy w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z zamówieniami podlegającymi sumowaniu na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy, pod uwagę należy wziąć następujące okoliczności.

Zamawiający powinien traktować jak jedno zamówienie, zamówienia, które mogą być realizowane przez jednego wykonawcę, gdy posiadają one podobne przeznaczenie, tj. gdy usługi/dostawy mają zasadniczo te same lub podobne funkcje techniczne lub służą podobnemu celowi. Zatem, w celu stwierdzenia, czy należy zsumować wartość zamówień na usługę zaprojektowania i wykonania modułów do poszczególnych wyborów, należy wziąć pod uwagę zaistnienie w konkretnych okolicznościach faktycznych następujących przesłanek:

- usługi mają takie same lub podobne przeznaczenie i są nabywane w celu realizacji z góry przyjętego zamierzenia (tożsamość przedmiotowa),
- usługi są dostępne u jednego wykonawcy (tożsamość wykonawcy),
- usługi nabywane są w przewidywalnym z góry okresie (tożsamość czasowa).

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

W przypadku zbieżności funkcjonalnej oraz technologicznej przedmiotów takich zamówień, ich dostępności u jednego wykonawcy oraz znanej perspektywy czasowej ich zamawiania, zamawiający powinien dokonać szacowania ich wartości z uwzględnieniem wszystkich zamówień, nawet jeśli zamierza ich udzielić w ramach odrębnych postępowań.

Odnosząc powyższe przesłanki do zamówień będących przedmiotem kontroli, stwierdzić należy, iż nie ulega wątpliwości, że zamówienia na usługi zaprojektowania, wykonania i rozbudowy modułów wyborów do Parlamentu Europejskiego, Senatu RP i wyborów samorządowych w 2014 r. (dalej jako: usługi zaprojektowania modułów) miały takie samo przeznaczenie (służyły zapewnieniu informatycznej obsługi wyborów i komisji wyborczych) i były nabywane w celu realizacji z góry przyjętego zamierzenia, które stanowiła rozbudowa składającego się z poszczególnych modułów systemu przeznaczonego do obsługi informatycznej poszczególnych rodzajów akcji wyborczych. Ponadto, zakres przedmiotowy (zawartość) poszczególnych modułów określona w specyfikacjach i ich funkcje wskazują na ich tożsamość przedmiotową (każdy z modułów zawierał m.in. moduł kalkulatora wyborczego dla obsługi obwodowej komisji wyborczej, moduł frekwencji w trakcie głosowania przyjmujący dane z kalkulatora obwodowego, moduł kontroli spływu protokołów obwodowych, moduł obsługi terytorialnej komisji wyborczej, okręgowej komisji wyborczej, rejonowej komisji wyborczej, komisarza wyborczego i Państwowej Komisji Wyborczej, moduł ustalania wyników głosowania i wyników wyborów).

Zatem, z treści opisów przedmiotu zamówienia każdej z usług zaprojektowania modułów, będących przedmiotem kontroli, wynika ich zbieżność pod kątem posiadania określonych funkcjonalności w ramach projektowanego modułu. Dodatkowo, zważyć należy, że opisy przedmiotu poszczególnych zamówień będących przedmiotem kontroli były nie tylko zbieżne ze sobą, ale również tożsame z opisem przedmiotu zamówienia uprzednio unieważnionego postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, co dodatkowo wskazuje, iż nie odznaczały się one odmiennym, czy też znacznie zróżnicowanym charakterem.

Jednocześnie, wskazać należy, że skoro Zamawiający próbował udzielić ww. zamówień w ramach jednego postępowania, to podnoszony w toku kontroli przez Zamawiającego argument, że poszczególne wybory mają różne sposoby liczenia wyników głosowania i ustalania wyników wyborów oraz mają odrębne rozdziały finansowania budżetowego, nie może uzasadniać stwierdzenia, że są to postępowania, które nie są tożsame rodzajowo. W szczególności, zwrócić należy uwagę, iż dla przyjęcia powyższej oceny nie ma istotnego znaczenia ustalenie źródeł finansowania danego zamówienia. Ponadto, wskazać

należy, iż źródło finansowania nie stanowiło przeszkody do wszczęcia jednego postępowania obejmującego wszystkie ww. moduły w grudniu 2013 r. Jednocześnie, zauważyć należy, iż przedmiotem zamówienia nie było przeprowadzenie wyborów, ale rozbudowa systemu informatycznego umożliwiającego sprawne liczenie głosów. Wyodrębnienie poszczególnych rodzajów wyborów wbrew twierdzeniom Zamawiającego nie jest wystarczające do przyjęcia odrębnego charakteru przedmiotów zamówień, jakim było wykonanie modułów systemu informatycznego. Wspólne bowiem pozostaje przeznaczenie ww. przedmiotów zamówień, fakt ich umieszczenia w systemie informatycznym „Platforma Wyborcza” oraz ich kwalifikacja rodzajowa.

Także przesłanka odnosząca się do możliwości realizacji wymienionych zamówień przez jednego wykonawcę została spełniona. Jak wynika z dokumentacji przedmiotowych postępowań oferty we wskazanych postępowaniach składali następujący wykonawcy: postępowanie znak ZP-3710-7/14: P. s.c. oraz N. sp. z o.o., postępowanie znak ZP-3710-14/14: N. sp. z o.o., postępowanie znak ZP-3710-16/14: N. sp. z o.o.

Z kolei, w odniesieniu do kwestii możliwości przewidzenia konieczności udzielania ww. zamówień w określonej perspektywie czasowej, przede wszystkim wskazać należy, iż dla takiej kwalifikacji nie jest konieczne udzielenie wszystkich zamówień cząstkowych w tym samym czasie. Ziszczenie się przesłanki tożsamości czasowej występuje bowiem także wtedy, gdy do udzielania zamówień dochodzi w przewidywalnej (znanej Zamawiającemu) perspektywie czasowej.

Należy podkreślić, iż z analizy dokumentacji i wyjaśnień Zamawiającego wynika, że w momencie wszczęcia pierwszego z postępowań, tj. postępowania na zaprojektowanie, wykonanie i rozbudowę modułów wyborów do Parlamentu Europejskiego, Zamawiający miał świadomość konieczności przeprowadzenia postępowań w zakresie wykonania modułów do kolejnych następujących po sobie wyborów. Zamawiający mógł więc skorzystać z uprawnienia do podzielenia łącznie oszacowanego zamówienia na części i przeprowadzenia odrębnych procedur, lecz z zastosowaniem przepisów właściwych dla łącznie oszacowanych wartości wszystkich części. Na powyższe wskazują w szczególności wyjaśnienia Zamawiającego z dnia 9 stycznia 2015 r., w których nie zakwestionowano faktu udzielenia ww. zamówień na wykonanie kolejnych modułów w przewidywalnej perspektywie czasowej. Zamawiający wskazał m.in., że wiedzę o konieczności stworzenia nowych modułów lub konieczności rozbudowy modułów istniejących powziął formalnie z dniem 1 stycznia 2011 r., tj. w dniu wejścia w życie Kodeksu Wyborczego. Zamawiający wskazywał również, że musi

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

wystąpić o zapewnienie finansowania inwestycji informatycznej na dwa lata naprzód, a postępowanie obejmujące Platformę Wyborczą 2.0 można było ogłosić w 2013 r.

Jednocześnie, wskazać należy, iż argumentacja Zamawiającego dotycząca finansowania inwestycji informatycznych, a w szczególności braku możliwości wcześniejszego przyznania przez Ministerstwo Finansów środków budżetowych z rezerwy budżetowej, pozostaje bez wpływu na charakter stwierdzonego naruszenia, bowiem Zamawiający mając świadomość wymogu modernizacji systemu informatycznego w związku z wejściem w życie Kodeksu Wyborczego w styczniu 2011 r. mógł odpowiednio wcześniej, tj. jeszcze przed zapewnieniem środków budżetowych przystąpić do sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia usług obejmujących wykonanie i zaprojektowanie modułów, wyborów odbywających się w 2014 r. Ponadto, jak wskazuje sam Zamawiający, środki budżetowe na ten cel zostały zarezerwowane w 2013 r.

Z analizy okoliczności faktycznych niniejszej sprawy wynika zatem, że odrębne oszacowanie zamówień na usługę:

- zaprojektowania, wykonania i rozbudowy modułów wyborów do Parlamentu Europejskiego, wraz z administrowaniem i utrzymaniem;
- zaprojektowania i wykonania modułów do wyborów uzupełniających do Senatu RP wraz z administrowaniem i utrzymaniem;
- zaprojektowania i wykonania modułów do wyborów samorządowych w 2014 r. wraz z administrowaniem i utrzymaniem

- było nieuprawnione.

Ponieważ łącznie oszacowana wartość kontrolowanych zamówień w zakresie usług zaprojektowania, wykonania i rozbudowy modułów do poszczególnych rodzajów wyborów wynosiła równowartość kwoty 240.540,64 euro, to Zamawiający był zobligowany do zamieszczenia ogłoszenia dotyczącego ww. zamówień w Dzienniku Urzędowym UE i ustalenia odpowiednio dłuższego terminu składania ofert (zależnie od formy przekazania ogłoszenia o zamówieniu).

Ustalenie przez zamawiającego wartości ww. poszczególnych zamówień odrębnie, stanowi zatem naruszenie art. 32 ust. 2 i 4 ustawy, którego konsekwencją było także naruszenie art. 40 ust. 3 i art. 43 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przykład 2 (KND/9/15):

Zamawiający - Gmina Ł. - zawarła w dniu 8 sierpnia 2014 r. umowę nr GKİOŚ/272/45/2014 z wykonawcą P. Spółka jawna, której przedmiotem była „likwidacja

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

toru motocrossowego na działkach od nr 2334 do 2344 przy ul. P. w Ł.". Zgodnie z § 1 umowy w zakres prac wchodziły następujące roboty:

1. ogrodzenie z siatki na słupkach stalowych i naciągach z drutu – rozebranie – 121,0 m;
2. ogrodzenie z siatki wysokości 1,5 m na słupkach stalowych z rur o rozstawie 2,4 obsadzonych w cokole – 145 m;
3. ogrodzenie z siatki wysokość 1,5 m na słupkach stalowych z rur o rozstawie 2,4 m obsadzonych w cokole - 62,6 m;
4. wrota z furtkami wysokość 1,6 m, szerokości wrót 5,0 m i furtki 1,2 m z siatki w ramach stalowych na gotowych słupkach bez pasa dolnego z blachy – 2 kpl;
5. ręczne ścinanie i karczowanie rzadkich krzaków i podsycia – 0,550 ha;
6. przemieszczanie spycharkami mas ziemnych na odległość do 10 m w gruncie kat. III – 2550 m³;
7. furka wysokości 1,6 m i szerokości furtki 1,2 m z siatki w ramach stalowych na gotowych słupkach bez pasa dolnego z blachy – 1 kpl;
8. mechaniczne profilowanie i zagęszczanie podłoża pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni w gruncie kat. I – IV – 10 000 m²;
9. przemieszczanie spycharkami mas ziemnych w gruncie kat III – dodatek za każde rozpoczęte 10 m w przedziale ponad 30 do 60 m – 2550m³;
10. roboty pomiarowe przy powierzchniowych robotach ziemnych – koryta pod nawierzchnie placów postojowych – 1,0 ha;
11. usunięcie warstwy ziemi urodzajnej (humusu) o grubości do 15 cm za pomocą spycharek - 10 000 m²;
12. roboty ziemne wykonywane koparkami podsiębiernymi 0,15 cm w ziemi kat. I – III uprzednio zmagazynowanej w hałdach z transportem urobku samochodami samowładowczymi na odległość do 1,0 km – 880 m³.

Ponadto, wykonawca został zobowiązany do ponownego wykorzystania materiału ogrodzeniowego pochodzącego z rozbiórki i zamocowania go w miejsce wskazane przez Zamawiającego na Targowisku Miejskim.

W § 2 umowy z dnia 8 sierpnia 2014 r. wskazano, iż całkowita wartość przedmiotu umowy wynosiła 105 603,66 zł netto (129 892,50 zł brutto). Termin realizacji zamówienia określono na 15 dni kalendarzowych od daty podpisania umowy.

Następnie w dniu 11 sierpnia 2014 r. Zamawiający zawarł z ww. wykonawcą umowę nr GKioŚ/272/46/2014, której przedmiotem było „wykonanie dalszej części targowiska

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

miejskiego przy ul. P.” o powierzchni 8866,75 m² przy użyciu materiałów wykonawcy. Zgodnie z § 1 ust. 2 w zakres prac wchodziły następujące roboty:

1. podbudowa z kruszywa naturalnego – warstwa dolna o grubości po zagęszczeniu 15 cm – 8866,75 m²,
2. podbudowa z kruszywa naturalnego – warstwa górna o grubości po zagęszczeniu 4 cm – 8866,75 m².

W § 3 umowy z dnia 11 sierpnia 2014 r. wskazano, iż całkowita wartość przedmiotu umowy wynosiła 120 499,13 zł netto (148 213,93 zł brutto). Termin realizacji zamówienia określono na 20 dni kalendarzowych od daty podpisania umowy.

Odnosząc się do zamówienia na „likwidację toru motocrossowego na działkach od nr 2334 do 2344 przy ul. P. w Ł.” Zamawiający wyjaśnił, że zostało ono zdeterminowane faktem awansu klubu sportowego X do ekstraklasy i wystąpieniem klubu do Komendy Powiatowej Policji w Ł. o opinię w sprawie zabezpieczenia imprez masowych jakimi są mecze ligowe. KPP w Ł. pismami skierowanymi do X określiła warunki zabezpieczenia przebiegu takich imprez. Jednym z warunków było utworzenie zaplecza parkingowego dla gości przyjezdnych oraz kibiców X przemieszczających się autobusami i samochodami osobowymi. Pismem z dnia 2 lipca 2014 r. (znak: GŁSA/287/2014) klub sportowy skierował prośbę do Burmistrza Ł. w sprawie zorganizowania miejsc parkingowych na mecze ekstraklasy w sezonie 2014/2015 rozgrywanych od dnia 18 lipca 2014 r. do 7 czerwca 2015 r. Jak podkreślił Zamawiający, w związku z zaistniałą sytuacją podjęta została decyzja, że na miejsca parkingowe zostanie przeznaczony obszar części istniejącego toru motokrosowego od tzw. „drogi na M.” do boiska treningowego X. Wartość zamówienia została ustalona na podstawie kosztorysu inwestorskiego na kwotę 105 603,66 zł netto, co stanowi równowartość 24 995,54 euro. Umowa została zawarta w dniu 8 sierpnia 2014 r. z wykonawcą P. Spółka jawna z Łącznej wyłonionym na podstawie § 10 ust. 2 Regulaminu udzielenia zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Ł., których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych polskich równowartości kwoty 30 000 euro, na kwotę 129 892,50 zł po uprzednim zabezpieczeniu środków finansowych przez Radę Miejską w Ł. na to zadanie.

W zakresie drugiego z powyższych zamówień, tj. zamówienia na „wykonanie dalszej części targowiska miejskiego przy ul. P.” Zamawiający wyjaśnił, iż udzielenie go wynikało ze zbyt małej powierzchni targowiska miejskiego w Ł. Jak zaznaczył Zamawiający, zgodnie z wielowiekową tradycją w poniedziałki odbywają się targi w Ł., na które przybywają setki sprzedawców i gdy nie mieścili się na terenie targowiska zajmowali większość przyległych

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

ulic, przez co stwarzali niebezpieczeństwo w ruchu drogowym. Na osiedlu gdzie zlokalizowane jest targowisko działa dużo firm m.in. transportowych, sklepy meblowe i budowlane, zakłady produkcyjne, hale magazynowe oraz baza spółdzielni produkcyjno – handlowej. Do Urzędu wpływały skargi, że w poniedziałki nie mogą oni prowadzić działalności gospodarczej poprzez brak dojazdu i wyjazdu z terenu ich firm. Zamawiający podniósł, iż powyższe zadecydowało o podjęciu w trybie pilnym decyzji o rozbudowie targowiska poprzez utwardzenie części terenów przylegających do niego. Wartość przedmiotowego zamówienia została ustalona na podstawie kosztorysu inwestorskiego na kwotę 120 499,13 zł netto, co stanowi równowartość 28 521,18 euro. Umowa została zawarta w dniu 11 sierpnia 2014 r. z wykonawcą P. Spółka jawna wyłonionym na podstawie § 10 ust. 2 Regulaminu udzielenia zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Ł., których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych polskich równowartości kwoty 30 000 euro, na kwotę 148 213,93 zł po uprzednim zabezpieczeniu środków finansowych przez Radę Miejską w Ł. na to zadanie. Reasumując, Zamawiający wskazał, że udzielił dwóch odrębnych zamówień, które dotyczyły dwóch różnych obiektów, z których każdy może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną.

W dalszej kolejności Zamawiający wskazał, że likwidacja toru motocrossowego na części działek od nr 2334 do nr 2344 miała na celu uzyskanie miejsc postojowych dla pojazdów kibiców drużyn przyjeżdżających do Ł. na mecze piłkarskiej ekstraklasy. Utwardzenie ww. powierzchni miało na celu powiększenie powierzchni handlowej targowiska miejskiego. Targowisko miejskie jest natomiast użytkowane w celach handlowych wyłącznie w poniedziałki, a miejsca postojowe są wykorzystywane podczas meczów „Ekstraklasy S.A.” najczęściej w soboty i niedziele. W pozostałej części tor motocrossowy został zrekonstruowany. Ponadto, Zamawiający wskazał, że w przypadku, gdyby imprezy sportowe odbywały się w poniedziałek w czasie działania targu istnieje możliwość odgródnienia od siebie terenu na którym odbywa się handel od terenu parkingowego, z uwagi na fakt, że każda z nich posiada system niezależnych bram i furtek. W zależności od tego jak duża jest impreza sportowa lub ilość kupców istnieje możliwość swobodnego przemieszczania się pomiędzy tymi powierzchniami terenu w celu jego wykorzystania. Zamawiający przedłożył również Plan Sytuacyjny utwardzenia placu na działkach nr ew. 2344, 2343, 2341, 2340, 2339, 2338, 2337, 2336, 2335, 2334, z którego wynika, że obecna powierzchnia targowiska obejmuje swą powierzchnią cały teren parkingowy. A zatem stanowią one jeden obiekt.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Jednocześnie Zamawiający wyjaśnił, że niniejsze zamówienia były związane z bieżącą realizacją zadań Gminy, tj. stworzeniem dogodnych warunków realizacji imprez sportowych na terenie Gminy oraz rozbudową targowiska miejskiego przy ul. P. Konieczność wykonania tych inwestycji, jak podkreślił Zamawiający, nastąpiła w ciągu roku budżetowego, w związku z czym ich wartości nie zostały zsumowane. Ponadto, Zamawiający przywołał orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości oraz definicję „obiekту budowlanego”. Zamawiający wskazał również, iż nie planował i nie przewidywał udzielenia zamówień będących przedmiotem kontroli, oraz że były one realizowane w oparciu o bieżące potrzeby wynikające z wniosków mieszkańców i podmiotów działających na terenie Gminy. Co więcej, w opinii Zamawiającego nie były to roboty budowlane tego samego rodzaju i o tym samym przeznaczeniu, a zatem nie można im przypisać tożsamości czasowej i przedmiotowej. Zamawiający podkreślił również, że nie podjął działań zmierzających do podziału projektu budowlanego i szacowania wartości zamówień w celu uniknięcia stosowania procedur przewidzianych w ustawie Pzp, jak również nie zaniżył wartości zamówienia.

Mając na uwadze stan faktyczny przedmiotowej sprawy, wskazać należy, iż na etapie czynności przygotowawczych, poprzedzających wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, ustawodawca zastrzegł obowiązek ustalenia przez zamawiającego wartości zamówienia (art. 32 – 35 ustawy Pzp). Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Pzp podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Z przepisu tego wynika zatem obowiązek dołożenia przez zamawiającego należytej staranności przy ustalaniu wartości zamówienia. Jednocześnie w myśl art. 32 ust. 2 ustawy Pzp zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości. Sens normatywny tego przepisu sprowadza się do ustalenia, iż zamawiający nie może dokonywać podziału zamówienia (zaniżać jego wartości) w taki sposób, aby na skutek ustalenia wartości dla każdej z wydzielonych części zamówienia doszło do nieuprawnionego wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp odnoszących się do zamówień o wartości powyżej określonego progu, czy też, z drugiej strony, do nieuprawnionego zastosowania przepisów odnoszących się do zamówień o wartości poniżej określonego progu. Innymi słowy nie jest zakazany sam podział jednego zamówienia na części, ale jest zakazany taki podział, który zmierza do uniknięcia stosowania

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp w ogóle albo przepisów właściwych dla zamówienia o określonej wartości szacunkowej.

Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w treści art. 32 ust. 4 ustawy Pzp, w myśl którego jeżeli zamawiający dopuszcza możliwość składania ofert częściowych albo udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Oznacza to, iż zamawiający może z określonych względów (organizacyjnych, ekonomicznych, celowościowych itp.) dokonać podziału jednego zamówienia na części, dla których będzie prowadził odrębne postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, ale wartością każdej z części zamówienia, będzie łączna wartość wszystkich części zamówienia. W konsekwencji przy udzieleniu każdej z części zamówienia zamawiający będzie zobowiązany do stosowania przepisów ustawy Pzp właściwych dla łącznej wartości zamówienia. Takie działanie zamawiającego nie narusza art. 32 ust. 2 i 4 ustawy Pzp.

Dla ustalenia czy w danym przypadku mamy do czynienia z jednym zamówieniem, czy też z odrębnymi zamówieniami konieczna jest analiza okoliczności konkretnego przypadku. W tym celu należy posługiwać się więc kryteriami: tożsamość przedmiotowa zamówienia – kryterium to powinno prowadzić do wyodrębnienia nie tylko zbliżonych przedmiotowo zamówień, ale także zamówień, które mimo braku przedmiotowego podobieństwa tworzą funkcjonalną całość, tożsamość czasowej zamówienia – funkcjonalnie powiązane ze sobą zamówienia mają być nabywane w dającej się przewidzieć, określonej perspektywie czasowej oraz tożsamość podmiotowej – możliwość wykonania zamówienia przez jednego wykonawcę. Innymi słowy konieczne jest ustalenie czy dany rodzaj zamówienia mógł być wykonany w przewidywalnym czasie, przez tego samego wykonawcę. Z odrębnymi zamówieniami będziemy mieli do czynienia w sytuacji, gdy przedmiot zamówienia ma inne przeznaczenie lub nie jest możliwym jego nabycie u tego samego wykonawcy (np. wykonanie poszczególnych zamówień wymaga spełnienia przez wykonawców odmiennych warunków). W przeciwnym wypadku, tzn. gdy udzielane zamówienia mają to samo przeznaczenie oraz dodatkowo istnieje możliwość ich uzyskania u jednego wykonawcy należy uznać, iż mamy do czynienia z jednym zamówieniem. Wartość tak określonego zamówienia należy oszacować zgodnie z postanowieniami art. 32 – 35 ustawy Pzp.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

W stanie faktycznym niniejszej sprawy, gdzie przedmiotem dwóch zawartych umów cywilnoprawnych były „Likwidacja toru motokrosowego na działkach od nr 2334 do 2344 przy ul. P. w Ł.” oraz „Wykonanie nawierzchni dalszej części targowiska miejskiego przy ul. P.” wartość każdej z podpisywanych umów cywilnoprawnych nie przekroczyła wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro (126 747,00 euro). W sytuacji, gdy wartość ww. zamówień powinna zostać zsumowana przekraczałaby ona ww. kwotę, co obligowałoby Zamawiającego do zastosowania procedur określonych w ustawie Pzp.

Z powyższych względów, istotne znaczenie ma określenie, czy wartość przedmiotowych zamówień powinna być zsumowana zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy Pzp.

W celu ustalenia tożsamości przedmiotowej zamówień w pierwszej kolejności wskazać należy, iż analiza szczegółowego zakresu przedmiotu ww. zamówień określonych na podstawie kosztorysów inwestorskich prowadzi do wniosku, że zlecone prace mają podobny charakter i przeznaczenie oraz posiadają podobne funkcje techniczne i gospodarcze, o czym świadczyć może wskazany w kosztorysach obydwu zamówień w punkcie „Podstawa wyceny” symbol Katalogu nakładów rzeczowych KNR 2-31 – nawierzchnie na drogach i ulicach. Ponadto, oba zamówienia mogły i zostały zrealizowane przez tego samego wykonawcę, co świadczy o istotnym podobieństwie w zakresie sposobu realizacji zleconych robót.

W tym miejscu dodać również należy, iż pomocną, ale nie decydującą dla ustalenia tożsamości przedmiotowej zamówienia może być definicja robót budowlanych zawarta w ustawie Pzp. Zgodnie z definicją robót budowlanych zawartą w art. 2 pkt 8 ustawy Pzp, należy pod tym pojęciem rozumieć wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 2c lub obiektu budowlanego, a także realizację obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego. Przy czym, pod pojęciem obiektu budowlanego należy rozumieć wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej lub wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną (art. 2 pkt 5d ustawy Pzp).

Wobec powyższego szacując wartość robót budowlanych, niezbędnych do realizacji obiektu budowlanego w rozumieniu ustawy Pzp, nawet jeżeli roboty odnoszą się do różnych

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

obiektów budowlanych w rozumieniu prawa budowlanego, ale składają się na jedno zamierzenie budowlane wyznaczone wspólną funkcją gospodarczą i techniczną, jaką ta inwestycja ma pełnić, zamawiający powinien dokonać łącznego szacowania, sumując wartość robót składających się na ww. zamierzenie. W przedmiotowej sprawie, jak wynika z przesłanego przez Zamawiającego Planu Sytuacyjnego utwardzenia placu na działkach nr ew. 2344, 2343, 2341, 2340, 2339, 2338, 2337, 2336, 2335, 2334, obecna powierzchnia targowiska obejmuje swą powierzchnią m.in. cały teren parkingu. Z Planu Sytuacyjnego wynika, że powierzchnia targowiska jest większa niż powierzchnia parkingu, przy czym cały obszar parkingu zawiera się w powierzchni targowiska. Tak więc parking i targowisko współtworzą jedną całość zapewniającą możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Odnosząc się do aspektu tożsamości czasowej powyższych zamówień, należy wskazać, iż zamówienia były funkcjonalnie powiązane ze sobą oraz nabywane w określonej perspektywie czasowej (umowy zawarte w dniu 8 i 11 sierpnia 2014 r.). Pomiedzy udzieleniem ww. zamówień istnieje niewielka różnica czasowa (3 dni). Dodatkowo, nadmienić należy, iż Zamawiający przed udzieleniem zamówień miał wiedzę o potrzebie ich realizacji (pismo z dnia 2 lipca 2014 r. klubu sportowego oraz skargi firm). Ponadto, kosztorysy inwestorskie opracowane zostały w dniach 7 i 17 lipca 2014 r., a wnioski o wyrażenie zgody na odstąpienie od zastosowania procedur udzielenia zamówienia publicznego określonych w przepisach ustawy Pzp dotyczących zamówień powyżej 30 000 euro zostały skierowane do Burmistrza Ł. w dniu 4 i 5 sierpnia 2014 r.

Natomiast, analizując także zakres podmiotowy, stwierdzić należy, iż roboty będące przedmiotem umów zostały zrealizowane przez tego samego wykonawcę, tj. P. Spółka jawna, co świadczy o możliwości zrealizowania zamówienia przez jednego wykonawcę. Reasumując, przesłanka odnosząca się do realizacji obu przedmiotów zamówienia przez jednego wykonawcę została wypełniona.

Z okoliczności faktycznych sprawy wynika zatem, że odrębne oszacowanie ww. zamówień było nieprawidłowe, ponieważ spełniają one wszystkie kryteria wskazujące na konieczność zsumowania ich wartości czyli możliwość wykonania obu zamówień przez jednego wykonawcę, istniejącego między nimi podobieństwa funkcjonalno - przedmiotowego oraz możliwości przewidzenia ich w określonej perspektywie czasowej.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny sprawy, należy wskazać, iż Zamawiający udzielając zamówień na „likwidację toru motocrossowego na działkach od nr 2334 do 2344 przy ul. P. w Ł.” oraz na „wykonanie nawierzchni dalszej części targowiska miejskiego przy ul. P.” bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych naruszył art. 32 ust. 2 i 4 oraz art. 7 ust. 1 ustawy. Powyższe skutkowało naruszeniem przepisów określonych w ustawie, które miało wpływ na wynik postępowania (poprzez udzielenie każdego zamówienia bez stosowania ustawy na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy, nie znajdującym zastosowania w tych okolicznościach).

Ponadto, należy stwierdzić, iż Zamawiający udzielając ww. zamówień publicznych wykonawcy, który nie został wybrany na zasadach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych naruszył art. 7 ust. 3 ustawy.

Jednocześnie, należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy Pzp, podstawowymi trybami udzielania zamówień publicznych są przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony. Zamówienia udzielane w tych trybach, wymagają obowiązkowego ogłoszenia w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej zamawiającego oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż Zamawiający - Gmina Ł. – zawierając umowy, na „likwidację toru motocrossowego na działkach od nr 2334 do 2344 przy ul. P. w Ł.” oraz na „wykonanie nawierzchni dalszej części targowiska miejskiego przy ul. P.” udzielił zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany na zasadach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz nie opublikował ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, tj. naruszył przepis art. 4 pkt 8, art. 7 ust. 1 i 3, art. 32 ust. 2 i 4 oraz art. 40 ust. 1 i 2 ustawy Pzp.

Przykład 3 (KND/4/14):

W dniu 29 czerwca 2012 r. zamawiający (zamiennie zwany pożyczkobiorcą), zawarł z firmą M. Spółka Akcyjna (zamiennie zwaną pożyczkodawcą), umowę pożyczki na kwotę 2 500 000 zł bez stosowania przepisów ustawy Pzp. Pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy ww. pożyczki na okres jednego miesiąca, tj. od dnia 5 lipca 2012 r. do dnia 5 sierpnia 2012 r. Zgodnie z § 7 pkt 1 umowy pożyczkobiorca z tytułu udzielenia pożyczki obowiązany był zapłacić pożyczkodawcy prowizję w wysokości 56 250 zł, która została potrącona w dniu uruchomienia pożyczki, tj. w dniu 5 lipca 2012 r. z kwoty udzielanej pożyczki. Z tytułu ww. umowy pożyczki zamawiający poza prowizją nie był zobowiązany do zapłaty żadnych

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

dodatkowych kosztów, np. odsetek ustawowych od dnia jej udzielenia. Zgodnie z § 6 pkt 1 umowy spłata pożyczki miała nastąpić jednorazowo do dnia 5 sierpnia 2012 r., z tym że pożyczkobiorca miał prawo do wcześniejszej jednorazowej spłaty pożyczki. Odsetki od niezapłaconej w terminie pożyczki miały być naliczane od dnia następnego po upływie terminu płatności, o którym mowa w § 6 pkt 1 w wysokości odsetek maksymalnych.

Zamawiający nie spłacił należności wynikającej z ww. umowy pożyczki w terminie umownym, tj. do dnia 5 sierpnia 2012 r.

Z uwagi na niewykonanie zobowiązania wynikającego z zawartej w dniu 29 czerwca 2012 r. umowy pożyczki, zamawiający w dniu 5 sierpnia 2012 r. zawarł z firmą M. Spółka Akcyjna (wierzyciel) ugodę cywilnoprawną, której przedmiotem było ustalenie zasad spłaty przez zamawiającego (dłużnik) wierzytelności, które przysługiwały wierzycielowi w stosunku do dłużnika, na które składała się kwota główna zobowiązania w wysokości 2 500 000 zł wynikająca z zawartej w dniu 29 czerwca 2012 r. umowy pożyczki. Zgodnie z § 1 pkt 9 ww. ugody, w zamian za zgodę wierzyciela na spłatę kwoty zobowiązania w 48 ratach dłużnik zobowiązany był zapłacić wierzycielowi koszt obsługi w wysokości 68 750 zł. Z kolei w § 3 ugody strony określiły harmonogram spłat zobowiązania o łącznej wysokości 3 209 804,39 zł, na które składały się kwota główna w wysokości 2 500 000 zł, odsetki umowne w kwocie 641 054,39 zł oraz koszt obsługi stanowiący 68 750 zł. Kwota główna zobowiązania podlegała oprocentowaniu w stosunku rocznym według stopy zmiennej, równej stopie WIBOR 6M (dla depozytów 6-miesięcznych w PLN) powiększonej o stałą marżę w wysokości 7,49%.

Zamawiający wskazał, iż ustalił wartość przedmiotowego zamówienia na podstawie propozycji przedstawionej przez M. Spółka Akcyjna w piśmie z dnia 27 czerwca 2012 r.

Z ww. pisma M. Spółka Akcyjna wynikały następujące warunki współpracy w ramach udzielenia pożyczki:

1. kwota główna pożyczki 2 500 000 zł;
2. wypłata pożyczki w dniu 30.06.2012 r.;
3. spłata pożyczki do dnia 31.07.2012 r.;
4. prowizja w wysokości 56 250 zł potrącona z kwoty udzielonej pożyczki w dniu wypłaty pożyczki;
5. brak oprocentowania bieżącego, ukrytych opłat i kosztów administracyjnych;
6. zabezpieczenie: weksel.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Jednocześnie należy zauważyć, iż w piśmie z dnia 21 czerwca 2012 r. firma M. Spółka Akcyjna złożyła zamawiającemu propozycję w zakresie sfinansowania zobowiązań wymagalnych Zakładu Opieki Zdrowotnej w Z., na które składały się kwota główna zobowiązania w wysokości 1 902 321,28 zł oraz odsetki ustawowe wyliczone na dzień 30 czerwca 2012 r. w wysokości 110 892,19 zł oraz dokonania cesji wierzytelności z tytułu umów z dostawcami. Ww. propozycja zawierała następujące postanowienia:

1. podpisanie porozumienia w dniu 30.06.2012 r.;
2. zatrzymanie biegu odsetek ustawowych (13%) od dnia 1.07.2012 r.;
3. dwumiesięczna karencja w spłacie;
4. okres spłaty zobowiązania: 43 miesiące począwszy od sierpnia 2012 r.;
5. oprocentowanie bieżące na poziomie 11,49% w skali roku;
6. prowizja w wysokości 2,99%;
7. brak ukrytych opłat i kosztów administracyjnych;
8. zabezpieczenie: cesja bezwarunkowa na kontrakcie z NFZ.

Z harmonogramu spłat ww. zobowiązania wynikało, iż prowizja w wysokości 2,99% stanowiła kwotę 60 195,10 zł. Ponadto zamawiający zobowiązany był do zapłaty odsetek bieżących w wysokości 418 625,77 zł.

Ustawodawca zastrzegł na etapie czynności przygotowawczych, poprzedzających wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, obowiązek ustalenia przez zamawiającego wartości zamówienia z należytą starannością. (art. 32 – 35 ustawy Pzp). Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Pzp podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług. Jednocześnie w myśl art. 32 ust. 2 ustawy Pzp zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości. Sens normatywny tego przepisu sprowadza się do ustalenia, iż zamawiający nie może dokonywać podziału zamówienia (zaniżać jego wartości) w taki sposób, aby na skutek ustalenia wartości dla każdej z wydzielonych części zamówienia doszło do nieuprawnionego wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp odnoszących się do zamówień o wartości powyżej określonego progu, czy też, z drugiej strony, do nieuprawnionego zastosowania przepisów odnoszących się do zamówień o wartości poniżej określonego progu. Innymi słowy nie jest zakazany sam podział jednego zamówienia na części, ale jest zakazany taki podział, który zmierza do uniknięcia stosowania przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp w ogóle albo przepisów właściwych dla zamówienia o określonej wartości szacunkowej.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w treści art. 32 ust. 4 ustawy Pzp, w myśl którego jeżeli zamawiający dopuszcza możliwość składania ofert częściowych albo udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Oznacza to, iż zamawiający może z określonych względów (organizacyjnych, ekonomicznych, celowościowych itp.) dokonać podziału jednego zamówienia na części, dla których będzie prowadził odrębne postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, ale wartością każdej z części zamówienia, będzie łączna wartość wszystkich części zamówienia. W konsekwencji przy udzieleniu każdej z części zamówienia zamawiający będzie zobowiązany do stosowania przepisów ustawy Pzp właściwych dla łącznej wartości zamówienia. Takie działanie zamawiającego nie narusza art. 32 ust. 2 i 4 ustawy Pzp.

Z kolei zgodnie z art. 34 ust. 4 ustawy Pzp, jeżeli zamówienie obejmuje usługi bankowe lub inne usługi finansowe, wartością zamówienia są opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia.

Jednocześnie zgodnie z treścią art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, ustawy nie stosuje się jeśli wartość zamówienia nie przekracza równowartości kwoty 14 000 euro. Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2012 r. Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie *średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych* (Dz. U. z 2011 r. Nr 282, poz. 1650), kwota ta wynosiła w złotych 56 274,40.

W oparciu o całokształt okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż wartość zamówienia polegającego na zawarciu umowy pożyczki z dnia 29 czerwca 2012 r. została oszacowana nienależycie, w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy Pzp. Przede wszystkim zauważyć należy, iż zawarta w dniu 29 czerwca 2012 r. umowa pożyczki miała charakter odpłatny, bowiem strony umowy z tytułu przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę przewidziały wynagrodzenie w formie prowizji w wysokości 56 250 zł, a także zapłatę odsetek maksymalnych w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki. Jednocześnie wartość usługi finansowej dotyczącej warunków spłaty ww. pożyczki wynikającej z zawartej w dniu 5 sierpnia 2012 r. ugody cywilnoprawnej wprowadzającej obowiązek dodatkowej zapłaty przez zamawiającego kosztu obsługi w kwocie 68 750 zł w zamian za zgodę firmy M. Spółka Akcyjna na spłatę ww. pożyczki w ratach oraz odsetek umownych w kwocie 641 054,39 zł, przekraczała próg określony w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp. Powyższe zatem wskazuje na to, iż w przedmiotowej sprawie

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

mamy do czynienia z odpłatnym charakterem świadczenia stanowiącego w istocie udzielenie jednej pożyczki, z tytułu którego zamawiający obowiązany był ponieść koszty prowizji, obsługi oraz odsetek umownych i maksymalnych.

Ponadto zauważyć również trzeba, iż zamawiający oparł wartość szacunkową ww. zamówienia na przedstawionej przez firmę M. Spółka Akcyjna w piśmie z dnia 27 czerwca 2012 r. propozycji współpracy w zakresie udzielenia krótkoterminowej, nieoprocentowanej, zabezpieczonej wekslem pożyczki w kwocie 2 500 000 zł, z tytułu której zamawiający zobowiązany był ponieść jedynie koszt prowizji w wysokości 56 250 zł. Jakkolwiek zamawiający dokonując ustalenia wartości zamówienia może posiłkować się danymi uzyskanymi od innych podmiotów (np. w oparciu o analizę rynku), to jednak to na zamawiającym spoczywa odpowiedzialność za jej należyte ustalenie.

Szczególną uwagę zwraca również okoliczność, iż w dniu 21 czerwca 2012 r. firma M. Spółka Akcyjna przedstawiła zamawiającemu propozycję spłaty wymagalnych zobowiązań Zakładu Opieki Zdrowotnej w Z. stanowiących łączną kwotę 2 013 213,47 zł, a następnie dokonania cesji wierzytelności z tytułu umów z dostawcami w zamian za zapłatę prowizji w wysokości 60 195,10 zł oraz odsetek w kwocie 418 625,77 zł, która jednak jak wskazał zamawiający w piśmie z dnia 14 listopada 2012 r. „*okazała się niekorzystna z punktu widzenia kosztów działalności Szpitala*”.

Odnosząc się do kwestii odrębnego szacowania ww. zamówień, w ocenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, zamawiający w toku kontroli nie wykazał, aby jego trudna sytuacja finansowa z uwagi na posiadane dwa kredyty długoterminowe poręczone przez Starostwo Powiatowe w Z. oraz układy ratalne zawarte z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędem Skarbowym, miała ulec znacznej poprawie w ciągu jednego miesiąca na jaki wyznaczona została spłata pożyczki. Tym samym stwierdzić należy, iż zamawiający mógł przewidzieć, iż spłata zawartej w ww. kształcie umowy pożyczki, w szczególności mając na uwadze jej wysokość oraz konieczność jednorazowej spłaty w ciągu miesiąca, będzie niemożliwa i będzie skutkowałą powstaniem dodatkowych kosztów jej obsługi obciążających zamawiającego, które powinien on uwzględnić w wartości szacunkowej zamówienia.

Z dokumentacji kontroli wynika bowiem, iż zawarta przez zamawiającego ugoda cywilnoprawna z M. Spółka Akcyjna w dniu 5 sierpnia 2012 r. w przedmiocie ustalenia zasad spłaty przez zamawiającego wierzytelności, które przysługiwały wierzycielowi w stosunku do dłużnika, na które składała się kwota główna zobowiązania w wysokości 2 500 000 zł wynikająca z zawartej w dniu 29 czerwca 2012 r. umowy pożyczki wygenerowała dodatkowe koszty o łącznej wysokości 709 554,39 zł.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

W ocenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w przedmiotowej sprawie szczególne znaczenie mają wyjaśnienia zamawiającego z dnia 4 lipca 2013 r., w kontekście sposobu szacowania wartości zamówienia, w ramach których stwierdzono, że „zamawiający miał faktyczny zamiar terminowej spłaty [pożyczki z dnia 29 czerwca 2012 r.] oraz podjął stosowne kroki, żeby swoje zobowiązanie wypełnić. Wskazać tu można m.in. na prowadzenie negocjacji z Narodowym Funduszem Zdrowia Dolnośląskim Oddziałem Wojewódzkim w W. w przedmiocie zapłaty za tzw. „nadwykonania”, tj. świadczenia zdrowotne wykonane ponad limit finansowy określony w umowie, udzielone pacjentom w sytuacji bezpośredniego zagrożenia ich życia lub zdrowia w 2009 r.”.

W wyniku analizy złożonych przez zamawiającego wyjaśnień i dokumentów stwierdzić należy, iż twierdzenie zamawiającego, jakoby zawarcie w lipcu 2012 r. przed Sądem Okręgowym w W. ugody sądowej w sprawie, z powództwa Zakładu Opieki Zdrowotnej w Z. przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia – Dolnośląski Oddział Wojewódzki o zapłatę kwoty z tytułu świadczeń zdrowotnych wykonanych ponad limit określony w umowie nr 03/1/3301040/01/2009/01 z dnia 29 stycznia 2009 r., umożliwiłoby zamawiającemu terminową spłatę zobowiązań wynikających z zawartej w dniu 29 czerwca 2012 r. umowy pożyczki, nie znajduje potwierdzenia w dokumentacji kontroli. Z przekazanej bowiem dokumentacji wynika, iż wartość przedmiotu sporu, o którym rozstrzygał ww. Sąd stanowiła kwotę 694 722 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty.

Zatem gdyby nawet hipotetycznie przyjąć, iż strony ww. postępowania sądowego zawarłyby w ww. sprawie ugody sądową, w ramach której Narodowy Fundusz Zdrowia zobowiązałby się do zapłaty na rzecz Zakładu Opieki Zdrowotnej w Z. całej kwoty objętej powództwem wraz z odsetkami ustawowymi, to ww. kwota stanowiąca 27,8% kwoty otrzymanej pożyczki nie byłaby wystarczająca do jej spłaty.

Tym samym Prezes Urzędu Zamówień Publicznych nie podziela stanowiska zamawiającego, iż w lipcu 2012 r. miał on realne szanse na zawarcie z Narodowym Funduszem Zdrowia ugody sądowej, której zawarcie umożliwiłoby mu spłatę pożyczki zaciągniętej w dniu 29 czerwca 2012 r., co mogło wskazywać na oszacowanie wartości zamówienia z należytą starannością.

Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu potwierdza również treść protokołu rozprawy sporządzonego w dniu 5 lipca 2012 r., z którego wynika, iż celem umożliwienia stronom przeprowadzenia dalszych pertraktacji ugodowych rozprawę odroczone z terminem na dzień 20 sierpnia 2012 r. Zatem zauważyć należy, iż zamawiający już w dniu uruchomienia

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

rzeczonej pożyczki – 5 lipca 2012 r., miał wiedzę, że z uwagi na odroczenie rozprawy, zawarcie ugody sądowej będzie możliwe najwcześniej w dniu 20 sierpnia 2012 r., zatem po upływie terminu wynikającego z § 3 pkt 1 umowy pożyczki z dnia 29 czerwca 2012 r.

Ostatecznie ugoda sądowa w ww. sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w W. przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia – Dolnośląski Oddział Wojewódzki o zapłatę tzw. „nadwykonań” za rok 2009 została zawarta w dniu 11 czerwca 2013 r., na mocy której NFZ zobowiązał się zapłacić ZOZ w Z. kwotę 320 005,14 zł.

Zauważyć również należy, iż zważywszy na okoliczność, że zamawiający już w dniu 5 lipca 2012 r. miał wiedzę, iż w lipcu 2012 r. nie dojdzie do zawarcia ugody sądowej, przez co nie będzie dysponował kwotą umożliwiającą spłatę pożyczki zaciągniętej w dniu 29 czerwca 2012 r. (nawet gdyby doszło do zawarcia ugody sądowej w ww. sprawie to uzyskana kwota byłaby niewystarczająca do spłaty pożyczki z dnia 29 czerwca 2012 r.), brak było przeszkód do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie konkurencyjnym w celu wyłonienia wykonawcy, który udzieliłby zamawiającemu pożyczki lub kredytu z przeznaczeniem na uregulowanie bieżących i części długoterminowych zobowiązań, jak też zamawiający uczynił w lutym 2013 r. – po upływie sześciu miesięcy od zawarcia ugody cywilnoprawnej z dnia 5 sierpnia 2012 r.

Jedynie na marginesie zaznaczyć należy, iż wysokość kosztów wynikających z umowy pożyczki z dnia 29 czerwca 2012 r., na które składały się prowizja oraz nieuwzględnione przez zamawiającego przy szacowaniu wartości przedmiotowego zamówienia odsetki maksymalne, które zamawiający obowiązany był zapłacić w przypadku nieterminowej spłaty ww. zobowiązania, przekraczałyby wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14 000 euro, obligującą zamawiającego do stosowania procedur określonych w ustawie Pzp.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, iż zawarta przez zamawiającego w dniu 29 czerwca 2012 r. umowa pożyczki oraz ugoda cywilnoprawna z dnia 5 sierpnia 2012 r. dotycząca spłaty wierzytelności wynikającej z ww. umowy pożyczki oraz obciążająca zamawiającego dodatkowymi kosztami stanowiły w istocie jedno zamówienie publiczne polegające na udzieleniu pożyczki, zatem zamawiający szacując wartość ww. zamówienia obowiązany był zsumować wskazane w art. 34 ust. 4 ustawy Pzp opłaty, prowizje i odsetki. Ponieważ suma ww. kwot przekraczała wartość wynikającą z art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, zamawiający obowiązany był do udzielenia przedmiotowego zamówienia na podstawie przepisów ustawy Pzp.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż zamawiający naruszył art. 4 pkt 8 oraz 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy Pzp, bowiem wskutek nienależytego oszacowania wartości zamówienia obejmującego zawartą w dniu 29 czerwca 2012 r. umowę pożyczki oraz ugodę cywilnoprawną z dnia 5 sierpnia 2012 r. stanowiącymi w istocie jedno zamówienie publiczne dokonał jego podziału w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy. Jednocześnie zamawiający naruszył art. 34 ust. 4 ustawy Pzp nie uwzględniając wszystkich opłat, prowizji i odsetek wynikających z ww. umowy. W konsekwencji powyższych naruszeń, przy udzieleniu ww. zamówienia został również naruszony art. 7 ust. 3 ustawy Pzp.

Przykład 4 (KND/42/13):

Z analizy dokumentów przesłanych przez Zamawiającego wynika, iż w okresie od dnia 24 stycznia 2011 r. do dnia 5 lipca 2011 r. udzielił on z pominięciem stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych niżej wskazanych zamówień.

1. W dniu 24 stycznia 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Z. zawarto Umowę nr 15/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej i sanitarnej polegające na wykonaniu pełnego węzła sanitarnego przy pokoju nr 326 o powierzchni ok. 25 m² + roboty towarzyszące w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

2. W dniu 26 stycznia 2011 r. Zamawiający zlecił (zlecenie nr 17/T/Z/2011) wykonawcy P.H.U. M. „przebudowę wewnętrznej instalacji elektrycznej w pokojach dla kuracjuszy nr 223 i nr 334 wraz z rozbudową rozdzielnic bezpiecznikowych znajdujące się na II i III piętrze budynku Sanatorium Z. w D. – Pawilon I”.

3. W dniu 27 stycznia 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych – J. zawarto Umowę nr 19/T/U/2011, na mocy której powierzono „przebudowę pomieszczeń zaplecza na pokój nr 330 i 331 o pow. ogółem ok. 39 m² poprzez wykonanie pełnego zakresu robót w branży budowlano – instalacyjnej wraz z zabudową pełnego węzła sanitarnego – zlokalizowane na III piętrze w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

4. W dniu 15 lutego 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych – J. zawarto Umowę nr 29/T/U/2011, na mocy której powierzono „wykonanie robót budowlanych w pomieszczeniu adaptowanym na wypoczywalnię dla kuracjuszy – parter oraz w gabinecie fizykoterapii – II piętro w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

5. W dniu 18 lutego 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 32/T/U/2011, na mocy której powierzono wykonanie „Wycieplenia izolacji wytypowanego fragmentu dachu krytego dachówką o powierzchni ok. 85 m² w części zlokalizowanej nad pokojem nr 325 + robót towarzyszących w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

6. W dniu 28 lutego 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 40/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej i sanitarnej polegające na wykonaniu pełnego węzła sanitarnego przy pokoju nr 325 wraz z aneksem kuchennym o powierzchni ogółem ok. 40 m² + roboty towarzyszące w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

7. W dniu 21 marca 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 49/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej i sanitarnej polegające na przebudowie pokoju dla kuracjuszy nr 127 oraz wykonaniu pełnego węzła sanitarnego na powierzchni ogółem ok. 27 m² + roboty towarzyszące na I piętrze Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

8. W dniu 29 marca 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 57/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej i sanitarnej polegające na przebudowie pokoi dla kuracjuszy nr 128 i 129 na powierzchni ogółem ok. 36 m² + roboty towarzyszące na I piętrze Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

9. W dniu 11 kwietnia 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 67/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej i sanitarnej polegające na przebudowie pokoju dla kuracjuszy nr 130 na powierzchni ogółem ok. 22 m² + roboty towarzyszące na I piętrze Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

10. W dniu 20 kwietnia 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 73/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej i sanitarnej polegające na przebudowie pokoju dla kuracjuszy nr 232 na powierzchni ogółem ok. 20 m² + roboty towarzyszące na II piętrze Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

11. W dniu 2 maja 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych – J. zawarto Umowę nr 79/T/U/2011, na mocy której powierzono „wykonanie robót budowlanych w branży ogólnobudowlanej i instalacyjnej dot. przebudowy pomieszczeń

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

o pow. ok. 38 m² na pokoje ze wspólnym węzłem sanitarnym nr 332 – 333 – II piętro w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

12. W dniu 9 maja 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 84/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty modernizacyjne w branży ogólnobudowlanej polegające na przebudowie pokoju dla kuracjuszy nr 233 na powierzchni ogółem ok. 19 m² + roboty towarzyszące na II piętrze Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

13. W dniu 16 maja 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych – J. zawarto Umowę nr 87/T/U/2011, na mocy której powierzono „przebudowę pomieszczeń zaplecza na pokój nr 338 o pow. Ogółem ok. 32 m² poprzez wykonanie pełnego zakresu robót w branży budowlano – instalacyjnej wraz z zabudową pełnego węzła sanitarnego – zlokalizowany na III piętrze w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

14. W dniu 20 maja 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 92/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej polegające na przebudowie pokoju nr 120 o pow. ogółem ok. 17 m² + roboty towarzyszące w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

15. W dniu 27 maja 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 95/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej polegające na przebudowie pokoju nr 123 o pow. ogółem ok. 18,5 m² + roboty towarzyszące w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

16. W dniu 31 maja 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych – J. zawarto Umowę nr 99/T/U/2011, na mocy której powierzono „wykonanie pełnego zakresu robót w branży budowlano – instalacyjnej dotyczące przebudowy dwóch pomieszczeń zaplecza o pow. ogółem ok. 30 m² na pokój socjalny oraz pomieszczenie gospodarcze dla pracowników wraz z robotami w zakresie rekonstrukcji ujęcia wody mineralnej w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

17. W dniu 6 czerwca 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych T. zawarto Umowę nr 103/T/U/2011, na mocy której powierzono „Roboty adaptacyjne w branży ogólnobudowlanej polegające na przebudowie pokoju nr 223 o pow. ogółem ok. 18,5 m² + roboty towarzyszące w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

18. W dniu 5 lipca 2011 r. pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą Zakład Usług Budowlanych – J. zawarto Umowę nr 122/T/U/2011, na mocy której powierzono „wykonanie robót ogólnobudowlanych polegających na aranżacji wnętrza ciągu korytarzowego o pow.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

ogółem ok. 100 m² (ściany, sufity i posadzki z biegiem schodowym) na poziomie I piętra w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D.”.

19. W dniu 5 lipca 2011 r. Zamawiający zlecił (zlecenie nr 123/T/Z/2011) wykonawcy Zakład Usług Budowlanych T. „wykonanie roboty w branży budowlano – sanitarnej dot. przebudowy pokoju dla kuracjuszy nr 123 (łazienka) i 234 w budynku Sanatorium Z. w D. – Pawilon I”.

Ponadto, należy wskazać, iż Zamawiający przesłał do Urzędu Zamówień Publicznych „wykaz zleceń i umów (...)”, z którego wynika, iż oprócz ww. umów i zleceń Zamawiający powierzył wykonanie innych robót budowlanych i usług (bez zlecenia i umowy) wykonawcy Zakład Usług Budowlanych – J.; wykonawcy K. oraz wykonawcy S.

Zestawienie poszczególnych zleceń i umów:

	Nr zlecenia/umowy	Wartość zamówienia netto	Wartość zamówienia brutto	Termin realizacji
1.	15/T/U/11	39.700,00 zł	48.831,00 zł	do 11.04.2011 r.
2.	17/T/Z/2011	4.900,00 zł	6.027,00 zł	do 28.02.2011 r.
3.	19/T/U/11	43.000,00 zł	52.890,00 zł	do 31.03.2011 r.
4.	29/T/U/11	32.000,00 zł	39.360,00 zł	do 11.04.2011 r.
5.	32/T/U/11	23.000,00 zł	28.290,00 zł	do 31.03.2011 r.
6.	40/T/U/2011	51.000,00 zł	62.730,00 zł	do 30.04.2011 r.
7.	49/T/U/2011	45.000,00 zł	55.350,00 zł	do 30.06.2011 r.
8.	57/T/U/2011	45.000,00 zł	55.350,00 zł	do 30.06.2011 r.
9.	67/T/U/2011	30.000,00 zł	36.900,00 zł	do 30.06.2011 r.
10.	73/T/U/2011	38.000,00 zł	46.740,00 zł	do 30.06.2011 r.
11.	79/T/U/11	48.000,00 zł	59.040,00 zł	do 30.06.2011 r.
12.	84/T/U/2011	20.500,00 zł	25.215,00 zł	do 30.06.2011 r.
13.	87/T/U/11	40.300,00 zł	49.569,00 zł	do 05.07.2011 r.
14.	92/T/U/2011	22.800,00 zł	28.044,00 zł	do 30.06.2011 r.
15.	95//T/U/2011	23.300,00 zł	28.659,00 zł	do 10.07.2011 r.
16.	99/T/U/11	28.000,00 zł	34.440,00 zł	do 05.07.2011 r.
17.	103/T/U/2011	30.200,00 zł	37.146,00 zł	do 15.07.2011 r.
18.	122/T/U/11	40.000,00 zł	49.200,00 zł	do 12.08.2011 r.
19.	123/T/Z/2011	11.200,00 zł	13.776,00 zł	do 05.08.2011 r.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

20.	brak danych	brak danych	19.680,00 zł	brak danych
21.	brak danych	brak danych	9.433,39 zł	brak danych
22.	brak danych	brak danych	2.319,79 zł	brak danych
23.	brak danych	brak danych	1.000,00 zł	brak danych
		547.900,00 zł	789.990,18 zł	

Jednocześnie, należy wskazać, iż na pytanie w jaki sposób Zamawiający szacował wartość ww. zamówień oraz na jakiej podstawie Zamawiający udzielał zamówień wykonawcom robót remontowo – budowlanych, Zamawiający stwierdził, iż „nie jest znana procedura szacowania wartości zamówienia. Jak wynika z oświadczenia osoby przygotowującej zlecenia i umowy na roboty budowlane w 2010 r. przeprowadzony został konkurs ofert w wyniku którego wytypowani zostali wykonawcy, którzy przedłożyli najniższe stawki składników cenotwórczych z 15 otrzymanych ofert. Tym wykonawcom zlecane były roboty budowlane bez względu na ich charakter.”

Art. 2 pkt 13 ustawy stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o zamówieniach publicznych należy przez to rozumieć umowy odpłatne zawierane między zamawiającym a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane. Definicja zamówienia publicznego, zawarta we wskazanym przepisie, ma charakter przedmiotowo - podmiotowy. Dla dokonania kwalifikacji prawnej danego zamówienia jako zamówienia publicznego, konieczna jest więc ocena, czy w danym stanie faktycznym łącznie zostały spełnione następujące warunki: umowa jest odpłatna, stronami umowy są zamawiający i wykonawca, a jej przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane.

W niniejszym stanie faktycznym należy stwierdzić, że podmiot udzielający przedmiotowego zamówienia jest zamawiającym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy. Jak wynika z analizy aktu notarialnego Repertorium A numer 99932/2012, współnikiem posiadającym całość udziałów spółki jest jednostka sektora finansów publicznych – Województwo Dolnośląskie. Zatem, należy uznać, iż zgodnie z oświadczeniem Zamawiającego oraz z aktem założycielskim Spółki „S” Sp. z o.o. jest zamawiającym w rozumieniu ustawy Pzp, a więc jest zobowiązany do stosowania przepisów ww. ustawy przy udzielaniu zamówień publicznych.

Nie ulega wątpliwości, iż przedmiotem zamówienia są roboty budowlane związane głównie z modernizacją pokoi mieszczących się w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D. Trzecim warunkiem niezbędnym do spełnienia, by uznać, iż mamy do czynienia

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

z zamówieniem publicznym jest odpłatność przez zamawiającego na rzecz wykonawcy za wykonane, w niniejszym stanie faktycznym, roboty budowlane.

W doktrynie prawa cywilnego przyjmuje się, że odpłatną czynnością prawną jest taka czynność, w której każda ze stron uzyskuje jakąś korzyść majątkową. Odwołując się zatem do definicji zamówienia publicznego można stwierdzić, iż jest nim umowa zawierana pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, w wykonaniu której korzyść majątkową otrzymują zarówno zamawiający - w postaci wykonanej - na jego rzecz oraz w celu zaspokojenia potrzeb związanych z jego funkcjonowaniem lub realizacją przypisanych mu zadań - usługi, dostawy lub roboty budowlanej, jak i wykonawca – najczęściej w postaci zapłaty lub w innej, niekoniecznej pieniężnej, postaci, której wartość może zostać przedstawiona w pieniądzu. Kryterium odpłatności obejmuje bowiem każdy rodzaj wynagrodzenia, które przedstawia wartość pieniężną.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż umowy w oparciu o które zostały zrealizowane roboty budowlane w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D., miały charakter odpłatny. Zgodnie z § 4 pkt 1 wskazanych umów za wykonanie przedmiotu umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe ustalone na podstawie przedmiaru robót oraz oferty Wykonawcy po negocjacjach w kwocie (...). Ponadto, z treści zleceń wynika, iż Zamawiający wskazał, że wynagrodzenie na podstawie kosztorysu ofertowego przyjęto w kwocie ryczałtowej (...).

Łączny koszt poniesiony przez Zamawiającego na roboty budowlane w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D. wyniósł 789.990,18 zł brutto.

Art. 7 ust. 3 ustawy stanowi, iż zamówienia udziela się wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że zaniechanie sumowania wartości ww. zamówień przez zamawiającego, należy uznać za nieprawidłowe w świetle art. 32 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy Pzp.

Podstawą ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, zgodnie z art. 32 ust. 1 i 4 ustawy Pzp, jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, przy czym w przypadku udzielenia zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Jednocześnie, w myśl art. 32 ust. 2 ustawy Pzp, zamawiający nie może w celu uniknięcia

stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia na części lub zaniżyć jego wartości. W przypadku, gdy zamawiający decyduje się udzielać zamówienia w częściach i organizuje odrębne postępowania, wówczas dla każdego odrębnego postępowania przyjmuje się łączną wartość zamówienia. Jeżeli więc przedmiot zamówienia składa się z kilku części, wartość zamówienia stanowi sumę wartości wszystkich tych części. W związku z tym prawidłowo określona wartość szacunkowa przedmiotowego zamówienia publicznego, udzielanego w częściach, powinna uwzględniać łączną wartość wszystkich części zamówienia. Należy podkreślić, iż prawidłowe oszacowanie wartości zamówienia ma zasadnicze znaczenie dla właściwego przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, bowiem przekroczenie przez szacunkową wartość zamówienia określonych ustawowo wartości progowych wiąże się z obowiązkiem stosowania procedur udzielania zamówień określonych w ustawie Pzp lub koniecznością zastosowania bardziej rygorystycznych przepisów ustawy Pzp. Zamawiający zobowiązany jest nabywać określonego rodzaju dostawy, usługi lub roboty budowlane w jednym postępowaniu w sytuacji, gdy zamówienie ma obejmować przedmiot tego samego lub podobnego rodzaju i o takim samym lub podobnym przeznaczeniu oraz gdy zamówienie to może być zrealizowane przez jednego wykonawcę. Należy zatem przyjąć, iż z zamówieniami odrębnymi będziemy mieli do czynienia w sytuacji, gdy przedmiot zamówienia ma inne przeznaczenie i/lub nie jest możliwym jego zakup u tego samego wykonawcy. Warunkiem koniecznym dopuszczalności nabycia określonych dóbr w jednym postępowaniu jest również możliwość przewidzenia przez zamawiającego pełnego zakresu udzielenia przedmiotowych zamówień w określonej perspektywie czasowej. W konsekwencji wartość zamawianych dostaw, usług lub robót budowlanych posiadających powyższe cechy powinna zostać ustalona łącznie, stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 ustawy Pzp.

W związku powyższym, w niniejszej sprawie przedmiot poszczególnych zamówień, których dotyczą wskazane powyżej umowy i zlecenia był tożsamy. Zamówienia były udzielane w następujących po sobie przedziałach czasowych, jak również możliwym było wykonanie ich przez tego samego wykonawcę.

Należy zatem stwierdzić, iż zamawiający był zobowiązany na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy Pzp, zsumować wartości ww. zamówień i zastosować przepisy ustawy Pzp właściwe dla łącznej ich wartości.

Mając na uwadze przyjęte w umowach czy zleceniach wartości netto oraz wybór wykonawcy „na podstawie konkursu ofert w zakresie kalkulacji składników cenotwórczych”

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

należy wskazać, iż Zamawiający udzielając w 2011 roku zamówień na wykonanie robót budowlanych w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D. bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, naruszył art. 32 ust. 2 i 4 oraz art. 7 ust. 1 ustawy. Powyższe skutkowało naruszeniem przepisów określonych w ustawie, które miało wpływ na wynik tego postępowania (poprzez udzielenie każdego zamówienia bez stosowania ustawy na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy, nie znajdującym zastosowania w tych okolicznościach).

Ponadto, należy stwierdzić, iż Zamawiający udzielając zamówień publicznych na wykonanie zadań dotyczących głównie modernizacji pokoi w budynku Sanatorium Z. – Pawilon I w D. wykonawcom, którzy nie zostali wybrani na zasadach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych, naruszył art. 7 ust. 3 ustawy.

Błędna decyzja podjęta przez Zamawiającego w tej materii skutkowałą naruszeniem przepisów określonych w ustawie, które miało wpływ na wynik tego postępowania.

Jednocześnie, należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy Pzp, podstawowymi trybami udzielania zamówień publicznych są przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony. Zamówienia udzielane w tych trybach, wymagają obowiązkowego ogłoszenia w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej zamawiającego oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż Zamawiający - „S” Sp. z o.o. - zawierając szereg umów oraz zlecając wykonanie zamówień w zakresie robót remontowo – budowlanych w pawilonie I w Sanatorium Z. w D., udzielił zamówienia publicznego wykonawcom, którzy nie zostali wybrani na zasadach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz nie opublikował ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, tj. naruszył przepis art. 4 pkt 8, art. 7 ust. 1 i 3, art. 32 ust. 2 i 4 oraz art. 40 ust. 1 i 2 ustawy Pzp.

ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych

Wyrok KIO 2062/15 z dnia 6 października 2015 r. – kryteria oceny ofert

„(...) celem postępowania o udzielenie zamówienia nie jest wybór oferty „najtańszej cenowo”, co nie wymaga dalszego uzasadnienia (art. 91 ust 1 -2a Prawa zamówień publicznych). Zamawiający może ukształtować tak kryteria oceny ofert, aby premiować preferowane przez siebie rozwiązania, o ile jest to uzasadnione jego zobiektywizowanymi potrzebami, a nie chęcią preferowania określonego wykonawcy. Właśnie do tego m. in. służą pozacenowe kryteria oceny ofert – aby premiować określone rozwiązania czy funkcjonalności. Sama okoliczność, że istnieją rozwiązania równoważne, co do zasady, nie może wykluczać, że za jedno z rozwiązań Zamawiający będzie przyznawał – nie naruszając przepisów Prawa zamówień publicznych - dodatkowe punkty.

W postępowaniu odwoławczym, zgodnie z art. 190 ust. 1 zd. pierwsze Prawa zamówień publicznych, strona, która wskazuje na określone fakty, powinna je udowodnić. Odwołujący wywodził, że Zamawiający preferuje jedno z rozwiązań, z których oba są, pod względem eksploatacji, jednakowe. Ale nie wykazywał na potwierdzenie stawianych przez siebie tez żadnych dowodów. Zamawiający z kolei w odpowiedzi na odwołanie powoływał się na własne doświadczenie, opinię służb technicznych (...) w sprawie pomp odwadniających – załącznik nr 3 do odpowiedzi na odwołanie (z której wynika, że system chłodzenia pomp zatapialnych przy pomocy radiatora jest niewystarczający, pompa reaguje wyłączeniem, co z kolei pociąga za sobą niekontrolowany wzrost poziomu wody stanowiący zagrożenie dla ciągłości procesów produkcyjnych). Nie była to – jak zauważył Odwołujący – opinia niezależnego Instytutu, ale w ocenie Izby Zamawiający przekonująco i wiarygodnie opisał działanie systemu chłodzenia pomp, a Odwołujący tak zaprezentowanego opisu nie podważył.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2350/15 z dnia 12 listopada 2015 r. – kryteria oceny ofert

„Zgodnie z art. 91 ust. 2a ustawy Prawo zamówień publicznych, kryterium ceny może być zastosowane jako jedyne kryterium oceny ofert, jeżeli przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe, z zastrzeżeniem art. 76 ust. 2 ustawy, a w przypadku zamawiających, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, jeżeli dodatkowo wykażą w załączniku do protokołu postępowania, w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty ponoszone w całym okresie korzystania z przedmiotu zamówienia.

W ocenie Izby Odwołujący bezpodstawnie zarzucił, że usługi sprzątnięcia pomieszczeń oraz sprzątnięcia terenów zewnętrznych opisane w SIWZ nie są powszechnie dostępne i nie mają ustalonych standardów jakościowych.

Dotychczas w orzecznictwie Izby wskazywano, że: zawarte w ustawie Prawo zamówień publicznych określenia, opisujące przedmiot zamówienia jako: „powszechnie dostępny” oraz „o ustalonych standardach jakościowych” nie mają swojej legalnej definicji. Dlatego też wyjaśnienie treści tych pojęć powinno nastąpić w oparciu o ich wykładnię językową. Przy zastosowaniu tej wykładni, termin „powszechna dostępność”, powinien być rozumiany jako dotyczący wszystkich, wszystkiego, pospolity, masowy, seryjny, popularny. Z kolei rzeczy i usługi powszechnie dostępne to takie, które jako dobra popularne są wszędzie na rynku oferowane i wykonywane przez wszystkich wykonawców działających w określonej branży. Można je nabywać bez względu na miejsce i czas, a dostęp do nich co do zasady nie jest ograniczony lub reglamentowany. W konsekwencji, przez „powszechną dostępność dostaw lub usług” należy rozumieć oferowanie dóbr o pożądanej charakterystyce przez liczne podmioty na rynku, co umożliwia łatwy dostęp do tych dóbr przez praktycznie nieograniczoną grupę konsumentów, co z kolei łączy się wprost z powszechną konsumpcją takich dóbr czy usług (takie stanowisko zawarte jest w piśmie Urzędu Zamówień Publicznych pt. „Nabywanie usług w trybie zapytania o cenę”; jak również w uchwale Izby z dnia 5 października 2011 r., sygn. akt KIO/KD 75/11). W powołanej uchwale Izby zawarte jest trafne stanowisko, że aby daną dostawę czy usługę zakwalifikować jako powszechnie dostępną, musi ona służyć każdemu do zaspokajania jego bieżących potrzeb. Jednocześnie o dostępności usługi nie świadczy to, od ilu podmiotów na rynku można ją nabyć, ale to, czy usługa ta służy bieżącemu użytkownikowi przeciętnego odbiorcy.

Natomiast termin „ustalone standardy jakościowe”, powinien być rozumiany jako przeciętne typy, wzorce, rodzaje (gatunki) lub wyroby odpowiadające przeciętnym wymaganiom.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Termin ten powinien być odnoszony zarówno do standardów wynikających z przyjętych dla tych produktów norm określonych przepisami prawa (o ile prawo zawiera takie normy), jak i wymagań przyjętych jako normy w powszechnym odbiorze konsumenckim. Stąd wywiedziono, że istotną cechą produktów lub usług zamawianych w trybie zapytania o cenę powinna być ich typowość, gwarantująca zamawiającemu porównanie cen takiego samego rodzaju produktów czy usług, oferowanych przez różnych dostawców lub wykonawców, przez podanie nazwy produktu lub usługi i określenie podstawowych ich parametrów czy zakresu.

W niniejszej sprawie należy zauważyć, że przedmiotem zamówienia jest sprzątanie pomieszczeń biurowych i terenów zewnętrznych. Ten rodzaj usług jest powszechnie wskazywany jako przykład usług powszechnie dostępnych i o ustalonych standardach jakościowych. W przypadku usług tego rodzaju oczywistym jest, że usługi te są usługami bieżącego użytku oraz służą zaspokojeniu podstawowej potrzeby, jaką jest utrzymanie w czystości obiektów biurowych (wewnątrz i na zewnątrz) i ich bezpośredniego otoczenia. Usługi te są jak najbardziej usługami powszechnymi oferowanymi przez liczne podmioty na rynku, co umożliwia łatwy dostęp do tych dóbr przez praktycznie nieograniczoną grupę konsumentów.

W niniejszym postępowaniu Zamawiający w treści SIWZ nie zdefiniował w sposób indywidualny oczekiwanego od wykonawców standardu jakości usług sprzątania, czy też specjalnych technik, jakie powinny być zastosowane przy sprzątaniu poszczególnych powierzchni. Zamawiający nie postawił również wymogu zastosowania w trakcie sprzątania odpowiednich technologii, czy też wykonywania usługi sprzątania zgodnie ze specjalną instrukcją czystości. Skoro tak, to uznać należy, że Zamawiający oczekiwał realizacji usługi sprzątania na poziomie przeciętnie oferowanym w obrocie. Nie dowiedziono, aby sprzątane powierzchnie odbiegały w jakikolwiek sposób od standardowo używanych przez inne podmioty. Wbrew twierdzeniu Odwołującego, SIWZ nie zawiera również wymogu uzyskiwania przez wykonawcę zgód lub zezwoleń na wykonywanie usług sprzątania w budynkach objętych opieką konserwatora zabytków (a nawet gdyby uzyskanie takiej zgody było konieczne, to uzyskanie ich obciążałoby Zamawiającego). Żadna zatem z wymaganych przy realizacji usługi sprzątania czynności nie wykracza poza to, co powszechnie rozumiane jest jako sprzątanie obiektów biurowych, wewnątrz i na zewnątrz. (...)

W świetle powyższego, w ocenie Izby, zarzut Odwołującego, że usługi sprzątania pomieszczeń biurowych oraz sprzątania terenów zewnętrznych opisane w SIWZ nie są powszechnie dostępne i nie mają ustalonych standardów jakościowych, jest bezzasadny.

W ocenie Izby, Zamawiający ustalając kryterium cena - 100 % jako kryterium oceny ofert, nie naruszył art. 91 ust. 1-3 ustawy Prawo zamówień publicznych.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2077/15 z dnia 6 października 2015 r. – potencjał podmiotu trzeciego

„Faktem jest, iż w rozpoznawanym przypadku zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie uwzględnił możliwości korzystania przez wykonawców z zasobów podmiotów trzecich i nie określił dokumentów, jakie winien przedłożyć wykonawca, który deklaruje, że z takich zasobów będzie korzystał. Niemniej jednak brak takiej informacji nie jest równoznaczny z tym, iż wykonawcy biorący udział w postępowaniu nie będą mogli korzystać z zasobów podmiotów trzecich. Uprawnienie do korzystania z zasobów wynika bowiem z samej ustawy P.z.p. (dokładnie z art. 26 ust. 2b zdanie pierwsze) i jest niezależne od tego, czy zamawiający wskazał o tym w s.i.w.z. czy nie.

Tym samym oczywistym jest, iż zamawiający jest uprawniony do badania realności i zakresu udostępnienia. W rozpoznawanej sprawie zamawiający zwrócił się zatem do odwołującego o złożenie wyjaśnień dotyczących udziału w realizacji zamówienia podmiotu trzeciego, czyli (...)Sp. z o.o. Sp. k. w (...). W odpowiedzi odwołujący złożył „Porozumienie o udostępnieniu potencjału dla potrzeb udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego” zawarte pomiędzy nim a spółką (...).

Dokonując analizy treści przedłożonego porozumienia Izba skonstatowała, iż udostępnienie zasobów spółki (...) w postaci wiedzy i doświadczenia oraz potencjału technicznego w przypadku realizacji przedmiotu zamówienia, ma polegać na udzielaniu porad technicznych i budowlanych. Jednocześnie, ze złożonych wyjaśnień wynika, iż porady te będą odbywały się drogą telefoniczną i mailową z wyznaczoną osobą (...).

W ocenie Izby, udostępnienie wiedzy i doświadczenia może polegać na świadczeniu usług konsultingowych. Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 10 maja 2013 roku sygn. akt V Ca 243/13 stwierdził, iż z treści przepisu art. 26 ust. 2 b ustawy Pzp nie wynika, aby podmiot udostępniający zasoby wykonawcy musiał osobiście uczestniczyć w realizacji zamówienia. Wykonawcę i podmiot trzeci może łączyć stosunek o dowolnym charakterze prawnym, a zatem może to być także taki stosunek, z którego nie wynika dla podmiotu udostępniającego obowiązek udziału w realizacji zamówienia.

Niemniej jednak Izba podkreśla, iż również usługi doradcze muszą mieć charakter rzeczowy i właściwy dla charakteru i zakresu danego zamówienia. Podkreślenia wymaga,

iż udostępnienie wskazanych zasobów w rozpoznawanym przypadku miało na celu wykazanie, iż odwołujący spełnia warunek w zakresie wiedzy i doświadczenia, polegający na wykonaniu 2 robót budowlanych wielobranżowych polegających na budowie, przebudowie, remoncie budynku użyteczności publicznej, o wartości minimum 12 mln każda. Z zawartego porozumienia nie wynika, iż osoba wyznaczona do udzielania porad uczestniczyła w takich robotach i posiada doświadczenie pozwalające na udzielaniu porad w tym zakresie. Z porozumienia nie wynika także częstotliwość udzielanych porad ani ich zakres. Trudno w tej sytuacji mówić, iż odwołujący będzie dysponował zasobami niezbędnymi do realizacji zamówienia. Pod pojęciem dysponowanie należy rozumieć bowiem możliwość użycia czegoś w każdym przypadku, gdy jest to konieczne i w sposób, jaki jest w danym przypadku niezbędny. W ocenie Izby udostępnienie niezbędnych zasobów dla robót budowlanych objętych przedmiotem zamówienia wyłącznie poprzez udzielanie porad mailowych i telefonicznych, bez obecności wskazanej osoby na placu budowy, jest udostępnieniem nierealnym i niegwarantującym rzeczywistego dostępu do zasobów.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2546/15 z dnia 4 grudnia 2015 r. – opisu przedmiotu zamówienia; wizja lokalna

„Słusznie Odwołujący wskazywał, iż opisu przedmiotu zamówienia nie można zastępować wizją lokalną. Wizja lokalna może co najwyżej mieć charakter pomocniczy dla wykonawców, którzy na tej podstawie mogą samodzielnie ustalić stan techniczny urządzeń, jakie zostaną przekazane po podpisaniu umowy. Obowiązkiem Zamawiającego jest udostępnienie informacji niezbędnej dla ustalenia zakresu świadczenia leżącego po jego stronie – tj. wskazania jakie urządzenia przekaże wykonawcy, który będzie realizował usługę. Inną kwestią jest ocena potrzeb wykonawcy, która nie obciąża Zamawiającego, ale aby ta ocena mogła być przeprowadzona, wykonawca musi wiedzieć co zostanie mu przekazane. Jest to informacja istotna, gdyż na tej podstawie wykonawcy mogą oszacować koszty dodatkowe związane z doposażeniem kuchni. Przeniesienie na wykonawców obowiązku ustalenia stanu wyposażenia kuchni oraz zaplecza stoi w rażącej sprzeczności z obowiązkiem precyzyjnego opisu przedmiotu zamówienia. Przedmiotem zamówienia w niniejszym postępowaniu nie jest tylko świadczenie usługi żywienia, ale również przyjęcie przez wykonawcę obowiązku doposażenia kuchni w stopniu koniecznym do należytego wykonania świadczenia zasadniczego. Opisu nie można utożsamiać ze wskazaniem na możliwość zapoznania się

z wyposażeniem na miejscu u Zamawiającego. Nie jest to po pierwsze opis przedmiotu zamówienia, a po drugie może to utrudnić znacząco części wykonawcom (nie mającym siedziby na obszarze Warszawy) właściwe przygotowanie oferty, prowadząc do naruszenia zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców. Zamawiający powinien sporządzić co najmniej wykaz urządzeń, które posiada z informacją o tym, czy są one sprawne technicznie i uzupełnić o te informacje opis przedmiotu zamówienia. Brak dokumentacji technicznej nie stanowi uzasadnienia dla odstąpienia od wskazania rodzaju urządzeń z jakich obecnie korzysta Zamawiający.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2412/15 z dnia 17 listopada 2015 r. – unieważnienie postępowania; wyjaśnienia; poleganie na zasobach podmiotów trzecich; uprawnienia

„Zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp, Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego. Ww. regulacja odsyła do art. 146 ustawy Pzp, w którym wymienione są przypadki naruszenia ustawy stanowiące przesłanki unieważnienia umowy. W myśl art. 146 ust. 6 powodem unieważnienia umowy jest dokonanie przez zamawiającego czynności lub zaniechania dokonania czynności z naruszeniem przepisu ustawy, które miało lub mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

Ponadto, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy Pzp zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu w trybie przetargu ograniczonego obowiązany jest określić warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, a także znaczenie tych warunków (pkt 6), a także zamieścić informację o oświadczeniach lub dokumentach, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu (pkt 7).

Stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami. Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu opisał warunek udziału w postępowaniu w zakresie uprawnień, jakie musiał posiadać wykonawca aby ubiegać się o udzielenie zamówienia. Wymagał, aby wykonawcy posiadali opisaną w ogłoszeniu koncesję. W treści ogłoszenia zamawiający nie dopuścił możliwości polegania przez wykonawców na zasobie uprawnień podmiotów trzecich. Nie uległo również wątpliwości, że zamawiający zdecydował się na udzielanie odpowiedzi na pytania wykonawców dotyczące treści ogłoszenia. W odpowiedzi na pytanie nr 17 z dnia 8 lipca

2015 r. zamawiający poinformował wykonawców, że w celu wykazania warunku posiadania uprawnień dopuszczalne jest poleganie przez wykonawcę na uprawnieniach podmiotu trzeciego w trybie art. 26 ust. 2b ustawy Pzp. Nie ulegało również wątpliwości, że przystępujący zdecydował się skorzystać z możliwości, o jakiej wspomniał w odpowiedzi zamawiający. W celu wykazania warunku udziału w postępowaniu powołał się na uprawnienia (koncesję) innego podmiotu, który zobowiązał się udostępnić ten zasób wykonawcy jako jego podwykonawca.

Nie było również sporne pomiędzy stronami, że przepis art. 26 ust. 2b ustawy Pzp nie zezwala wykonawcy na posiłkowanie się zasobami podmiotów trzecich w celu wykazywania warunków udziału w postępowaniu w zakresie uprawnień. W świetle art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp to wykonawca musi posiadać wymagane przez zamawiającego uprawnienia, jeżeli opis warunku w tym zakresie znajdzie się w ogłoszeniu. Z kolei przepis art. 26 ust. 2b ustawy Pzp zezwala wprawdzie wykonawcy, w celu wykazania warunków, na posiłkowanie się zasobami innych podmiotów, ale możliwość taka nie dotyczy wszystkich zasobów z art. 22 ust. 1 ustawy Pzp. Ustawodawca dopuścił jedynie poleganie na wiedzy i doświadczeniu, potencjale technicznym, osobach zdolnych do wykonania zamówienia, zdolnościach finansowych lub ekonomicznych innych podmiotów. Z powyższego należy wyprowadzić wniosek, że nie dopuszczono możliwości posiłkowania się cudzymi uprawnieniami.

Nie ulegało zatem wątpliwości, że zamawiający udzielił wykonawcom odpowiedzi sprzecznej z treścią art. 26 ust. 2b ustawy Pzp, gdyż zamawiający nie był uprawniony do dopuszczenia możliwości polegania przez wykonawców na uprawnieniach podmiotów trzecich. Należało zgodzić się ze stanowiskiem odwołującego, że ustawodawca nie uregulował w ustawie Pzp instytucji udzielania wyjaśnień dotyczących treści ogłoszenia w przetargu ograniczonym. Jak słusznie podnosił odwołujący wynika to z tego, że wszelkich treści umożliwiających złożenie wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu należy poszukiwać w treści ogłoszenia. Nie można jednak przejść do porządku dziennego nad praktyką udzielania odpowiedzi na pytania dotyczące treści ogłoszenia, jaką zamawiający zastosował w analizowanej sprawie. Co warte zauważenia, z praktyki tej korzystał również odwołujący sam zadając zamawiającemu pytania dotyczące treści ogłoszenia. Zdaniem Izby, skoro zamawiający w analizowanym postępowaniu zdecydował się odpowiadać na pytania dotyczące ogłoszenia, to do oceny znaczenia udzielanych odpowiedzi należało zastosować analogiczne reguły, jakie zostały wypracowane w orzecznictwie Izby i sądów okręgowych do charakteru odpowiedzi na pytania dotyczące treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ). Przemawia za

tym charakter i podobieństwo obu instytucji. Ich celem jest usunięcie wątpliwości co do postanowień dokumentów przygotowanych przez zamawiającego, to jest ogłoszenia o zamówieniu i SIWZ. A zatem oceniając skutki udzielonej odpowiedzi Izba przypisała odpowiedzi na pytania dotyczące ogłoszenia analogiczny charakter, jaki przypisuje się odpowiedziom dotyczącym treści SIWZ. Przypomnienia w tym miejscu wymaga zatem, że odpowiedziom na pytania dotyczące treści SIWZ przypisywane są doniosłe skutki. Odpowiedzi te są bowiem uznawane za rodzaj wykładni autentycznej, wiążącej zarówno zamawiającego jak i wykonawców. Biorąc powyższe pod uwagę nie podzielono stanowiska odwołującego, który zdawał się bagatelizować fakt udzielenia tej odpowiedzi przez zamawiającego w toku postępowania.

Podkreślenia wymaga również to, że zamawiający prowadząc postępowanie o udzielenie zamówienia zobowiązany jest zapewnić przestrzeganie naczelných zasad postępowania o udzielenie zamówienia, a zwłaszcza zasady równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji, wynikającej z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Zdaniem Izby nie do pogodzenia z tymi zasadami byłoby obciążanie wykonawcy skutkami błędów popełnianych przez zamawiającego. Wykonawca ma bowiem prawo działać w zaufaniu do udzielanych mu odpowiedzi, traktować je jako wykładnię autentyczną i oczekiwać, że zastosowanie się do nich nie będzie się wiązało dla niego z ujemnymi skutkami. Zdaniem Izby niewątpliwym jest bowiem, że treść odpowiedzi wywarła wpływ na wniosek złożony przez przystępującego, co zresztą przystępujący potwierdził wyraźnie w trakcie rozprawy. Przystępujący skorzystał bowiem z możliwości, jakie zamawiający dopuścił w odpowiedzi na pytanie nr 17 i wykazując spełnianie warunku w zakresie uprawnień posiłkował się koncesją podmiotu trzeciego.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem odwołującego, jakoby analizowana wada postępowania mogła być jeszcze usunięta przez zamawiającego. Zdaniem Izby opisywana wada jest na obecnym etapie nieusuwalna. Niemożliwym jest wyeliminowanie skutków błędnie udzielonej odpowiedzi, gdyż termin składania wniosków o dopuszczenie o udziału w postępowaniu już upłynął. Odpowiedź zamawiającego wywarła wpływ na treść wniosku przystępującego i tym samym wywarła wpływ na wynik postępowania. Nie można również wykluczyć, że odpowiedź zamawiającego wpłynęła na potencjalny krąg wykonawców uczestniczących w postępowaniu. Naruszenia tego nie usunie wykluczenie przystępującego z postępowania i zaproszenie tylko odwołującego do składania ofert. Na skutek naruszenia zamawiającego przystępujący został wprowadzony w błąd i pozbawiony możliwości złożenia wniosku o innej treści, odpowiadającej brzmieniu art. 26 ust. 2b ustawy Pzp. Nie można

zgodzić się ze stanowiskiem odwołującego, że przystępujący nie ma i nie miał możliwości złożenia prawidłowego wniosku. Nie można choćby wykluczyć, że podwykonawca przystępującego, dysponujący wymaganą koncesją, mógłby wystąpić w postępowaniu w charakterze wykonawcy – jako współkonsorcjant przystępującego. Ponadto, przystępujący, jak każdy inny wykonawca, ma prawo do przygotowania wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w sytuacji gdy znane są uprzednio warunki udziału w postępowaniu, jakie musi w tym wniosku wykazać. Wykluczenie z udziału w postępowaniu przystępującego, który złożył wniosek zgodnie z udzieloną odpowiedzią, choć odpowiadające przepisowi art. 26 ust. 2b ustawy Pzp, byłoby jednak sprzeczne z zasadami wynikającymi z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Według Izby, nie można usunąć wady postępowania również w ten sposób, że zamawiający uzna, że przystępujący spełnił warunek udziału w postępowaniu. W takim przypadku zamawiający wprowadziłby działając zgodnie z udzieloną odpowiedzią, ale naruszyłby w ten sposób przepis art. 26 ust. 2b ustawy Pzp.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2347/15 z dnia 12 listopada 2015 r. – unieważnienie postępowania

„Art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp stanowi in principio, że zamawiający unieważnia postępowanie w sprawie zamówienia publicznego, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną jest wyższa niż kwota, którą zamawiający może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Przepis w obecnym brzmieniu zwalnia zamawiających z obowiązku dokonywania wyboru najkorzystniejszej oferty w sytuacji, gdy zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego jest niemożliwe z powodu braku środków na jej sfinansowanie.

W okolicznościach sporu oferta odwołującego była jedyną ofertą w postępowaniu, zatem była ofertą z najniższą ceną i zamawiający mógł unieważnić postępowanie w sprawie zamówienia publicznego bez dokonywania jej wyboru. Cena oferty odwołującego była bowiem wyższa niż kwota, którą zamawiający może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, a zwiększenie tej kwoty przez zamawiającego nie jest możliwe.

Art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp podlega ścisłej wykładni językowej. Unieważnienie postępowania jest wyjątkiem od ogólnej reguły, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzi się celem wyboru najkorzystniejszej oferty, zatem przesłanki unieważnienia nie mogą być interpretowane rozszerzająco.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Cena oferty, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp, to wynagrodzenie wykonawcy wynikające ze złożonej oferty i odnoszące się do całego zakresu świadczenia opisanego przez zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, do wykonania którego zobowiązuje się wykonawca składając ofertę. Skoro odwołujący wskazał w swojej ofercie 13 zł za godzinę świadczenia usługi, a zamawiający wskazał liczbę 180.000 godzin świadczenia usługi, to cena oferty odwołującego wynosi 2.340.000 zł. Cena ta jest wyższa niż kwota, którą zamawiający może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

Kwotę przeznaczoną na sfinansowanie zamówienia zamawiający podaje przed otwarciem ofert zgodnie z art. 86 ust. 3 Pzp i to właśnie ta wartość stanowi punkt odniesienia dla ustalenia, czy postępowanie o udzielenie zamówienia może zostać unieważnione. W badanym postępowaniu kwota ta wynosiła 2.160.000 zł.

W tym kontekście bez znaczenia jest wskazanie w SIWZ, że liczba 180.000 godzin ma na celu porównanie ofert, a zamawiający liczbę tę może zmniejszyć. Te postanowienia nie dają wykonawcy podstaw do samodzielnego określania rozmiaru świadczenia i zmiany ceny złożonej oferty. Z postanowień wzoru umowy wynika jasno, że zamawiający chce zapłacić wykonawcy za faktycznie zrealizowane godziny opieki oraz, że nie została ustalona liczba godzin przypadająca na jeden miesiąc świadczenia usługi. W konsekwencji usługi, które zamawiający chce zlecić w ramach badanego postępowania nie stanowią świadczenia, którego rozmiar określa czas, w tym znaczeniu, że zostało wskazane w SIWZ wynagrodzenie przypadające wykonawcy za jeden miesiąc świadczenia usługi. Pogląd ten wzmacnia to, że zamawiający nie określił, że sam upływ czasu może być przyczyną obniżenia wynagrodzenia, ani też nie ustalił średniej liczby godzin przypadającej na jeden miesiąc świadczenia usługi.

Dlatego też Izba nie podzieliła poglądu odwołującego, że skutkiem upływu części czasu, na który zamawiający planował zawrzeć umowę następuje zmniejszenie liczby godzin umożliwiające zawarcie umowy z odwołującym i obecnie zamawiający dysponuje środkami umożliwiającymi sfinansowanie wynagrodzenia odwołującego.

Dodać też trzeba, że unieważniając postępowanie na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp zamawiający nie jest zobowiązany do wykazywania, że zwiększenie kwoty przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia do ceny najkorzystniejszej oferty jest niemożliwe, czego domaga się odwołujący. W okolicznościach sprawy zamawiający podjął starania dla zwiększenia środków finansowych, jednak nie uzyskał zgody, co wyczerpuje przesłankę zawartą w art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Warszawie z dnia 6 października 2015 r. sygn. akt XXIII Ga 1313/15 2015 r. – dotyczący wnoszenia wadium przez podmioty wspólnie ubiegające się o udzielenie zamówienia publicznego

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Warszawie z dnia 10 września 2015 r. sygn. akt: XXIII Ga 1041/15 – dotyczący wnoszenia wadium przez podmioty wspólnie ubiegające się o udzielenie zamówienia publicznego

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Słupsku z dnia 23 lipca 2015 r. sygn. akt: IV Ca 357/15 - wadium wniesione przez konsorcjum; gwarancja ubezpieczeniowa wystawiona na jednego konsorcjanta

[tekst orzeczenia](#)

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 12/2015

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2015 – 31.12.2015

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	115 907	21 161	137 068
O zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa / na podwykonawstwo	39	166	205
O udzieleniu zamówienia	117 990	22 492	140 482
O konkursie	109	43	152
O wynikach konkursu	90	75	165
O zmianie ogłoszenia	36 172	13 505*	49 677
O koncesji na usługi / roboty budowlane	30	10	40
O zamiarze zawarcia umowy	5 074	982	6 056
Informacyjne o planowanych zamówieniach	-	813	813
O profilu nabywcy	-	12	12
RAZEM	275 411	59 259	334 670

* - ogłoszenia dotyczące sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	31,56%	5,69%
Dostawy	37,72%	55,15%
Usługi	30,72%	39,16%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	99,21%	96,09%
Przetarg ograniczony	0,40%	3,49%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,04%	0,33%
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,09%
Licytacja elektroniczna	0,34%	-

Kryteria oceny ofert – BZP

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	4%	19%	11%	12%
Cena i inne kryteria	96%	81%	89%	88%

Kryteria oceny ofert – TED

(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	15%	12%	10%	11%
Cena i inne kryteria	85%	88%	90%	89%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	317	0,87%
Dostawy	120	0,27%
Usługi	156	0,44%
Razem	593	0,51%

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	16	0,04%
Dostawy	19	0,04%
Usługi	134	0,38%
Razem	169	0,15%

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in.

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	1 333	3,64%
Dostawy	1 458	3,33%
Usługi	1 511	4,24%
Razem	4 302	3,71%

Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	31 279	85,48%
Dostawy	29 230	66,84%
Usługi	25 902	72,72%
Razem	86 411	74,53%

Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	39	0,11%
Dostawy	124	0,28%
Usługi	77	0,22%
Razem	240	0,21%

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	31,61%	6,52%
Dostawy	35,77%	52,41%
Usługi	32,62%	41,07%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	85,39%	87,07%
Przetarg ograniczony	0,33%	3,94%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,02%	1,08%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,05%	7,86%*
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,05%
Wolna ręka	12,35%	-
Zapytanie o cenę	1,57%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,28%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	38,356 mld zł
-------------------------	----------------------

Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	60%
Dostawy	22%
Usługi	18%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartościach od określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp do progów UE)

Ogłoszenia o zamówieniu z ogłoszeniami o udzieleniu zamówienia

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Okres	Liczba ogłoszeń o zamówieniu	Liczba ogłoszeń o zamówieniu, do których opublikowano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Odsetek
rok 2014	145 230	121 413	83,60%
I kw. 2015	24 957	21 634	86,69%
I poł. 2015	55 763	47 615	85,39%
I-III kw. 2015	86 383	72 577	84,02%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzuconych
Roboty budowlane	4,30	1,93
Dostawy	2,35	1,51
Usługi	2,96	1,77
Średnio	2,90	1,71

Zamówienia udzielone według województw

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	8%
kujawsko-pomorskie	5%	5%
lubelskie	5%	5%
lubuskie	2%	3%
łódzkie	6%	5%
małopolskie	10%	9%
mazowieckie	18%	19%
opolskie	2%	2%
podkarpackie	6%	5%
podlaskie	3%	3%
pomorskie	6%	6%
śląskie	10%	10%
świętokrzyskie	3%	3%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	8%	8%
zachodniopomorskie	5%	5%

Średni czas trwania postępowań

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	2014	2015
Roboty budowlane	39 dni	39 dni
Dostawy	33 dni	34 dni
Usługi	32 dni	34 dni
Średnio	34 dni	35 dni

Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	% wartości
Administracja rządowa centralna	3,38%
Administracja rządowa terenowa	2,38%
Administracja samorządowa	49,31%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,22%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,93%
Uczelnie publiczne	4,59%
Podmiot prawa publicznego	7,01%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	10,05%
Inny	22,13%

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	2,87%
Administracja rządowa terenowa	2,94%
Administracja samorządowa	39,52%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,23%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,93%
Uczelnie publiczne	6,21%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	20,35%
Zamawiający sektorowy	2,24%
Inny	24,69%

Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	16,65%	29,91%	53,43%
Administracja rządowa terenowa	22,48%	41,87%	35,65%
Administracja samorządowa	43,36%	16,04%	40,60%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	28,66%	26,83%	44,51%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	21,44%	30,47%	48,09%
Uczelnie publiczne	16,39%	58,59%	25,01%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	10,12%	69,01%	20,88%
Zamawiający sektorowy	14,54%	42,14%	43,32%
Inny	22,89%	44,58%	32,53%

Struktura procentowa trybów udzielania zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	75,94	0,91	0,00	0,04	0,00	20,75	2,07	0,29
Administracja rządowa terenowa	83,68	0,09	0,00	0,03	0,06	14,03	1,50	0,62
Administracja samorządowa	84,68	0,19	0,01	0,04	0,00	13,40	1,20	0,46
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	89,33	0,00	0,00	0,30	0,00	9,15	1,22	0,00
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	73,74	0,31	0,00	0,31	0,00	12,25	13,40	0,00
Uczelnie publiczne	89,17	0,10	0,02	0,02	0,01	8,11	2,43	0,14
Podmiot prawa publicznego	86,46	0,72	0,10	0,01	0,01	11,06	1,28	0,35
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	91,34	0,14	0,00	0,05	0,01	7,83	0,62	0,01
Inny	83,55	0,67	0,04	0,07	0,01	13,58	1,99	0,09

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Liczba zamówień udzielonych polskiem wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Belgia	6	1 x dostawy 5 x usługi	289 000 EUR
Bulgaria	1	1 x dostawy	957 000 EUR
Chorwacja	1	1 x usługi	347 655 EUR
Czechy	14	11 x dostawy 3 x usługi	3 429 707 EUR
Dania	2	1 x dostawy 1 x usługi	2 685 321 EUR
Estonia	8	5 x dostawy 3 x usługi	23 688 746 EUR
Grecja	1	1 x dostawy	1 798 000 EUR
Luksemburg	2	2 x usługi	150 000 EUR
Litwa	3	2 x dostawy 1 x usługi	2 116 876 EUR
Łotwa	6	6 x dostawy	8 815 789 EUR
Niemcy	7	2 x roboty budowlane 3 x dostawy 2 x usługi	1 266 337 EUR
Portugalia	1	1 x dostawy	1 044 450 EUR
Rumunia	2	2 x dostawy	515 020 EUR
Słowacja	6	4 x dostawy 2 x usługi	61 956 740 EUR
Szwecja	1	1 x dostawy	brak danych
Węgry	5	5 x dostawy	12 006 098 EUR
Wielka Brytania	1	1 x dostawy	686 081 EUR
Włochy	5	4 x dostawy 1 x usługi	9 368 084 EUR
Razem	72	2 x roboty budowlane 49 x dostawy 21 x usługi	131 120 904 EUR

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2015

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Australia			1	557 594					1	557 594
Austria	2	144 809 967	16	71 768 790	9	130 033 603	1	20 325	28	346 632 685
Belgia			33	10 597 377					33	10 597 377
Białoruś			4	563 352					4	563 352
Chiny			4	1 868 796 769					4	1 868 796 769
Czechy	3	1 338 243 707	38	203 278 515	12	21 952 007			53	1 563 474 229
Cypr			4	34 231 500					4	34 231 500
Dania			2	3 371 361					2	3 371 361
Estonia			1	405 300					1	405 300
Finlandia			2	1 182 310					2	1 182 310
Francja			27	40 821 266	16	80 295 100			43	121 116 366
Gruzja					1	608 386			1	608 386
Hiszpania	7	790 490 620	12	237 888 888	16	165 176 674	1	12 195	36	1 193 568 377
Holandia			20	19 667 097	8	806 326 167			28	825 993 264
Indie			1	1 228 770	1	3 241 869			2	4 470 639
Irlandia			227	23 064 575	1	30 000 000			228	53 064 575
Izrael			2	13 075 008					2	13 075 008
Japonia			2	1 693 400					2	1 693 400
Kanada			2	1 480 458	3	5 381 189			5	6 861 647
Litwa			5	17 514 989	3	8 205 479			8	25 720 468
Luksemburg			2	b.d.					2	b.d.
Łotwa			2	526 000					2	526 000
Niemcy	9	504 201 492	86	347 681 487	15	34 392 676	2	49 667	112	886 325 323
Norwegia			1	448	1	665 422			2	665 870
Portugalia	1	270 821 054	4	415 637					5	271 236 691
Rosja			4	20 436 022	1	608 386			5	21 044 408
Rumunia			2	223 872 979					2	223 872 979
Słowacja			4	2 218 740	5	3 263 000			9	5 481 740
Słowenia			3	27 311 810	1	1 197 600			4	28 509 410
Szwajcaria			57	44 121 354	5	26 659 048			62	70 780 403
Szwecja			7	41 047 904	3	4 332 791			10	45 380 695
Turcja	1	2 152 165 145	2	31 666 470					3	2 183 831 615
Ukraina					1	608 386			1	608 386
USA			7	20 560 012	12	69 133 751			19	89 693 763
Węgry					2	1 749 109			2	1 749 109
Wielka Brytania			179	38 646 853	10	50 346 189	2	128 046	191	89 121 088
Włochy	13	5 040 058 537	24	113 441 604	9	13 426 152			46	5 166 926 293
Razem	36	10 240 790 523	787	3 463 134 638	135	1 457 602 983	6	210 233	964	15 161 738 377

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. Kontrola udzielania zamówień publicznych

Kontrole uprzednie

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	127	
Zakończone	131	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Odstąpiono od kontroli	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	99	76%
Stwierdzono naruszenia	32	24%
w tym:		
	0	0%
zalecenie unieważnienia	15	47%
zalecenie usunięcia naruszeń	17	53%
naruszenia formalne (bez zaleceń)		

Kontrole doraźne

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	68	
Zakończone	71	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Brak naruszeń	2	3%
Stwierdzono naruszenia	69	97%
W tym:		
zawiadomienie RDFP	42	-

Kontrole doraźne zawiadomień

(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	23	
Zakończone	22	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	1	5%
Stwierdzono naruszenia	21	95%
w tym:		
	21	100%
uchybień formalne	20	-
zawiadomienie RDFP		

Postępowania wyjaśniające

Postępowania wyjaśniające	Liczba	
Wszczęte	533	
Zakończone	527	
Wyniki postępowań	Liczba	Struktura procentowa
przekazane do kontroli	89	17%

III. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	2 877	
Rozpatrzono ogółem	2 901	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	244	8%
Odrzucone	82	3%
Umorzone postępowanie	590	20%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	469	16%
Oddalone	913	32%
Uwzględnione	603	21%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2015 r.	2014 r.
Roboty budowlane	18%	20%
Dostawy	34%	39%
Usługi	48%	41%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2015 r.	2014 r.
Liczba wniesionych skarg	179	133
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	6%	5%

*Przygotował:
Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych*

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

Joanna Czarnecka Joanna Orzeł
Radosław Wojda Izabela Rzepkowska
Wojciech Michalski Anna Węclawska
pod kierunkiem Anity Wichniak-Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl